המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית — ירושלים

בס"ד יום ג', פ' בחוקותי כ"ג אייר תשמ"ח ל"ח בעומר (10 במאי 88)
דף היומי: בבלי — עבודה זרה ב'; ירושלמי — סנהדרין כ"ג

שנה ל"ט גל' 11091
70 אג"ח כ' מע"מ

הרוג ו־5 פצועים בהתפרעויות אלימות שהיו בדהיישה וארטס

התפרעויות והפרות סדר ברצועת עזה

הרוג ופצוע במחנה הפליטים דהיישה, ו־3 פצועים בכפר ארטס, הסמוך למחנה, היו את־סול במהלך התפרעויות. בשי־עת הערב הוטל עוצר על מחנה הפליטים דהיישה.

כתב עתי"ם מוסר כי תחילת התקריות היו בשעות הבוקר בעת שאוטובוס אגד שהיה בדרכו מחברון לירושלים ומכוניות נוס־פות נרגמו באבנים מול מחנה הפליטים דהיישה.

כוח צה"ל שנכנס למקום על מנת לפזור את המפגינים נאלץ ככל הנראה לפתוח באש וכתוצאה מכך פצע שני תושבים מקומיים. אחד הפצועים, איברהים חליל, שפנה לביה"ח במזרח ירושלים מת מפצעיו על שולחן הניתוחים.

גופתו נלקחה מבית החולים על ידי בני משפחתו ובשעות הצהרים התקיימה הלוייה סוערת. כוח צה"ל מלווה במסוק שמר על המסע אך לא נוצר מגע בינו לבין התושבים המקומיים.

גם בכפר ארטס הסמוך לדה־יישה היו אתמול בשעות הבוקר התפרעויות אלימות שבמהלכן נפצעו שלושה תושבים מקומיים.

לטענת מקורות ערביים בידי במחנה הפליטים דהיישה היו מעורבים מתנחלים. מקורות צב־איים מסרו לכתב עתי"ם כי צה"ל עדיין לא השלים את התחקיר בנושא אירועי הבוקר במקום.

לפנות ערב סעוד שוב הרוחות במחנה הפליטים דהיישה ומכוני־ות שחלפו על כביש ירושלים חברון, נרגמו באבנים כבדות. כוח צה"ל בפיקודו של מפקד האזור עצר את התנועה בכביש למספר רגעים ופרץ למחנה תוך שימוש בגז מדמיע וכדורי גומי. הכוח עצר מספר תושבים וכאמור הטיל עוצר על המחנה.

בחברון נפצע קל חייל בשעות הבוקר, בעת שלבנה הושלכה עליו מגג אחד הבתים.

גם במקומות נוספים ביהודה ושומרון היו התפרעויות בשעות אחה"צ אך ככל הידוע ללא נפג־עים, גל הפרות הסדר הוא לרגל מלאת 5 חודשים להתקוממות בשטחים.

התפרעויות ברצועת עזה

הפרות סדר רבות והתפרעויות רחוב היו אתמול בכל רצועת עזה, אך אלה טופלו במהירות על ידי חיילי צה"ל, שפיזרו את הפרות הסדר מייד עם תחילתן וללא נ־פגעים.

בשעות הצהרים פתחו כוחות צה"ל את כל הדרכים באזור, שנ־חסמו במשך היום על ידי מתפרע־ים והשקט חזר לאזור.

אגודת ישראל הגישה הצעת אי־אימון בממשלה עקב ההחלטה על המורמונים

מאת סופר "המודיע"

סיעת אגודת ישראל בכנסת הגישה אתמול הצעת אי אימון בממשלה עקב ההחלטה בנו־שא המורמונים.

במכתב ליו"ר הכנסת, מצ־יינים ח"כ הרב אברהם יוסף שפירא וח"כ הרב מנחם פרוש: "לפי סעיף 36 א לתקנון הכנסת הננו מבקשים להגיש הצעה להביע אי אימון לממשלה בשל: הסכנה לפעילות מיסיונ־רית בישראל בעקבות החלטת הממשלה בענין המורמונים".

בדבר הסבר להצעתם נאמר, כי ביום כ"א באייר התשמ"ח החליטה הממשלה לאשר את חוזה החכירה עם המרכז המורמוני, מבלי שקיבלה התחייבות הולמת ברת־תוקף אשר תאפשר למנוע מהם פעי־לות מיסיונרית. זאת גם בניגוד להחלטה של הממשלה עצמה בעבר, אשר דרשה התחייבות כזו מהמרכז המורמוני ולנוכח העובדה שהכל מודים כי המור־מונים כת מיסיונרית מסוכנת.

עקב כל אלה, כאמור, מבקשת סיעת אגודת ישראל להביע אי אימון בממשלה.

גם ח"כ ר' אברהם ורדיגר (מורשה) הגיש הצעת אי אימון בממשלה בנושא זה.

הדו"ח ה־38 של מבקר המדינה חושף שורה של ליקויים במינהל

הדו"ח הונח אתמול על שולחן הכנסת ★ המבקר עומד לפרוש בקרוב מתפקידו

מאת כתבנו הכלכלי

מבקר המדינה פתח פרק חדש של ביקורת "המוכנות למלחמה" של מדינת ישראל, והוא כלול בדו"ח השנתי ה־38 לביקורת המדינה, שהונח אתמול אחר הצהרים על שולחן הכנסת.

המבקר, יעקב מלץ, מסר על כך במסיבת עתונאים שהתקיימה בירושלים עם פירסום הדו"ח, וציין כי בדיקת נושא "המוכנות למלחמה" — הן במערכת הבט־חון והן במשק ובמגזר האזרחי — תימשך גם בשנים הקרובות.

פרק אחר בדו"ח נוגע לביקורת בתחום הרפואה הציבורית, העוברת בימים אלה משבר חמור. המבקר קובע, כי על העומדים בראשה לדאוג שתפעל ללא זע־זועים. עם זאת מוסיף המבקר: "בשנים האחרונות מסתמנת תופעה מדאיגה של שביתות וזע־זועים בכל מערכת הבריאות הממשלתית ושל קופת החולים הכללית". המבקר קורא לשימת־לב מיוחדת בדרג המיניסטריאלי הגבוה ביותר לפתרון דחוף של בעיית השירות הרפואי הסדיר.

קטעים מן הדו"ח מתפרסמים היום בעמודים ג' וד'.

המבקר יפרוש מתפקידו

מבקר המדינה יעקב מלץ יתפטר בימים הקרובים מתפקידו כמבקר וימונה כשופט בית משפט העליון.

הוא שלל את הידיעות שלפיהן פרישתו לפני תום כהונתו במשרת המבקר, תגרום לפגיעה במוסד המבקר, וציין כי אינו הולך לסקטור הפרטי אלא לבית המשפט העליון שהוא תפקיד לא פחות חשוב.

יצויין כי הוועדה למינוי שופ־טים תתכנס השבוע לאישור מינויו של מלץ לשופט בית משפט עליון ועם השבעתו לתפקיד, יפרוש ממשרת המבקר.

נשיא המדינה החל בתקופה שניה

נשיא המדינה מר חיים הרצוג החל אתמול תפקידו בתקופה שניה כנשיא המדינה לאחר שנבחר לתפקיד לפני כחודשיים כמועמד יחיד שהוצע בכנסת.

אתמול התקיים טקס חגיגי בכנסת ובמהלכו הצהיר מר הרצוג אמונים. יו"ר הכנסת קידם את פניו ומר הרצוג השיב בדברי תודה וברכה לשלום בתוך העם וכן עם המדינות השכנות לו.

מר הרצוג נבחר לראשונה לפני חמש שנים וכאמור אתמול החל בתקופה שניה של חמש שנים.

מקורות בטחוניים בלבנון:

מסוקי צה"ל תקפו מטרות בדרום לבנון

36 חיילים סורים התפרסו בדרום ביירות

ביירות — 36 חיילים סוריים התפרסו אתמול בערב בשכונות השיעיות בדרום ביירות, כדי לפקח על הפסקת אש בקרבות בין אמל לבין חיזבאללה, נמסר מפיקדת הכוחות הסוריים בב־ירות.

החיילים הסוריים נכנסו לרא־שונה לגיזרה זו. 36 החיילים הם חברים בשש ועדות, שבהן גם נציגים של שגרירות איראן ושל שתי המיליציות היריבות.

הועדות הקימו מוצבים בגיזרת הקרבות, כדי לפקח על הפסקת אש, עליה הוחלט אחר הצהריים בישיבה שנערכה בשגרירות איראן.

ההסכם כולל 3 סעיפים שיש ליישמם זה אחרי זה: הפסקת אש, נסיגת אנשי אמל וחיזבוללה מהר־חובות ושובם לעמדות שתפסו לפני ההתלקחות ביום ששי שעבר.

תקיפת מסוקים

מסוקי "קוברה" של חיל האויר הישראלי תקפו ביום שני אחרי הצהריים את הכפר השיעי קאב־ריחה בדרום לבנון, והרסו אחד הבתים, מסרו מקורות הבטחוניים לבנוניים.

שני המסוקים ירו רקטות לעבר בתים בעיבורי קאבריחה, כפר בגיזרה המרכזית שכצפון לרצועת הבטחון, והרסו בית אחד. אין יודעים אם היו נפגעים.

שני מחבלים נהרגו ב־20 באפריל בידי אנשי צד"ל, שפשטו לקאבריחה. תחנת השידור של צד"ל מסרה אז כי באיזור זה נמצאים אנשי חיזבולה, לכרות הקרבות שהתנהלו קודם לכן בין אמל לבין הפרו־איראנים. (רויטר־עתי"ם וע"צ)

שיראק מגיש התפטרותו

פאריס — ראש הממשלה השמרני של צרפת, ז'אק שיראק, מגיש ביום שלישי אחר הצהריים את התפט־רותו לנשיא הסוציאליסטי פרנסואה מיטראן, לאחר שנכשל בנסיונו להיבחר לנ־שיאות, כך נמסר דובר.

שיראק ביקש להפגש ביום ג' עם מיטראן ואז יגיש לו רשמית את מכתב התפטרותו. (רויטר־עתי"ם)

כווית — העתון הכוויתי "אלסיאסה" מוסר כי המלך חוסיין ישחרר אסירים מכל הפלגים הפ־לסטיניים הכלואים בירדן. הוא עושה זאת כהיענות לבקשה של "אום ג'אהד", אשת אבו־ג'יהד, שנפגשה עם המלך.

תחזית מזג האויר

יוסיף להיות נאה עם טמפרטורות נוחות: ירושלים 11 עד 24, חיפה 15 עד 24, תל אביב 15 עד 25, באר שבע 14 עד 29. (עתי"ם)

מיטראן כנראה ימנה את רוקאר כראש ממשלה

פאריס — רוב המשקיפים מצפים כי הנשיא מיטראן ימנה כראש ממשלתו החדש את מישל רוקאר, טכנוקרט מוכשר ושמ־אלני קיצוני בעבר, שהיה ביתטייב לסוציאל דמוקרטים.

רוקאר, 57, כיהן כשר החקל־אות כאשר הסוציאליסטים החזיקו בשלטון לאחר שמיטראן זכה בפעם הראשונה בנשיאות ב־1981.

בשלב מסויים התמודד עם מיטראן על הנהגת המפלגה, אך עתה ניהל מערכה פעילה למען מיטראן ונראה כי כל חילוקי הדעות בין שני הפוליטיקאים נגו־זו.

ראש הממשלה שיראק אינו מחוייב על פי החוקה לפרוש, בעקבות בחירתו של נשיא חדש, אולם המסורת הרפובליקנית הצ־רפתית מחייבת זאת.

בהודעה רשמית של ה"סטייט דיפרטמנט":

שולץ ישוב למזרח־התיכון בנסיון אחרון לקדם את תכניתו המדינית

בשדר לשמיר על בואו — נכללה בקשה לשיקול דעת נוסף בענין מובארק עוואד

וושינגטון, — שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ ישוב ביו"ח סיון למזרח התיכון, בנסיון נוסף להביא לשיחות שלום בין ישראל ומדינות ערב, כך מסר משרד החוץ האמריקאי ביום שני.

"הסיבה מדוע אנו באים היא משום שיש שם בעיות. יש לפתור אותן. הסטאטוס קוו איננו בר קיימא", אמר הדובר צ'רלס רדמן לעתונאים.

הוא הוסיף כי שולץ, שיסע למזרח התיכון לאחר ועידת הפיסגה האמריקאית־הסובייטית שתיפתח במוסקווה ב־29 במאי, יבקר בישראל, ירדן, סוריה ומצרים.

הדובר אמר כי "הנשיא רייגן ביקש ממזכיר המדינה לשוב למזרח התיכון כדי להמשיך במאמציו שנועדו להביא למו"מ על שלום גלובאלי בין ישראל לבין שכנותיה הערביות".

סיורו החדש של שולץ במזרח התיכון אמור להסתיים בעוד מועד כדי ששולץ יוכל להשתתף בכ"ד סיון בכנס שרי החוץ של נאט"ו, במדריד.

הדובר הוסיף כי תוכנית השלום של שולץ "ממשיכה להתקיים" וכי כיום אין "שום חלופה ממשית" לתוכנית זו.

הדובר הודה כי שולץ תחזור לאזור משום ש"במצב הנוכחי עדיין לא הצלחנו להביא למו"מ". עם זאת הדגיש כי כל הצדדים באזור "עמדו על כך ששולץ ימשיך במאמציו".

תוכניתו של שולץ כוללת כינוס ועידה בינלאומית, שתשמש מבוא טקסי בעיקר למו"מ בשני שלבים, על מעמד השטחים הכבושים.

שולץ כבר ביקר מאז פברואר שלוש פעמים במזרח התיכון. אך לא הצליח להשיג את הסכמתו של יצחק שמיר והמלך חוסיין לתוכניתו.

חוסיין מלך ירדן, הנחשב ע"י ארה"ב כגורם מרכזי אם אכן יתחילו שיחות ערביות־ישראליות ישירות, אמר בסוף השבוע כי אש"ף חייב להשתתף בועידת שלום בינלאומית.

ארה"ב הכריזה מצידה, כי אש"ף חייב לוותר על מדיניות הטרור שלו ולהסכים לזכותה של ישראל להתקיים בתוך גבולות בטוחים.

דובר הסטייט דיפרטמנט הכ־חיש את התוכנית האמריקאית, אם תידשם, תחייב את ישראל לעשות יותר ויתורים מאשר המ־דינות הערביות.

רדמן אמר כי שולץ שיגר ביום שני מכתב לשמיר, בו הביע דאגה על יחס השלטונות הישראליים כלפי מובארק עוואד, הצפוי לגי־רוש.

רדמן לא מסר פרטים על המכתב. אך ציין כי ארה"ב כבר מיחתה בעבר על התוכנית לגרשו.

דמשק מותחת ביקורת על הביקור החדש של שולץ

דמשק, — מפלגות סוריות דנו ביום שני בליכוד האופוזיציה הערבית לישראל, ועתוני דמשק מתחו ביקורת על ביקורו הצפוי של שר החוץ האמריקאי שולץ במזרח התיכון.

החזית המתקדמת הלאומית התכנסה שעות ספורות לפני שוושינגטון הודיעה כי שולץ ישוב בראשית החודש הבא למזרח התיכון.

בג"צ: עוואד לא יגורש — אך ישאר במעצר

שלושת שופטי בג"צ, קבעו אתמול אחר הצהריים, כי ד"ר מובארק עוואד, ראש המרכז ללימודי אי אלימות במזרח ירושלים, לא יגורש מהארץ עד לתום הדיונים בעתירתו. עם זאת החליטו שעוואד יישאר במעצר בידי המשטרה עד לתום הדיונים.

הדיון שהתנהל אתמול בבג"צ, במשך כארבע שעות, נסוב רק בשאלה, האם עוואד יישאר במעצר, או שיוכל לשהות במעצר בית. פרקליטו עו"ד אברהם גל וג'ונתן כותאב דרשו בעתירה, שבג"צ יוציא צו ביניים, שבו יורה על שחרורו ממעצר משום שמדובר במעצר בלתי חוקי ואין מדובר כאן בפושע שיימלט מאימת הגי־רוש.

נציגי פרקליטות המדינה ואנשי שירות הבטחון הכללי, שנכחו באולם התנגדו לכך בתוקף. הם מיהרו למשרד ראש הממשלה והביאו חוות דעת חתומה ע"י רה"מ שהחליט על הוצאת צו הגירוש לעוואד. על פי חוות הדעת שחרורו של עוואד עד לדיון בע־תירה עשוי לגרום סיכון של ממש לבטחון המדינה משום שמדובר בגורם מתסיס בשטחי יו"ש.

בעתירתו מבקש עוואד לבטל את צו הגירוש. פרקליטות המדינה הגישה כבר אתמול בבוקר תשובה לעתירה. על תצהיר התשובה חתומה מנהלת מחלקת הבג"צים בפרקליטות עו"ד נילי ארד. היא מציינת שתי סיבות עיקריות להוצאת צו הגירוש. הראשונה — עוואד איבד את מעמדו כתושב מזרח ירושלים לאחר ששהה למעלה מ־7 שנים בארה"ב, לצורך לימודיו וקיבל אזרחות אמריקאית. הסיבה השני־יה — פעילותו יוצרת סיכון של ממש לבטחון ולסדר הציבורי.

פרקליטיו של עוואד אומרים בעתירה, שזכותו להמשיך לגור במזרח ירושלים מסתמכת על כך, שמדובר באזרח ירדני שצורף למדינת ישראל, לא כאשר ביקש אישור להיות תושב אלא באופן כפוי לאחר כיבוש העיר — ב־1967 ועל כן החוק שחל על מי שנכנס לישראל באישור אינו חל על מובארק עוואד.

הדיון בעתירה עצמה יתקיים בד' סיון. (עתי"ם)

פרס דן בהידוק הקשרים עם הונגריה

הפגישה כנראה על דעתם של הסובייטים

מילאנו — שר החוץ שמעון פרס אמר ביום שני בערב במילאנו, כי שוחח בבודפשט על הידוק הקשרים עם הונגריה ועל המצב במזרח התיכון.

הוא אמר לעתונאים בנמל התעופה של מילאנו, כי שיחותיו עם מנהיגים ההונגריים נועדו להביא לשיפור הקשרים.

"משמעות ביקורי היתה לצעוד צעד קדימה, לראות איך אפשר להדק את הקשרים בין ישראל והונגריה, וכדי להחליף דעות על המצב במזרח התיכון", אמר, בלי לפרט.

פרס ניהל שיחות עם שר החוץ האיטלקי ג'וליו אנדריאוטי במילאנו, בעת חניית ביניים בדרכו למדריד, לועידה של האינטרנציונל הסוציאליסטי.

בישראל נמסר כי ביקורו של פרס קרוב לוודאי נערך בידיעתה ובהסכמתה של בריה"מ.

שגריר ישראל באיטליה, אמר כי פרס ואנדריאוטי שוחחו על יחסי ישראל־בריה"מ בקווים כלליים, וכי השיחות, שנערכו עפ"י בקשת אנדריאוטי התמקדו בעיקר במזרח התיכון. (רויטר עתי"ם וע"צ)

חיל הים עצר שני דייגים לבנוניים

צור — חיל הים הישראלי עצר ביום שני לפנות בוקר שני דייגים לבנונים בקירבת חופי צור, בתוך המים הטריטוריאליים של לבנון, ולקח אותם ליעד בלתי ידוע, מסרה המשטרה.

שתי סירות גומי של חיל הים עצרו ספינת דייג ואילצו את שלושת הדייגים שהיו בה, אחמד, רדואן ודידה באזאאב, לעלות על ספינות תותחים ישראליות, הוסיף המקור במשטרה.

גדליה שיינין — ירושלים
מלכה המדלס — קרית אתא
מאורשים
בס"ד, אור לכ"ב אייר תשמ"ח

יעקב עקיבא קאפל פרידמן — בני ברק
אביטל פרלמן — בני ברק
מאורשים
בס"ד, אור לכ"ב אייר תשמ"ח

חיים יהודה לייב קורלנסקי — ירושלים
שיינדל (יפה) בלומה רוטרמן — בני ברק
מאורשים
בס"ד, אור ליום ג' כ"ג אייר תשמ"ח

אברהם מרדכי לב — תל אביב
רייזל יהודית שרייבר — לונדון
מאורשים
בס"ד, כ"ב אייר תשמ"ח

משה יעקב ברנדוין — ירושלים
רייזל קובלסקי (נפתא) — בני ברק
מאורשים
בס"ד, יום ב' כ"ב אייר תשמ"ח ל"ו למטמונים

עליה לקבר

ביום השנה לפטירתו של האי גברא יקירא מקים החנוך התורתי בארץ ישראל

הרב **משה פרוש** זצ"ל

שחל ביום רביעי כ"ד אייר נעלה על קברו שבמרומי הר המנוחות. היציאה בשעה 3.30 אחה"צ ממשרדי מרכז אגודת ישראל פרס 2 ירושלים

מרכז אגודת ישראל
ירושלים ת"ו

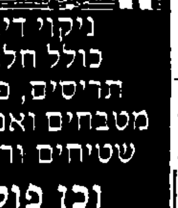
הפנינה
שרותי פוליש נקיון
ניקוי דירות
כולל חלונות
תריסים, פנלים,
מטבחים ואמבטיות,
שטיחים וריפודים
וכן פוליש
קריסטל לרצפות
לא מחליק
וזאת ע"י צוות
מקצועי ובאחריות
מחירים נוחים!
טל. 712842, 02 432530

אני מודיעה בזה
שאני מקבלת שוב
תפירת שמלות
אלגנטיות בביתי
בית "אפל" 02-828248

נצחו אראלים את המצוקים

בצער וביגון אנו מודיעים על פטירתו ללא עת של אבינו, בעלי, בנוו ונכדנו

הרה"ג ר' **משה שמואל יעקב** ז"ל

בן הגאון ר' **דוד פינשטיין** שליט"א

נכד רבן של ישראל הגאון ר' **משה פינשטיין** זצוקלה"ה

ארונו יגיע היום בטיסה אל־על 036 בשעה 4.30 אחה"צ

ההלויה תצא להר המנוחות בשעה 6.00 אחה"צ מבית הלויות סנהדריה, רח' שמואל הנביא פנת רח' בר־אילן, ירושלים

המשפחה המתאבלת

יש פתרון למצוקת הדיור!

נותרו דירות בנות 3,3½, 4 חדרים

ברובע ח' קומה ד' באשדוד

במחיר מוזל מאד!

מספר הדירות מצומצם וכל הקודם זוכה!

בדבר פרטים לפנות:

שיכון ופיתוח לישראל בע"מ

08-534197 08-532667

ולפרטים נוספים בשעות הערב 08-542420 או 08-523613

בכבוד רב

הועדה להתישבות החרדית — אשדוד

ישיבה לצעירים "אור קאליב"
רמת־אהרן בני־ברק

בס"ד

הודעה חשובה

הרינו להודיע על

פתיחת ההרשמה לקבלת תלמידים

לקראת השנה החדשה זמן אלול הבעל"ט

לשיעורים א' וב'

הורים המעוניינים יפנו לתיאום מועד פגישה ובחינה לרב יום טוב קרסניאנסקי שליט"א טל. 03-703398

בברכה ההנהלה

המועצה המקומית עמנואל

למרן פאר הדור והדרו, הראשון לציון

הגאון רבי **עובדיה יוסף** שליט"א

ברכות מעומק הלב

לנישואי בנו המופלג הרב **משה** נר"ו

המשתתפים בשמחתכם

חברי המועצה — תושבי העיר
אליהו מירב — ראש המועצה

בית מדרש הגדול לתורה ולתפילה
קריה חסידית חצור הגלילית

משתתפים אנו באבלו הכבד של הנגיד הנכבד רודף צדקה וחסד ממקימי עולה של תורה בפרנקפורט

הר"ר **אריה פאלוך** הי"ו

ומשפחתו החשובה שתחי'

לפטירת רעיתו — אמם

מרת **גולדה פייגא** ע"ה

בהמשך דרכה ובמעשיה המופלאים תנוחמו בבנין ציון וירושלים, כעתה אך ששון ושמחה ישיגוכם כל הימים

ועד קרן הבנין
בשם כל התורמים

שיש לריצוף
מבצע!
30% פחות ממחיר השוק
שיש רוזוי נחל עוז אביב. טל. 03-443394

הסתדרות אגודת ישראל באר"י
המרכז הארצי

הודעה

ישיבת הועדה לעניני הדיור

שאמורה היתה להתקיים היום לפנה"צ

נדחתה

ותתקיים איה מחר, יום רביעי, כ"ב באייר בשעה 10.00 לפנה"צ במשרדי אגודת ישראל ירושלים, רח' פרס 2

המזכירות

רשת ישיבות פורת יוסף בישראל

ברכת מזל טוב נאמנה

שלוחה לראש משביר, שר התורה, פאר הדור הראשל"צ, נשיא ישיבתנו הק'

הגאון רבי **עובדיה יוסף** שליט"א

ולנוות ביתו תחי'

לנשואי בנם הרב **משה** הי"ו

עב"ג הכלה המהוללה **יהודית** תחי'

יהא רעוא שיתברכו ממעון הברכות לבנין עדי עד, ויזכו לרוב נחת מהם ומכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא, תורה וגדולה יתאחדו על שולחנם לשם ולתפארת בישראל

ראשי הישיבה — הרמ"ים בישיבה והתלמידים — הנהלת הישיבה

סנפר ארזה
היום קונים ב
רשת עמוד אחרון

השיעור בפרשת השבוע ושמירת הלשון

יתקיים בעז"ה היום, יום ג' כ"ג אייר

בסמינר החסידי (רח' הרצוג 28) בשעה 8.15 בדיוק

השתתפותך זכות ונשמה מאור לראותך

לר' **דב לנדאו** הי"ו

אנו משתתפים בצערך על פטירתו של האי גברא רבא

הרב **שלמה יעקב פרידמן** ז"ל

עובדי המשרד

אחי ורעי בע"מ משווקי "תפוחץ" הגדול
קרית חסידית חצור הגלילית

לרבים השואלים

הננו להבהיר שעדיין יש מלאי של "תפוחץ" הגדול משנת השמיטה וללא הצלת גלטין

בהכשר מרא דאתרא

הרב **צבי אברמוביץ** שליט"א

סוכנויות הראשיות:

טל. 02-869433, 03-790638, 06-934097

ההנהלה

ביטון מאיר קבלן
רשום — ברשת הקבלנים
לישיבות ולחוג הדתי
כל סוגי עבודות בניה ושיפוצים בתשלומים נוחים עד 3 תשלומים!!!
מחירים סבירים ★ באחריות טל. 02-763939

עבודת ישראל דחסידי קוז'ניץ
בנשיאות האדמו"ר שמשון משה שטרנברג־הופשטיין שליט"א
רח' שדרת 45 תל אביב

ברכת מזל טוב מעומקא דליבא

לידידנו, איש המעש ורב הפעלים מסור ונאמן לבית קוז'ניץ

הרה"ח ר' **אברהם מרדכי גוטמן** שליט"א

ולבנו החשוב ידידנו הנכבד

הרה"ח ר' **ירחמיאל משה** שליט"א

ולכל המשפחה הכבודה שיחי'

להכנס נכדם — בנם, אלעזר אריה נ"י לעול תורה ומצוות

ותזכו לראות רב נחת ממנו ומכל יוצ"ח שיחי'

הכונו! לכנס נשים למען קדושת השבת /בעברית

במלון המרכז
ביום שני כ"ט באייר

هكذا من الاصل

هكذا من الاصل

הערכות לשביתה והפגנות ברצועה במלאות 5 חודשים להתקוממות

אתמול הופצו כרוזים ברצועה הקוראים לשבות היום ומחר

לקראת ציון מלאות 5 חודשים להתקוממות בשטחים, הופצו אתמול ברצועת עזה כרוזים של הנהגת ההתקוממות שקראו לתושבים לקיים ביומיים ב' ו-ג' (היום ומחר) שביתות כוללות של אי יציאה לעבודה וללימודים, שביתות מסחר והיכנסות בתגר בלי רכב בכבישים, תוך עריכת הפגנות.

גורמי הבטחון ברצועת עזה נערכים לקראת אפשרות של הסלמת הפרות הסדר ביומיים הקרובים ובשל כך מוטלים גם עוצרי מנע על ישובים שונים. אתמול בשעה 03.00 לפנות בוקר בוטל העוצר במחנה הפליטים שאטי והעוצר הכתע ברובע 8 של מחנה הפליטים נוציירדאת, זאת לאחר רגיעה במקומות אלה וסיום פעולות גורמי הבטחון בפעולות מנע באותם ישובים. העוצר במחנה הפליטים ג'באליה נמשך.

באותה שעה הוטל עוצר מנע על העיירה הגדולה עבאסאן והדבר הוגדר כפעולת מנע, לבלימה הסלמה אלימה אפשרית. עוצר מנע נוסף הוטל גם על שכונת שייח רדואן בעזה. שם נפצעו 3 תושבים ביום ו' מידי חיילי צה"ל, בפיזור מתפרעים.

תוך כדי העוצר בשייח רדואן יזם צה"ל מיבצע לניקוי השכונה וחיילים מוציאים תושבים מבתיהם ומחייבים אותם לפעולות הניקוי. בין היתר מפקחים חיילי צה"ל על תושבים שהופנו לניקוי כבישים ומדרכות מאשפה ומחסומי דרכים וצמיגים שהוצבו. רבים מהתושבים חוייבו לצבוע קירות מיבנים, שצויירו עליהן סיסמאות הסתה.

שקט שרר אתמול ברצועת עזה, למעט הפרות סדר קלות ומקומיות, ללא נפגעים.

חנויות ברחובות הראשיים של עזה נפתחו אתמול לראשונה מזה חודשים ארוכים של שביתות מסחר. גם פתיחת חנויות זו היתה לפי הוראות מטה ההתקוממות בשטחים ומשך פתיחתן היה מוגבל. תנועת היוצאים לעבודה בישראל הייתה גדולה במיוחד בבוקר וגם הופעת תלמידים לבתי הספר הייתה מירבית. זאת מיוחסים בעיקר לניסיון לשמור על שקט ולאפשר כך את קיומן של בחינות הכניסה לבתי הספר התיכוניים ברצועה.

אתמול ניגשו לבחינות אלה 7,620 תלמידי הכיתות העליונות בבתי הספר של חטיבות הביניים ברצועה. רק תלמידים ממחנה הפליטים ג'בליה, מהעיירה עבסאן הגדולה ומשכונת שייח רדואן הנתונים בעוצר, לא נבחנו. בחינות הכניסה היו כנראה גורם הרגיעה העיקרי והפרות סדר קלות, אם כי לעיתים ממושכות, היו רק במחנה הפליטים שאטי ובמרכז עזה. צה"ל פיזר את מפירי הסדר בגז מדמיע ובקליעי גומי ובאף מקרה לא היו נפגעים משני הצדדים.

מבצע החלפת תעודות זהות ברצועת עזה

מערכת הבטחון החליטה על מבצע החלפת תעודות הזהות לכל התושבים המקומיים ברצועת עזה, מגיל 16 ומעלה.

במבצע זה, שיחל בעוד חודש, יוחלפו כל תעודות הזיהוי של הגברים והנשים הבוגרים בחבל עזה.

תעודותיהם של תושבי אזה"ע השוהים בחו"ל תימשכנה להיות תקפות והם יוכלו להחליף את התעודות שברשותם כאשר יכנסו חזרה לאזור בשלוש השנים הקרובות.

מטרות המבצע כוללות השלמת תיעוד חסר, חידוש תעודות בלויות והשלמת פרטים חסרים בתעודות הקיימות. כל זאת מתוך מטרה לצייד בתיעוד עדכני את כלל האוכלוסיה. (עתי"ם)

שנת הלימודים לא תחודש ביו"ש

המינהל הוציא צו להמשך השבתת הלימודים

שנת הלימודים ביהודה ושומרון לא תחודש, ובעקבות זאת הפסידו כ-250,000 תלמידים בבתי הספר הערביים בסך הכל 4 חודשי לימודים השנה.

כתב עתי"ם מוסר כי המינהל האזרחי ביהודה ושומרון הוציא אתמול צו ובו הוא מורה על המשך השבתת הלימודים לעוד חודש ימים. בתום חודש זה כמסתיימת שנת הלימודים הרשמית, מתוכה נאסר על התלמידים ביהודה ושומרון ללמוד במשך ארבעה חודשים, על ידי צווי המינהל האזרחי.

לכעשה, גם אם היה המינהל מאפשר את חידוש הלימודים, היו ניתקלים כוחות צה"ל בבעייה חמורה, זאת עקב העובדה שבתי ספר רבים באזור תפוסים על ידי יחידות צה"ל.

ביהודה ושומרון שרר שקט במשך היום. בשעות הבוקר התנהלו חיי המסחר כסדרם ועל פי הוראת הכרוזים ניסגרו מרבית החנויות לקראת שעות הצהרים.

מקורות צבאיים מסרו לכתב עתי"ם כי במערכת הצבאית נישקלת האפשרות לסגור את חנויותיהם של סוחרים אשר ימשיכו לפתוח בהתאם להוראת הכרוזים בין השעות 9 עד 12 בבוקר.

בוטלו העררים בעניינו של פלאטו־שרון

היום תוגש בקשה נוספת להארכת מעצרו

שופט בית המשפט המחוזי בתל־אביב ישראל גלעדי החליט אתמול בהסכמת הצדדים, על מחיקת הערר שהגיש שמואל פלאטו שרון נגד ההחלטה להאריך את מעצרו, וכן מחיקת הערר הנגדי שהגישה המדינה על ההחלטה להאריך את מעצרו של פלאטו שרון ב-5 ימים בלבד ולא ב-15 יום כפי שביקשה.

החלטת השופט נתקבלה לאחר שנציג היחידה הארצית לחקירות הונאה רב פקד ראובן קובנט הביע את הסכמתו לבטל את הערר שהגישה המדינה וזאת בתנאי שגם פרקליטו של פלאטו עורכת הדין רינה לוי תעשה כן.

עורכת הדין רינה לוי הביעה את הסכמתה לבטל את הערר. בטענה כי תקופת מעצרו של פלאטו שרון אמורה להסתיים מחר (יום ב'). השופט אישר, איפוא, את מחיקת הערר שהגישו הצדדים.

פלאטו שרון חשוד בין היתר בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע על ידי פגיעה בצורה חמורה בגופו של עד שעלול היה להעיד נגדו, בקשירת קשר לביצוע מעשי הונאה בחו"ל בהיקף של מיליוני דולרים, בזיוף תמונותיהם וחתימותיהם של ציירים בעלי שם עולמי כגון: רנואר, שגאל ומטיס, ובהפצת התמונות למכירה ובהחזקת כלי נשק שלא כדין.

היום יובא פלאטו־שרון לבית משפט השלום בת"א לדיון בבקשה להאריך את מעצרו. (עתי"ם)

משטרת לבנון: "חיל הים פצע קשה דייג לבנוני"

צור — חיל הים הישראלי פתח אתמול לפנות בוקר באש על ספינת דייג לבנונית בקרבת חופי צור, ופצע קשה את בעל הספינה, מסרה משטרת לבנון.

ספינת תותחים ישראלית פתחה באש בשעה 03.00 (לפי שעון ישראל) על ספינתו של חסן סאהאן, בן 26, שעגנה במרחק של שני קילומטרים מהחוף.

הדייג הועבר במצב קשה לבית החולים בצור, הוסיף המקור.

ב-26 באפריל פתחו ספינות תותחים ישראליות באש של מקלעים כבדים על חמש ספינות דייג, באותה גיזרה. בלי לגרום לפגעים. (ע"צ)

לקה בדום לב ונהרג בשעת נסיעה

איברהים שואהדה (58) מכפר יאסיף בגליל המערבי, נהרג אתמול כאשר המכונית בה נהג התנגשה בקיר.

משטרת מרחב הגליל, סבורה כי המנוח לקה בדום לב, תוך כדי נהיגה. התאונה ככל הנראה מדום לב שהמנוח לקה בו. (עתי"ם).

צו ביניים נגד גירוש עוואד

(המשך מעמוד א')

ההתקוממות, היה מעורב בייסוד כרוז מספר 15 של הנהגת ההתקוממות וקיבל מימון מאש"ף. עוואד אומר בעתירה ובתצהיר, שצורף לה, כי כל אלו הן האשמות שוא, שנועדו להשחיר את פניו בציבור, ליצור דעת קהל עויינת ולהפעיל לחצים על בית המשפט.

הוא מבהיר בעתירה את דעותיו הפוליטיות ואומר, שהוא קורא לפעול נגד שליטת ישראל בשטחים המוחזקים אך ורק באמצעים בלתי אלימים, תוך שהוא שולל תגובות אלימות של זריקת אבנים ובקבוקי תבערה. הוא אומר, כי הוא דוגל בקיומה הריבוני של מדינת ישראל יחד עם קיומה הריבוני של יישות מדינית לפלשתינאים. עוואד מציין בעתירה, כי דווקא בשל מתינותו, זכו דבריו בעבר לתשומת לב רבה של כלי התקשורת בעולם, והוא אף קיים מפגשים עם נציגים דיפלומטים בכירים של ארה"ב בישראל ובמזרח ירושלים.

הוא מציין, כי גם שגריר ארה"ב בישראל מחה בפני השלטונות על הכוונה לגרשו. עוואד אומר, שאפילו ישלול בג"צ את הטיעון שלו על כך שבתור תושב אין סמכות לגרשו, הרי שגם כך אין לגרשו מישראל, משום שמרכז חייו הוא בירושלים. לדבריו, אין לחשוב באופן אוטומטי, שכאשר יצא לחו"ל לצורך לימודים, שנזנח את זכותו להיות תושב העיר. עוואד אומר, כי שלילת תושבותו מהווה אפלייה לרעה לעומת מצבם של מאות אלפי ישראלים, השוהים בחו"ל להגל עבודתם או לימודיהם במשך שנים ארוכות ואיש אינו מנסה לשלול את זכויותיהם. לדעתו, החלטתו של ראש הממשלה ושר הפנים לגרשו ניתנה בשיקולים זרים ומפלים, ולכן יש לבטלה.

עוואד אומר כי ההחלטה לגרשו ניתנה מבלי שיאפשרו לו להגיב על הטענות או על ההאשמות נגדו וכך נפגעו כללי הצדק הטבעי. הוא מוסיף, כי יש לשחררו מיד עד לקבלת החלטה בעניינו משום שאינו עצור או פושע, שיש הצדקה להענישו.

בוטלו צווי המניעה נגד עובדי המינהל והמשק

העובדים הפגינו מול משרד ראש הממשלה

צווי המניעה, שהוצאו במעמד צד אחד לפי בקשת הפרקליטות נגד עובדי המינהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים, בוטלו אתמול בבית הדין הארצי לעבודה, לאחר שנציגי השכירים, שעירערו על כך, התחייבו לא לנקוט בעיצומים עד גמר הדיון בעניינם.

בעת הדיון הפגינו עשרות עובדים, שהגיעו מכל חלקי הארץ, ליד בנין משרד ראש הממשלה בעת ישיבת הממשלה. הם השמיעו קריאות רמות ותבעו בתוקף לשלם להם בעד השעות הנוספות שעבדו כדי להדביק את הפיגור שנוצר בעת שביתתם.

שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו, שיצאה אל המפגינים, אמרה כי היא מתביישת בכך, שחלק גדול מעובדי מערכת הבריאות מקבלים השלמת הכנסה, משום שהשכר אינו מספיק לקיומם. (עתי"ם)

חייל צד"ל נפצע כשעלה על מוקש

חייל מצבא דרום לבנון נפצע באורח בינוני בעלות סיור של צד"ל על מוקש, באזור הכפר קנטארה שעל גבול רצועת הבטחון.

כתב עתי"ם בצפון מוסר, כי במקום מתנהלים חיפושים וסריקות אחר חוליית המחבלים שהניחה את המוקש. (עתי"ם)

שודדים שדדו משאית זבל

מקרה חסר תקדים של שוד משאית זבל אירע אור ליום אתמול סמוך לישוב אזור, הנמצא בכביש המוליך לירושלים.

דני לוגסי, 25, תושב אזור, העובד בחברה לפינוי אשפה, עצר סמוך לשעה 4 לפנות בוקר את המשאית בה נהג, מדגם "מרצדס", בסמוך למכולת אשפה, שניצבה בצידי הדרך.

בטרם עלה בידיו לרדת מן המשאית על מנת לרוקן את תכולת המכולה אל תוך המשאית, הבחין באקדח המכוון מבעד לחלון המשאית ובשני אלמונים רעולי פנים, שאחד מהם החזיק בידו את האקדח.

האלמוני, שהחזיק את האקדח, פנה ללוגאסי ואיים עליו, כי אם לא ינטוש את המשאית יבולע לו. לוגסי המופתע לא גילה התנגדות וירד מן המשאית אליה מיהרו לעלות שני האלמונים ניידת משטרה למקום.

לוגסי סיפר לכתב עתי"ם, כי הזעיק את המשטרה רק בחלוף כ-45 דקות, פרק הזמן לו היה זקוק כדי להגיע בהליכה מהירה לתחנת המוצא של משאיות האשפה.

נהג המשאית סיפר עוד, כי הזעיק את המשטרה באמצעות מכשיר הקשר, שהיה בתחנת המוצא ובחלוף מספר דקות הגיעה ניידת משטרה למקום.

רק סמוך לשעה 7 בבוקר נמצאה משאית הזבל השדודה כשהיא נטושה באיזור התעשיה בחולון. (עתי"ם).

מאסר עולם למשליכי רימון לעבר אוטובוס

הנידונים - 2 ערבים תושבי לוד

שני ערבים ישראלים תושבי לוד נדונו אתמול בבית המשפט הצבאי בלוד למאסר עולם, לאחר שהורשעו בהשלכת רימון לעבר אוטובוס.

השניים מוכלס אחמד בורגל (26) ומחמד מנצור דיאדה (34) נכשלו במשימתם בשליחות החזית העממית לשחרור פלשתין: הרימון שהשליך בורגל על אוטובוס לפני כשנה בצומת המסאודרלונית, לא התפוצץ.

בגזר דינו ציין נשיא בית המשפט אלוף משנה אהרון אלפרן שבעובדה שהרימון לא התפוצץ, אין בה כדי להקל בעונשם של השניים. מדובר באזרחי המדינה שביקשו לבצע רצח המוני, נאמר בגזר הדין.

השניים סרבו לקום ממקומותיהם בתא הנאשמים עם כניסת השופטים אלוף משנה אלפרן, סגן אלוף שלמה רוז וסגן אלוף אבי אילק, והוצאו מן האולם.

בורגל ודיאדה בחרו ב-5 ביוני יום השנה לפרוץ מלחמת ששת הימים לפגוע באוטובוס נוסעים בקו 451 הנוסע מת"א לרמלה, טענה התביעה.

דיאדה הסתתר מאחורי שלט במרחק מה מן הצומת ואותת לבורגל על האוטובוס המתקרב. בורגל שלף את הניצרה וממרחק של כ-20 מטר השליך את הרימון דרך השימשה הקידמית של האוטובוס. חייל שישב במושב קידמי נפצע קל משברי זכוכית, אך הרימון לא התפוצץ.

הנוסעים פנו במהירות מן האוטובוס ואילו דיאדה ובורגל נמלטו מן המקום במכונית שכורה שהכינו מבעוד מועד. (עתי"ם)

גורבאצ'וב: לא אתפטר - הרפורמות יימשכו

יגביל כהונת פקידים וינהיג בחירות פתוחות

מוסקבה — מנהיג ברית"מ מיכאל גורבאצ'וב הנתקל בימים אלה בהתנגדות עקשת מצד המתנגדים לתוכנית הרפורמה שלו, הצהיר, כי אין בכוונתו להתפטר מתפקידו והכריז כי מנוי וגמור עמו להמשיך במדיניותו — על כך נמסר אתמול ממקורות סובייטיים מהימנים במוסקבה.

גורבאצ'וב אמר דברים אלה שלשום, בפגישה עם עורכים של עתונים ראשיים וכתבי עת ספרותיים, וכן ראשי גופי תרבות שונים.

בפגישה נתלוו אליו סגנו ייגור ליגאצ'וב, הנחשב לאידיאולוג הראשי של הקרמלין, ואנשי צמרת סובייטיים אחרים, לרבות אלכסנדר יקובלייב, הנחשב ליריבו של ליגאצ'וב ולתומך נאמן של גורבאצ'וב.

במחווה שהיתה מכוונת להפיג חששות לגבי קרע אפשרי בהנהגה, הצביע גורבאצ'וב לעבר ליגאצ'וב ואמר לנאספים: "לכולנו יש עדיין הרבה מה לעשות יחדיו".

מקורות מהימנים אלה במוסקבה מסרו פרטים מלאים ראשונים על הפגישה. אשר סוכנות הידיעות הסובייטית הרשמית טא"ס דיווחה עליה בקצרה. הפגישה נערכה לאחר שבמשך שבועות נפוצו שמועות בדבר קרע בשורות הפוליטביורו, הגוף השולט במפלגה הקומוניסטית.

עוד מסרו המקורות, כי גורבאצ'וב — שערך כמה פגישות דרמטיות עם משכילים ועם עתונאים מאז עלה לשלטון לפני שלוש שנים — הצהיר בפגישה בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, שלא תתכן נסיגה ממדיניות הרפורמות.

לפי אותם מקורות אמר גורבאצ'וב, כי הוא יבקש את אישור המפלגה לקביעת הגבלה ברורה של תקופת הזמן אשר בה יוכלו פקידים לכהן. כן הצהיר כי יפעל בשקידה להנהגת בחירות פתוחות למרבית התפקידים הציבוריים.

גורבאצ'וב הוסיף, כי הוא מקווה לזכות בתמיכה לשני שינויים ראדיקלים אלה, בועידה המפלגה העומדת להתכנס במוסקבה בסוף חודש יוני.

פרשנים סובייטיים ליברליים מציינים כי שתי נקודות אלה — הגבלת תקופת הכהונה ועריכת בחירות פתוחות — הן מרכיבי מדיניותו של גורבאצ'וב הנתקלים בהתנגדות הנחרצת ביותר מצד חוגים שמרנים במנגנוני המפלגה והממשלה, הרואים במגמות אלה סכנה לפגיעה חמורה בזכויות היתר המסורתיות שלהן. (ע"ר)

● שאנדיגאר, — קיצונים סיקיים הרגו בסוף השבוע לפחות 22 איש במדינות פנג'אב והאריאנה שבצפון הודו.

אושר חוזה החכירה

(המשך מעמוד א')

עו"ד יודם בר־סלע. לעומת זאת, החליטה ועדת השרים והדבר אושר ע"י הממשלה. לחייב את המורמונים לתת התחייבות ברורה, בלתי משתמעת לשתי פנים לפיה הם לא יעסקו באף פעילות מסיונרית מכל סוג שהוא.

הוסכם בשעתו — והדבר מעוגן בהחלטות הממשלה — כי ההתחייבות הנ"ל תהיה חלק עיקרי ויסודי בחוזה החכירה, והפרתו תחשב להפרת החוזה. המורמונים, בעקביות ובעקשנות, סרבו לסוג זה של התחייבות והם התחדו כל הזמן לסיים את הפרשה בחתימה על נוסח התחייבות מעורפל ובלתי מחייב.

את הנוסח אותו עמדה הממשלה לאשר — הגיש ביוזמתו האישית ח"כ הרב אברהם יוסף שפירא לבחינה משפטית אצל המשפטן פרופ' יעקב נאמן. הרב שפירא נימק צעדו זה, בעובדה כי הוא העלה את הנושא בשנתיים אחרונות בכל פגישה עם ראש הממשלה ושריה, וכן בכנסת וכמה הזדמנויות בכנסת והוא רוצה לבחון את הדברים אם קיימת עילה לפעילות משפטית מצידו.

הליקויים ומשמעותם

חוות הדעת המשפטית מצאה ליקויים רבים ומשמעותיים בנוסח ההתחייבות ואופן עריכת החוזה. להלן דוגמאות אחדות:

א. החלטת הממשלה מס' 1384 מי"ב אב תשמ"ו קבעה שההתחייבות תהיה התניה לקיומו של החוזה — ובנוסח המוצע אין התניה כזו. (מה שאושר אתמול. אינו מחייב התניה, רק מציין שידגש "ביתר שאת" אך בפירוש לא מותנה).

ב. לא נמצא בנוסח ההתחייבות החלק הקיומי של החוזה, הוא היינו שהמורמונים מתחייבים לפעול בהתאם למטרות החכירה. (גם לגבי סעיף זה החולט אתמול בממשלה על "הדגשה ביתר שאת", אך לא על ניסוח מחייב).

ג. החוזה עליו מוכנים המורמונים לחתום מבדיל בין פעילות מסיונרית של מורי האוניברסיטה לבין פעילות עובדיה, תלמידיה ואורחיה. התיקון אותו דרש הרב שפירא — ושלא נתקבל — היה שהכל יהיו חייבים באיסור פעילות המסיון.

ד. לא להסתפק בנוסח של התחייבות להמנע מפעילות "מסיונרית מאורגנת". לא להסכים לקביעה של היקף הפעילות, אלא להגדיר במפורש פעילות מכל סוג שהוא. גם ענין זה לא תוקן.

ה. הרכב ועדת הפקוח, כפי שהוצע ע"י המורמונים כולל ועדה בת חמשה חברים: שנים מורמונים, שנים נציגי הממשלה, אחד מהם נציג היועמ"ש ונציג אחד של עירית ירושלים. בחוו"ד המשפטית של פרופ' נאמן נטען כי יש אבסורד במתן קול ההכרעה לנציג עירית ירושלים. כמו כן הובעה טענה על הגבלת משך עבודת הועדה לחמש שנים. גם סעיף זה לא תוקן ע"י הממשלה, זולתי הארכת מועד פעילות ועדת המעקב על כל ליקוייה ובהרכבה הנ"ל לעשר שנים במקום חמש.

לחץ אמריקני

מלבד הליקויים דלעיל, לא כולל הנוסח שאישרה הממשלה אתמול כופית התניות ועונשים לגבי מי שיתפס מפר את החוזה וכל התניית החוזה בקיום ההתחייבות — נותר מעורפל כמעט כפי שהיה.

לסופרנו נודע כי בשבועות האחרונים הפעילו המורמונים מארה"ב לחץ כבד על ראש הממשלה באמצעות סנטורים ואישי ממשל בכירים כדי שימהר ויאשר עמם את חוזה החכירה בתנאים שהם מסכימים לכך ולא מעבר לזה.

לאחר פגישה שהתקיימה לפני שבועיים ביוזמת הרב שפירא ובה השתתפו נציגי מזכירות הממשלה, משרד החקלאות ומינהל מקרקעי ישראל, המשרד לענייני דתות והמשנה ליועץ המשפטי הציג הפרופ' נאמן את עיקרי חוות הדעת שלו. הוחלט באותה ישיבה לדחות את העלאת הנושא בממשלה לשבועיים ובמהלכן יבדוק המשנה ליועץ המשפטי את הערותיו של הפרופ' נאמן.

אתמול, כאמור, למגינת לבם של יהודים כאבים בארץ ובעולם, עלה הנושא לדיון ואושר כפי דרישת המורמונים עם תקונים קלים, אשר מותירים את מרבית ליקויי החוזה על כנם והם פותחים את הפתח לסכנה המסיונרית, גם בדרישת הממשלה והחלטותיה היא.

קופ"ח הכללית הפסיקה את קשריה עם שלושה בתי חולים בנצרת

מאת סופר "המודיע"

שלושת בתי חולים (האנגלי, הצרפתי והאיטלקי) קיימו כנס כמחאה על שקופת חולים הכללית הפסיקה להפנות את מבוטחיה לבתי חולים אלה.

בכנס צויין כי הפעולה הנוכחית מאיימת על המשך תפעולם של בתי החולים המשרתים את נצרת וכפרי הגליל במאה השנים האחרונות. עוד נמסר בכנס על החוב המצטבר של קופת החולים, שעלה לאחרונה לכדי שני מיליון שקלים ולא ברור מתי תעביר קופת חולים את התשלומים האלה לבתי החולים, הסובלים ממחסור חמור בכספים מזומנים.

נאסר על יו"ר ועד היוזמה הדרוזי להכנס ליש"ע

גמאל מועדי, יו"ר ועד היוזמה הדרוזי, המתנגד לגיוס דרוזים לצה"ל והדוגל ביציאת ישראל מהשטחים, קיבל ביום ו' צו שפי התקנות לשעת חירום, האוסר עליו להכנס ליהודה שומרון ועזה.

בשיחה עם כתב עתי"ם מסר מועדי שהוא תושב הכפר ירכא בגליל המערבי, כי תוקפו של הצו, החתום ע"י אלוף פיקוד המרכז עמרם מיצנע, הוא מה-1 במאי ועד ל-1 בינואר '89. לדבריו, קיבל את הצו בשל תמיכת ארגונו באינתיפאדה ובגלל הסיוע שאנשי הועד הגישו לתושבי השטחים שכלל, בין היתר, העברת מזון ותרומת דם. (עתי"ם)

הרוג ו־3 פצועים בתאונה בגליל

אדם אחד נהרג ושלושה נפצעו קשה בתאונת דרכים שהיתה אתמול לפנות ערב בכביש עכו־צפת ליד הכפר מכר.

כתב עתי"ם מוסר, כי מסיבה שאינה ברורה סטתה מכונית פרטית ממסלולה ופגעה במיכלית שהגיעה ממולה. כתוצאה מההתנגשות החזיתית נהרג אחד הנוסעים ושלושה אחרים נפצעו קשה. הפצועים הועברו לביה"ח הממשלתי בנהריה ועד למסירת הידיעה טרם ידועה זהות ההרוג. (עתי"ם).

הגיע נשיא הפרלמנט הנורבגי

נשיא הפרלמנט הנורבגי יו בנקוב הגיע אתמול אחרי הצהריים לביקור של שבוע ימים בארץ.

האורח, שבא בלוויית אשתו, ייפגש כאן עם ראש הממשלה יצחק שמיר ויועצד עם השר עזר וייצמן הממלא את מקומו של שר החוץ שמעון פרס בהעדרו. כן יתקבל אצל הנשיא הרצוג, וכן היתר ינהל שיחות עם ח"כ אבא אבן ועם חנא סניורא ועם אליאס פרג', ראש עירית בית לחם. (עתי"ם)

ערפאת לאסד: "בקרוב נקום את דמו של אבו־ג'יהאד"

ביירות, — בפגישתו עם נשיא סוריה, אסאד, הבטיח יאסר ערפאת "לנקום בקרוב את דמו של אבו־ג'יהאד".

בפגישה שוחח תחילה אסד על אבו ג'יהאד ותפקידו במלחמה בישראל. הוא הצביע על הסכנה שבהישארות הקאדרים הצבאיים הפלשתינים בתוניס ויעץ לערפאת להעביר את לשכת "הגיזרה המערבית" (האדמות הכבושות) לדמשק, כדי להימנע מהפתעות, בעיקר לנוכח ההתקוממות והתגובות הישראליות הצפויות. (ע"ם).

שליח סובייטי — לשיחות בירדן

רבת עמון, — השגריר הסובייטי הנודד, מיכאיל סיטנקו, בא לרבת עמון לביקור שליחויים — על כך נמסר מטעם שגרירות ברית"מ ברבת־עמון.

ממקור ירדני מוסמך נמסר, כי סיטנקו יתקבל לשיחה אצל חוסיין מלך ירדן, וכי שיחותיו עם מנהיגי ירדן יסובו בעיקר על המצב במזרח התיכון ובאפגניסטאן.

בתי חולים דורשים תרומה כתנאי להקדמת ניתוחים

מאת סופר "המודיע"

חולים הממתינים לניתוחים כהשתלות של תותבות, פרקים וקוצבי לב, או החדרת בלון לרחבת עורק סתום בלב, נתונים לאחרונה במבוכה, לאור התביעה המגיעה אליהם בשעתם הקשה ומנצלת את חולשתם כדי לדרוש מהם תרומה כספית לצורך קיצור זמן ההמתנה הנדרש מהם לביצוע הניתוח לו הם זקוקים. מקור תביעה זה הם בתי החולים הממשלתיים שמצאו לאחרונה מקור הכנסה נוסף לתקציבם.

בעבר נהגו בתי החולים הגדולים לבקש תרומות רק מתושבים המתגוררים מחוץ לאיזור האישפוז שלהם. אולם עתה החלו לגבות את התשלום מכל חולה המבקש לעבור ניתוח בבית החולים בלי דחיות ובלי המתנות. כך שמי שאינו תורם נאלץ להמתין.

אלה המחליטים לשלם מקבלים קבלות מקרן מחקרים מיוחדת. נמסר כי פעולות אלו אינן חוקיות והן שמורות בניגוד לתקנות משרד הבריאות ושל קרנות המחקר של בתי החולים העירוניים בחיפה ותל אביב.

שרת הבריאות, שושנה ארבלי אלמוזלינו. אמרה בתגובה כי המצב ידוע לה והיא רואה את התפשטות התופעה בחומרה רבה. מדאיגה במיוחד התביעה לקבלת התרומה לפני הניתוח וכתנאי לביצועו. שהרי אלו שאינם מוכנים לתרום מופנים ישירות ליבואני הציוד הרפואי הנדרש, כדי שירכשו בעצמם את האביזרים הדרושים לניתוחים אלה.

מאסר לנערים בדואים שהסתננו ממצרים

2 הנערים הסתננו בשיטה מתוחכמת

שנה מאסר בפועל ועוד חצי שנת מאסר על תנאי גזר אתמול שופט בית המשפט המחוזי בבאר שבע על שני נערים בדואים, שהורשעו בהסתננות ממצרים. השופט ציין שהיה גוזר על השניים תקופת מאסר קצרה יותר, אלא שהם השתמשו בתחכום לביצוע ההסתננות ולכן החליט להחמיר איתם.

הנערים, שניהם מהשבט הבדואי תאראבין אל שנוב מאזור רפיח במצרים, הודו שנכנסו לישראל באופן בלתי חוקי וכדי לחפש עבודה. הם הודו בכך, שלמדו שיטת חציה מתוחכמת של הגבול מחיילים מצריים. אך במהלך המשפט חזרו מהודאתם זו וטענו. שפיתחו בעצמם את השיטה.

התביעה טענה במשפט, שאחד הנערים קיבל הדרכה בצבא המצרי לזהות ולדווח לצבא המצרי על מיקום של מטוסים וטנקים של צה"ל. אולם, התביעה נמנעה מלהאשימו בריגול, בנימוק שהוא לא סיים את ההדרכה בצבא המצרי. הנאשם כפר בהאשמה זו, על אף שלא הואשם בכך.

עסקת טיעון במשפט מזכיר ביהמ"ש לתעבורה

עסקת טיעון נרקמה בין התביעה לבין ההגנה במשפטו של אברהם פלאי (53), ששימש כמזכיר בית המשפט לתעבורה בתל אביב והואשם בקבלת שוחד, קבלת דבר במירמה בנסיבות מחמירות, זיוף מסמך בנסיבות מחמירות, שיבוש הליכי משפט וקשירת קשר לקבלת דבר במירמה. בעקבות זאת נדחה אתמול שלב ההוכחות במשפט בבית המשפט המחוזי בתל אביב.

נציגת התביעה עורכת הדין הלנה יילין ופרקליטו של אברהם פלאי עורך הדין שמואל צאנג הודיעו לנשיאת בית המשפט, חנה אבנור כי גובשה עיסקת טיעון ויש צורך בניסוח מחודש של כתב האישום. לכן, ביקשו הצדדים מבית המשפט לדחות את תחילת שלב שמיעת הראיות ולתת לצדדים שהות מספקת להגיע להסכמה בנוגע לכתב האישום. השופטת נעתרה לבקשה.

בכתב האישום שבו כפר הנאשם נאמר כי אברהם פלאי שימש כמזכיר בית המשפט לתעבורה בתל אביב מאז שנת 1981 ולפני כן שימש פקיד באותו בית משפט. הוא יצר יחסי גומלין עם אנשים רבים שנזקקו לבית משפט לתעבורה וטיפל בתיקי התעבורה המתייחסים אליהם או לאנשים מטעמם.

במסגרת תפקידו טיפל הנאשם בעניינים של אותם אנשים וכתמורה לכך קיבל כספים וטובות הנאה. הטיפול אותו נתן הנאשם היה בין היתר, זירוז הטיפול בתיקים, העברת תיק משופט לשופט על פי מדיניות הענישה של כל שופט שהיתה מוכרת וידועה לנאשם במשך שנים, ניסוח בקשות לביטול גזרי דין עבור הפונים, כתיבת בקשות בכתב ידו, ופנייה ישירה או עקיפה לשופטים עצמם בבקשה להקל בדינם של אותם אנשים.

הדיון במשפטו של אברהם פלאי נדחה לעוד שבועיים. (עתי"ם)

"סוריה שיחררה 120 צעירים פלשתינים"

אך אש"ף מצפה לשחרור 3000 מחבלים

כווית — מקורות פלשתיניים יודעי דבר מסרו לעתון "אל־אנבאא" כי סוריה שיחררה לאחרונה 120 צעירים פלשתינים לעומת זאת נמסר בחוגי הפלגנות כי מספרם רק 12, והם סובלים ממחלות קשות.

לדברי המקורות, רוב המשוחררים נעצרו בעבר מסיבות פליליות ולא מדיניות. אבו אלהול שראה את רשימת המשוחררים, הביע את אי שביעות רצונו. יש לציין כי אסאד הבטיח לערפאת לשחרר את העצירים הפלשתינים לפי בקשת אבו טאהר.

בגדאד — אש"ף מצפה לשחרורם של 3000 מחבלים הכלואים בבתי כלא בסוריה או בלבנון שבשליטת הסורים, בעקבות ההתפייסות עם דמשק — הצהיר אמש בבגדאד באסאם אבו שריף, יועצו של יאסר ערפאת.

במסיבת עתונאים אמר אבו שריף, כי הגשמת מטרה זו וכן שיקומם של מחנות הפליטים הפלשתיניים סברה, שאתילה ובורג' בראג'נה, שנהרסו בחלקם ב"מלחמת המחנות" בין מאי 1985 וינואר 1988, "יחזקו את אווירת האמון בין אש"ף וסוריה. הקשרים בין אש"ף וסוריה, שנותקו ב-1983, השתפרו בעקבות שיחות שקיים ערפאת עם נשיא סוריה חאפז אסד בסוף אפריל בדמשק.

אבו שריף הוסיף, כי הדו־שיח עם סוריה יימשך. ואמר כי ראש המחלקה המדינית של אש"ף, פארוק קאדומי, יבקר בקרוב בדמשק.

הוא גם הביע תקוה, כי סוריה תלחץ על פורשי "פתח" שבהנהגת קולונל אבו מוסה, כדי שישימו קץ להתקפות על מחנות הפליטים בביירות.

להלן אמר אבו שריף, כי רציחתו של אבו ג'יהאד בתוניס לא השפיעה על המרי בשטחים הכבושים. אבו שריף האשים את ישראל בתכנון התקפות על מנהיגי אש"ף ומוצבי אש"ף בלבנון, בסיוע אמריקאי.

לבסוף אמר כי התמיכה הפיננסית הערבית באש"ף "נופלת בהרבה מהרמה הצפויה". (ע"צ)

מוסדות נתיבות עולם
רח' הרב כהנמן (השומר) 97, בני ברק
הרינו להזמין את תלמידינו וידידינו ל-
כנס השנתי של הישיבה
אשר יתקיים בעז"ה מחר, יום ג' כ"ג באייר תשמ"ח
בשעה 20.00 באולמי מודיעין (10.5.88)
רח' מודיעין 20 רמת גן
במעמד זה תתקיים ההגרלה
נ.ב. אנא העבר ידיעה זו לידידיך
מאחר והזמנות אישיות לא נשלחו
בברכה התורה הנהלת הישיבה

"נצח"
מכון ספרותי חרדי ★ בני ברק
הופיע במהדורה חדשה
בעיות הזמן
שאלות השקפה באספקלריה של תורה
מאת
רבי ראובן גרוזובסקי זצ"ל
חתנו של רבנו ברוך בר מקמינץ וראש ישיבת ...
עלבונה של תורה
מאת
רבי יצחק זליג מורגנשטרן זצ"ל
האדמו"ר מסוקולוב

לתלמוד תורה בבני ברק דרושים
1. מלמד לכתה ג' (התחלת גמרא)
2. מלמד לכתה א' (התחלת חומש)
3. מלמד לכיתת גן (גיל 3)
רק בעלי נסיון
טל. 03-786365 בשעות לפנה"צ

איזוסלטור
שומר לשרותך
בדיקת נזילות ע"י מכשיר אלקטרוני
03-799996

חדש!
[illegible]
"החינוך הטהור"
"אזמר" 03-704006

יריד לייפציג
ברטנורא 5 בני ברק
מאווררים, סדה סטרים
שמיכות קיץ ופיקה
מבחר ענק של מתנות וכלי בית
הכל ב-3 תשלומים שווים
פתוח 14 — 10, 21 — 17

היום ומחר
מכירה של זוקטים קיציים ספורטיביים לנערות ולילדים (מדות 2, 3, 4)
במחירים זולים
המכירה ברחוב סורוצקין 27
בשעות 7.00 — 10.00 בערב

לגננות!
[illegible]

קופת חולים מאוחדת
קופת החולים מאוחדת
הקופה המובחרת ביותר בארץ!!

מחסן המכירות
מכירה ענקית
מבחר בגדי קיץ לכל הגילאים
* מכנסיים ארוכים וקצרים תפירה עצמית
* חצאיות תלבושת עד מס' 12 14 ש"ח
* בגדי תינוקות החל מ-5 ש"ח
נצלו את ההזדמנות לרכישת בגדי קיץ בתחילת העונה במחיר סוף העונה
פתוח רק לפנה"צ 10 — 1.30
מחסן המכירות
נחום 8, י-ם

מכירה חד פעמית!
* שמלות לילדות ונערות מארה"ב וקנדה
* חלוק מהלקוט קיציים
* כותנות לילה ממרי
* 4 בגדי תינוקות יפיפיים
* סטים כלי מטה מיוחדים ודברים שחבל להחמיץ!
המכירה תתקיים היום יום שני ומחר יום שלישי וביום רביעי בשעות הערב 8.00 — 10.30
ברח' זית רענן 3 כניסה ג' י-ם

מבצע!!
הליכון דמוי "פישר"
רק 34 שקל
חבקוק מלכי ישראל 14

המתנה ההודית
מזונו ואדון ספרים
מבצע מדהים
הנחה חסרת תקדים

משחק מרתק ב-3 רמות
קלפים, דסקיות
מפרקי־אבות
"חבקוק"
מלכי ישראל 14 י-ם

ברכת מזל טוב נאמנה
נביע מעומק לבנו לאיש המעש ורב הפעלים עבור מוסדותינו, שושלת היוחסין
הרב ר' **מרדכי פולק** הי"ו ומשפ'
בן עס"ר **אדמו"ר הרה"צ** שליט"א
לרגל הולדת הבן שיחי'
יה"ר שתזכו להכניסו לבריתו של אאע"ה בזמנו ולגדלו לתורה ולחופה ולמעש"ט לתפארת המשפחה הרוממה
המברכים בהערצה
הרב בנימין הלוי בוק יו"ר ההנהלה
האברכים והבוחנים בכולל ש"ס בית אהרן – פ"ת

מחלקת הכשרות שע"י מחזיקי הדת
טל. 03-770961 בני ברק
הודעה חוזרת
הננו להודיע כי עקב שנת השמיטה
אין לנו השגחה
על
מפעל סיידר הגליל
המייצר תפוח"ץ וצ'מפיון
ועל מפעל השקדיה לפיצוחים בקיבוץ גבע
אפילו עם מופיעה חותמת הבד"ץ של מחזיקי הדת
ועל הקהל להזהר!

הודעה חשובה
[illegible]
המארגנים

לכל בן מטרסדורף
דרושה מוכרת
בשעות לפנה"צ 9.30-1.30
להתקשר בשעות הערב
לטל. 02-815435
☆ מבחר צעצועים ☆
☆ מחירים זולים ☆
נסו והוכחו!

היתכן היתר לפעילות מסיונרית ללא הגבלה

במסמכי חוזה החכירה שחותמת הממשלה עם המורמונים מופיעה פיסקה המעלה אפשרות שבעתיד תותר פעילות מסיונרית ★ השרים עיקמו אף, ראש הממשלה אולי לא חש בנוח, אבל הלחץ האמריקני הכתיב גם את הספיח הזה בתוך השערוריה הנוראה שחלילה לא תהפוך "בכיה לדורות"

— מאת ש.א. אשל —

המורמונים היו עקביים לאורך כל הדרך. ההנחיות שקיבלו הנציגים המורמונים בארץ מאת הממונים עליהם בסאלט־לייק־סיטי שבמדינת יוטה היו ברורות: לא פתם לקבל את כל הדרוש להקמת מרכז מורמוני בירושלים, אלא שכל האישורים, כל ההליכים וכל הסידורים הארגוניים יבוצעו ע"י יהודים.

המורמונים, ככל הנראה, בנוסף לעצם הקמת הצלם בהיכל, בנוסף להיותם בעלי תודעה מסיונרית עזה ובלתי מתפשרת — ביקשו גם להשפיל את היהודים. לבזות אותם, להראות להם שלא זו בלבד שהם מושיטים את הלחי השניה, אלא שהם גם מכים את עצמם.

לכל אורך הדרך השתמשו המורמונים רק כ־די הורים. עורכי־דינים: קוקיה חושין. אדריכל מרכזם: רוניק. החברה הבונה: סולל בונה. הקפדה ברורה לכל אורך הדרך להעסיק יהודים בבניית מה שהוגדר ע"י יהודים רבים בארץ ובעולם: מרכז השמד המורמוני.

גם בימים אלו, רגע לפני שממשלת ישראל, בראשותו של יצחק שמיר ראש הליכוד, אישרה להם את חוזה החכירה כבכיה לדורות, החליטו המורמונים להשפיל את היהודים. לאלץ אותם לכרוע ברך. לבייש אותם, ללעוג להם ולבוז להם.

"הקומה הזקופה" — חתמה על חוזה חכירה שבבסיסו בנוי על התחייבות לכאורה של הכנסיה המורמונית לא לעסוק במסיון. בהתחייבות הזו נכללת הפיסקה הבאה ושימו לב לתוכנה המזעזע:

"אנו מקבלים על עצמנו כי הכנסיה לא תעסוק בתחומי ישראל בפעילות מסיונרית, **כל עוד ממשלת ישראל לא תכיר אותה פעילות**".

כך, גם ברגע האחרון, דרשו המורמונים בתוקף שממשלת ישראל תודיע שתיתכן חלילה אפשרות שביום מן הימים תתיר ממשלת־ישראל שתקום בארץ פעילות מסיונרית.

טיעון של משפטן

והשרים "הגאים" קיבלו את זה. 11 מקרב 25 שרי ממשלת הליכוד הלאומי הרימו יד בעד. רק השרים הרב יצחק פרץ, זבולון המר, יוסף שפירא והשר אריאל שרון — הצביעו נגד. חוזה החכירה אושר. מבלי שהמורמונים יתנו התחייבות ראויה לשמה. מבלי שהממשלה תעמוד ולו רק על ההג־חיות שהיא עצמה הנפיקה בעבר לגבי מרכז השמד המורמוני.

המשפטן פרופ' יעקב נאמן, שנתבקש ע"י ח"כ הרב אברהם יוסף שפירא להגיש חוות דעת מקצו־עית בנושא, לא יכול להסתיר את זעמו נוכח הכללת אותה פיסקה שציינו לעיל. הוא לא הצליח להבין כיצד המורמונים מעיזים להרחיק לכת ולדרוש מנציג היועץ המשפטי לממשלה לקבל כזה נוסח משפיל?

שאל פרופ' נאמן: כלום הפיסקה הזו נדרשת להתחייבות? האם היא חלק מן הנושא הנדון? מה פתאום רוצים המורמונים בכל תוקף להכליל פיסקה זו ואינם מוכנים לחתום על התחייבות בלעדיה? וכיצד זה הממשלה העצמאית והריבונית מסכימה לקבל תכתיב כזה?...

הרב שפירא, בלשונו הציורית, הוסיף והמשיל משל במהלך ישיבת עבודה שהתקיימה במזכירות הממשלה: תארו לכם שהממשלה באה לחתום חוזה עם תעשיין, יצרן או מפעל. ולאחר הסעיף המדבר בדבר חובות היצרן לשלם כל המסים והאגרות ידרוש אותו יצרן להוסיף סעיף האומר: "אין בדעתי להבריח סחורה ארצה, אלא אם תחליט הממשלה אחרת"...

כך עשו המורמונים וזה הוא פרצופם. מי שאינו מתכוון להבריח — אינו דורש סעיפים שידברו מתי יהיה מותר להבריח. מי שאינו מתכוון לעסוק במסיון — לא צריך לדרוש איכוד מפורש, שממ־שלה המורכבת מיהודים, יתכן שתתיר אי־פעם פעילות מסיונרית.

איש אינו חולק

המורמונים מתכוונים למסיון. כל־כולה של אמונתם בנויה על מסיון והטפה להמרת דת. הם ממירים אפילו דתם של מתים, הם חותרים לרגע שבו יוכלו לעבוד כאן בארץ כאין מפריע והם גם דאגו לכך ששום חוזה, שום שטר, שום מכתב, שום מסמך, לא יחייב אותם או לא ימנע מהם לחלוטין לעסוק במסיון.

בישיבות העבודה הללו, בהן דובר לא רק על סעיף סמלי זה שיש בו ללמד על אופיים של המורמונים וכוונותיהם, לא היה איש מבין הנוכחים שחלק על הדברים. אם היה ויכוח, בעבר, אודות המורמונים, היה זה בין אישים חילוניים לבין נציגי יהדות התורה שתבעה את הפסקת הבניה המורמונית לאלתר ואלו התנגדו לכך.

אולם, על העובדה שהמורמונים הם אנשי־מסיון, על העובדה שיש צורך בלתי מתפשר לסייג פעילות זו באמצעות מכתב התחייבות תקף ובעל "שיניים", איש לא חלק. גם אמנון רובינשטיין, שהיה בשעתו חבר ועדת השרים, הסכים לכך. (ועדת הפנים של הכנסת דחתה נוסח התחייבות שלהם).

כל ההסכמות הללו החזיקו מעמד עד לשעת מעשה. שרי הליכוד, אלו הקשורים בהסכם קוא־ליציוני עם אגודת ישראל והסיעות הדתיות, שא־למלי הן לא היה הליכוד מגיע לשלטון ולא היו הם מגיעים לשורה — ברחו בשניה האחרונה. כולם, זולתי השר אריאל שרון בעקביות והשר יצחק מודעי כשהיה חבר ועדת השרים.

האחרים, כמו למשל שר התיירות אברהם שריר, הכריע את הכף בועדת השרים נגד עצירת הבניה. השבוע, יחד עם ראש הממשלה, החליטה הממשלה לאשר למורמונים את חוזה החכירה מבלי שתעמוד ותקפיד על אותם תנאים מינמאליים שימנעו מן המורמונים לעסוק במסיון בקלות וללא הפרעה.

הממשלה, בדרך עקיפה, אישרה אפילו שהיא מעלה בדעתה שאי־פעם, תקום ממשלה שתתיר פעילות מסיונרית ללא הגבלה...

כלום אכן חושב יצחק שמיר ששמעון פרס והמערך עתידים להגיע לשלטון בלעדי בבחירות הקרובות? ואם כן, כלום מעלה בדעתו יצחק שמיר שמפלגת העבודה ושמעון פרס יתירו חלילה פעילות מסיון?...

ההתקפלות הזו בכלל לא מובנית...

המערכה עדיין בעיצומה

המערכות שנכפו על יהדות התורה בארץ ישראל — אינן קלות. ההתמודדות מול נסיונות של גופים נוצריים או כתות נוצריות לקרוע נתחים חיים מעם ישראל — הינה התמודדות קשה מאד ומדכדכת מאד. המשפט הנ"ל עליו התעכבנו הוא פריט קטן. אך יש בו ללמד על מהות הענין.

לו היתה אמת שורה בדבריהם של "אישי־הגות" חילוניים כאילו החשש שמא יחליט צעיר ישראלי להמיר דתו הוא חשש רחוק ורק פאנטסיות דתיות יכולה להעלותו — ניתן היה להחריש.

המציאות, לדאבוננו, שונה לחלוטין. הכתות הנוצריות בשטחותיהן השונים צדו ברשתן יהודים רבים. הן פח־יקוש לנפש היהודית, העומדת מאד נוצרה בנסיונות מתמידים.

דאגתם של גדולי ישראל ומלחמתם במסיון המורמוני מכוונות אכן לנסיונות הללו. היא מכוונת בעבור כולנו, היא מיועדת לדתיים ולחילונים, מיועדת לכל מי שרק יכולים לעמוד בנסיון ותוך־כדי־דבור להתדרדר לכיון.

הלחץ אשר הם לוחצים

המורמונים — עוד גרועים יותר במובן המס־יונרי שלהם. המרכז הענק אותו הקימו בשטח היפה והיקר ביותר בירושלים, משמש להתחיל כבר היום מוקד משיכה לצעירים אם כי על פניו "מוקד תיירותי". הם כבר קשרו קשרים עם עמיתיהם הסטודנטים היהודים באוניברסיטה העברית הס־מוכה ועוד ידם נטויה בדרכים רבות ומגוונות לצוד ברשת יהודים רבים ככל האפשר.

איך כתב דיויד גלבריים יו"ר הכנסיה המורמונית בארץ עוד ב־1977: "**דבר זה מחזק את הרגשתנו שגישתנו לעבודה המסיונרית בארץ צריכה להעשות בצורה שונה מאד מאשר בכל שאר הארצות. ללא כל ספק יהיה מרכז למבקרים חלק מהתשובה**"...

השבוע, ביום ראשון, כ"א אייר תשמ"ח, כ־11 שנה לאחר שדיויד גלבריים כתב לממונים עליו ביוטה את מה שכתב, אישרה הממשלה הישראלית את "התשובה" הנוראה הזו...

מקורביו של ראש הממשלה יצחק שמיר מנסים להסביר כי הדברים אינם כל־כך פשוטים. גם יצחק שמיר מתנגד בכל תוקף למסיון, אלא שהוא לא יכל לעמוד מול גלי הלחץ שהפעילו המורמונים מארה"ב. מסתבר, גם בענין זה, ששאלתו הריטורית של הרב שפירא לא הועילה: עם עמד ראש המ־משלה נגד הלחצים במישור המדיני, מדוע לא יעמוד בלחצים במישור היהודי, חיוני קיומי?...

ראש הממשלה — נכנע. המורמונים קיבלו את שלהם, עם כל "השאריות", כולל אותה פיסקה אומללה. כולל חוזה ללא התחייבות מחייבת המגדירה עונש במקרה של הפרה. כולל חוזה שאינו כולל חלק קיומי בכיוון ההתחייבות.

"יודגש ביתר שאת", אמרה הממשלה כדי לנער מעליה את הדרישה לעצור את הבניה המור־מונית או לפחות למצער, לדרוש מהם התחייבות נאותה ומתאימה.

★ ★ ★

תפילתנו: שומר ישראל, שמור שארית ישראל...

שלטים נישאים בהפגנה אחת מני רבות בארץ ובעולם

קטעים מדו"ח מבקר המדינה

קצין המטה לארכיאולוגיה לא פרסם על חפירות שנערכו באחת ממערות הקבורה הגדולות בארץ

צה"ל התיר גם לחוקרים זרים לחפור ואלו נטלו עמם מימצאים ★ בין השנים 1968 ל־1976 נעלמו רבע מהמימצאים שעליהם בבר דווח ★ המבקר תובע מצה"ל לעקוב אחר חפירות ארכיאולוגיות בשטחים ואחר תוצאותיהן

— מאת סופרנו הצבאי —

דו"ח מבקר המדינה המתפרסם הבוקר מגלה כי עד היום לא פירסם צה"ל באמצעות קצין המטה שלו לארכיאולוגיה דין וחשבון על החפירות הארכיאולוגיות שצה"ל אישר לערוך בבצע בתל־ביטם, אתר שכהגדרת מבקר המ־דינה יש בו את אחת ממערות הקבורה הגדו־לות בארץ. המימצאים שנחשפו בחפירה זאת לא הועברו כנדרש בחוק לקצין המטה לאר־כיאולוגיה למרות שנרשם כי נמצאו באתר 800 פריטים שונים.

מרבית החוקרים לא דיווחו לקמ"ט על תוצאות חפירותיהם, ולא על העתיקות שהתגלו. הקמ"ט לא ידע אלו עתיקות נחשפו והיכן הן מצויות. בבדיקת המעקב הועלה שהקמ"ט דרש מהחופרים להשלים את הדיווחים החסרים, וב־מספר מקרים התנה את חידוש רשיון החפירה בהשלמתם. הועלו מקרים שבהם העניק הקמ"ט רשיון חפירה לחוקרים אף על פי שלא דיווחו כנדרש.

הביקורת הקודמת העלתה שמשלחות אחדות מחו"ל ועובד יחידת הקמ"ט לא דיווחו על עתיקות שנחשפו, ולא העבירו את העתיקות לבעלות המינהל האזרחי.

המעקב העלה שאחת ממשלחות אלה דיווחה כנדרש, והעבירה את המימצאים ליחידת הקמ"ט, אולם אין עדיין נתונים ביחידת הקמ"ט על המשלחת מחו"ל שחפרה בתל־בלטה, ולא על העתיקות שהוציאה המשלחת ב־1980 לחו"ל, ושנועדו להחזרה ב־1982.

במסגרת המעקב בדקה הביקורת את הרי־שומים שנעשו ביחידת הקמ"ט בעת ספירות המלאי; נבדקו הרישומים של 4,000 פריטי עתיקות שנרשמו בספרי היחידה בשנים 1968 ועד 1976. הועלה כי בס"ה חסרו 962 כלים, שהם כרבע מהעתיקות: 802 פריטים חסרו לפי הספירה שנערכה ב־1977; 72 פריטים נוספים חסרו לפי ספירה שנעשתה ב־1981; לגבי 88 פריטים נרשם שמקורם בהחרמות, והם הוחזרו לסוחרי עתיקות. לא נמצאו אסמכתאות שתמכו בגירסה זו של החזרה לסוחרים. מקום הימצאם של 82 פריטים נוספים היה בבירור בעת הספירה שנערכה בשנים 1986 ו־1987.

המינהל האזרחי והקמ"ט נקטו אמנם פעולות המשפרות במידה רבה את הטיפול בנושאים הארכיאולוגיים באזור. פעילות הקמ"ט בנושאים אלה היתה ניכרת, בעיקר לנוכח קשיים שמקורם בכוח האדם המצומצם ביחידתו. אף על פי כן דרושות עוד פעולות נוספות במטרה להביא את נושאי הארכיאולוגיה לרמת ניהול סבירה, בעיקר בתחומי ניהול המלאי, קביעת נהלים תקפים בעניין פעילותה של היחידה, ומעקב אחר החפירות באזור ואחר תוצאותיהן, מסכם המבקר.

משרד הבטחון / צה"ל

ליקויים רבים בהערכות הצבא וההגנה האזרחית לשעת חרום

מאת א. פאר סופרנו הצבאי

מבקר המדינה בדק ומצא כי היו מחדלים בכל הקשור במוכ־נות למלחמה הן במגזר האזרחי והן במערכת הבטחון. הבדיקה נעשתה בתחומים שונים.

ומה העלה הדו"ח:

א. קיים חוסר של רבע ממספר העובדים הדרושים למפעלים החי־וניים כדי למלא בשעת חירום תפקידים קריטיים.

ב. קיים חוסר בתרופות ובר־ופאים מקצועיים לשעת חירום בבתי החולים.

ג. עד אוקטובר 1987 לא נמצא פתרון לאספקה של ערכות מגן למאושפזים בבתי חולים פסיכי־אטריים וגריאטריים.

ד. חסרים אמצעים עצמיים לייצור כוח (חשמל), מאגרי מים וכוח אדם במפעלים חיוניים ליי־צור מצרכי מזון.

ה. לאספקת מים לתושבים ולבעלי חיים חסרים ברשויות המקומיות דיזלגנרטורים, רתכות, מערכות כלוריניציה, משאבות מים, משאבות בוץ ומיכלי מים.

ו. ברשויות המקומיות קיים חוסר ניכר במקומות במתקנים המתאימים לשמש כמרכזי קליטה לאוכלוסיה שתפונה במסגרת פינוי יזום.

ז. חוסר בבעלי מקצוע מסוימים יקשה על מערך התחזוקה של הרכב התובלתי בשע"ח למלא את תפקידו כיאות.

ח. ועדות המל"ח המקומיות לא הכינו תיקי תכנון לתחומים ייעודים שונים, ובתחומים שבהם הוכנו תיקי תכנון, הם לא כללו את כל הפרטים הדרושים.

ט. חלק מהתפקידים שנקבעו בתקן לשעת חירום לא היו מאו־ישים, תפקידים אחרים אוישו בחי־ייבי שירות בטחון. אף על פי שיש לאיישם בפטורים משירות בטחון, ולרתקם למקום, כדי שיוכלו לפ־עול בעת חירום.

י. ועדות מל"ח אחדות לא הח־זיקו עותק של תיקי התכנון במקום נוסף: בשריפה שפרצה במשרד של ועדת מל"ח מקומית אחת, נשרפו תיקי התכנון ולא ניתן היה לשחזרם כהלכה.

י"א. בניגוד להנחיות השתמשו הרשויות המקומיות בעת רגיעה בגנרטורים, במשאבות ובמיכלי מים המיועדים לשימוש בשעת חירום בלבד.

י"ב. מספר כלי הרכב שרותקו לישובים היה נמוך מהתקן, ובכמה מהרשויות המקומיות לא היתה רשימה של נהגים המיועדים להפעיל אותם.

י"ג. הרשויות המקומיות לא הכינו מרכזי פינוי ומרכזי קליטה שיספיקו למספר תושבים חזוי שעלולים להיות מפונים.

י"ד. ברשות מקומית אחת ני־הול המחסן המיועד לאחסון הציוד לצרכי מל"ח, לא היה תקין.

ט"ו. הרשויות המקומיות אינן עורכות ביקורת על אחזקת מקל־טים בבתים ובמפעלים, כדי להבטיח שבעת הצורך הם יהיו מוכנים לשימוש.

מבקר המדינה שם דגש על בדיקת המערך הקדמי של ההגנה המרחבית (הגמ"ר) הנועד לה־שתלב בעת מלחמה בהתרעה קצרה ובזמינות גבוהה בהגנת הישובים ובמערכים ההגנתיים של צה"ל.

התברר כי עבודת המטה בה־ערכות זאת שהיתה אמורה להס־תיים באוגוסט 1987 לא הסתיימה עד דצמבר 1987 והמבקר מאיץ לסיים את סדרי הארגון מהר ככל האפשר.

בחודשים מארס עד אוקטובר 1987, לסירוגין, ערך משרד מבקר המדינה ביקורת על סדרי התקנה של פריטי תחמושת עיקריים בכוחות היבשה בצה"ל, וההצט־יידות בהם. הביקורת התמקדה בפריטי התחמושת הבאים: כדורי 105 מ"מ לטנקים, פגזי 175 מ"מ ו־155 מ"מ לארטילריה ופצצות מרגמה לסוגיהן.

מלאי תחמושת הינו מרכיב מרכזי בכוננות צה"ל למלחמה. ממצאי הביקורת מצביעים על שני ליקויים משמעותיים הדורשים טיפול בהקדם:

1. יעדי ההצטיידות לשעת חי־רום בפריטי תחמושת עיקריים אינם מעודכנים, חלקם משום שלא נבחנו שנים רבות, וחלקם משום שתוצאות בחינתם טרם אושרו.

2. בחלק מפריטי התחמושת היתה בשנים האחרונות ירידת מלאי, משום שההזדמנות לייצור, לרכש ולפעולות שיקום התחמושת לא פיצו על הצריכה השוטפת ועל הבלאי. הדבר נבע מהגבלות תקציביות ומהעלות הגבוהה של סוגי תחמושת משופרת.

ומה מצא המבקר המחלקה רגישה. המחלקה הצריכה לעסוק ברכש מוצרים עבור צה"ל בעת חרום?

מינהל ההרכשה והייצור של משרד הבטחון (מנה"ר) נמנה על היחידות המרכיבות את הרשות העליונה לשעת חירום של מערכת הבטחון. בשעת חירום עליו לטפל בהרכשה ולספק שירותים שונים לפי דרישות של צה"ל.

א. מנה"ר לא ערך בתדירות הנדרשת ביקורת במפעלים החיוניים שבאחריותו, כדי לעמוד על כו־נותם, ומכלל לא טיפל בהכשרתם לשעת חירום.

ב. צה"ל הגיש למנה"ר רשימה של פריטים עיקריים החיוניים למלחמה, לצורך ארגון אספקתם בשעת חירום. מנה"ר בדק את אפשרויות אספקת הפריטים על ידי מפעלים בארץ. הרשימה שה־גיש צה"ל כללה פריטים לגביהם כבר ידע צה"ל שאין ביכולת המ־פעלים בארץ לספקם בפרקי הזמן הדרושים. הכללתם של פריטים אלה בדפי הצריכה מביאה לכך שהדפים יהיו בלתי מציאותיים. עדיין אין למערכת הבטחון פתרון לאספקת פריטים חיוניים אלה בשעת חירום.

ג. שרק במחצית השניה של 1987 החל משרד הבטחון לנהל משא ומתן עם חברת "אל על־נתיבי אויר לישראל בע"מ" על התמורה הכספית ופרטים נוספים שיכללו בהסכם להובלת מטענים ונוסעים בשעת חירום.

ד. הועלו ליקויים בטיפול מנה"ר ביחידת מילואים הכפופה לו, שתפקידה לבצע פיקוח צמוד על המוסכים האזרחיים, שישולבו בשעת חירום בצה"ל.

ה. תיק הכולל נתונים על דילוג מנה"ר בשעת חירום מהקריה בתל אביב לשטח חלופי, לא עודכן מאז ביצוע תרגיל במארס 1986.

מנה"ר נקט פעולות שונות כדי לשפר את מצב כוננותו לפעולה בשעת חירום. אולם בהיעדר תק־ציבים, אין ההכנות המעשיות נעשות או שקצב ביצוען איטי ביותר. בידי הזקוקים אין האמצ־עים הדרושים, כגון גנרטורים למפעלים חיוניים ומלאים של חומרי גלם, וכתוצאה מכך מוטלת בספק יכולת המפעלים לספק את כל הדרוש לצה"ל ולמשק בעת חירום.

לדעת הביקורת, דרושה פעולה נמרצת של הגופים המוסמכים למציאת פתרון, [illegible]

(המשך בעמוד ה')

מזוית אחרת / מ. שלום

שמוע בין אחיכם...

אדם מן הישוב, והדברים אמורים לישוב שלנו, כלומר לבריות שעמהם אנו נפגשים תכופות ביותר, משוחחים עמם, מאזינים לאמריהם — מתם שיחה של חולין, על דא ועל הא ועל הכא והתם.

בדרך כלל עולים על הכן הדיבור המשא ומתן העניני — הדברים העומדים על פרק היום, הנושאים המתעברים מפי השמועה ומפי ההגבה העצמית מאן לאן ומרא לרא.

ישנן שיחות כאלה שהן יותר רחשי לב ומשאלות רצוניות מאשר נושא לטיפול ולעשיה. קורה לעתים דברים שאין יכולים להתעלם מהם, לא רק משום שבאמת מעמסים על הלב מעמס מיותר של עיגון וכאב, אלא שהשכל והרצון מכה על הקדקד ומייסר — צריך להיות שינוי, התובה שתבוא טלטלה תסדיר את הענין.

סיפרו מפה לאוזן, כי לאחרונה רבו שכירות מכוניות על ידי צעירים ואלה "קורעים" את כבישי הארץ ואת השכונות היהודיות בסכנת נפשות ממש. לדברים האלה עדים רבים. צא לרחובה של עיר, לליבה של שכונה חרדית, במרכזן ובריכוזיהן, והכל רואים אותם, צעירים, כמעט ילדים, האוחזים בהגה ומריצים את המכונית בדהירה מטורפת. לא זו בלבד אלא שלמען עשיית הרושם עוד מחזיקים סיגריה ביד האחת בעוד השניה מסובבת את ההגה במשיכה חזקה.

אין אנו נוגעים בענין מבחינת החינוך. ראשית — ענין זה מסור להורים ולמורים. הרשות ניתנה לאב ולאם להתיר או לאסור על בנם יקירם ללמוד נהיגה ולנהוג ברכב. שנית — הישיבה בה לומד הבחור רשאית להתיר או לאסור על תלמיד שלה להריץ מכוניות בכבישי הארץ.

אף כי כאן, בנקודה זו, חובתנו להזכיר קריאתם של ראשי הישיבות בארץ ישראל, בראשות מרן ראש ישיבת פוניבז' הגאון רבי אלעזר מנחם שך שליט"א, לאסור לימוד נהיגה על ידי תלמידי ישיבות ואף לשכור מכוניות לטיולים וכדומה.

אבל הציבור רשאי להגן על עצמו. ולא רק רשאי — אלא חייב לזעוק ולהתריע על תופעה, או תופעות, הפוגעות בו או בבניו וילדיו. והוא כזאב ואינו יודע לזעוק. על מי יזעק ואל מי יפנה כאבו ועגמת נפשו.

עובדה היא, וכל אחד יודע ורואה זאת, כיצד הנהיגה של הצעירים במכוניות גובלת בטירוף! וטירוף של נהיגה פירושה — סיכון חיי אדם.

על כגון דא רשאי הציבור לנקוט צעדים להגן על עצמו.

אם רבותינו שליט"א זעקו מרה על התופעה הזאת-מנין להם, לצעירים אלה, אשר טרם בגרו והקימו בית בישראל, העוז והאומץ להמרות את פיהם; כיצד מרהיבים בנפשם שלא לקיים כציוויים של רבותיהם. אף כי מותר לשאול את ההורים — למה נתתם לבניכם לעשות כן.

מאידך גיסא, ואולי להאי גיסא, כולי עלמא מודו שאין שכירת מכוניות וחרישת כבישי הארץ עמהן מוסיפה יראת שמים ויראת חטא. ודי לחכימא ברמיזא!

אבל הציבור קורא מכאב לב — אנא הרפו מאתנו.

לאזנינו גם הגיעו שמועות שונות שמצאנו להם עדים נאמנים רבים. בליל ל"ג בעומר נראו מספר בחורים בכבישי הצפון מושיטים יד לטרמפים. זו היא צרה צרורה ללא בושה וכלימה. מלבד־ההרפ־תקנות הקשה שבנסיעה בטרמפים, מלבד חוסר הצניעות והצינעה הטבעית שבעמידה ליד הטרמ־פיאדות בשולי הערים — אין הדבר מוסיף כבוד וקדושה לטרמפיסטים.

בשעות הקטנות של הלילה נראו בצמתים של כבישי הצפון בחורים עומדים בחשיכה מחולטת, בבדידות וללא שמירה וכו', סתם כך באמצע הכביש, בלבוש כזה, דבר מסוכן כשלעצמו, ומ־חפשים טרמפ לרבי שמעון... בושנו ונכלמנו להודא כי אכן כך קרה. הזו היא הדמות הישיבתית, וכי כך דרכה של תורה. כך נוסעים לרבי שמעון?!!!

ולא חסרו גם מכוניות שכורות עם בחורים צעירים, אשר נסעו ל... מקומות הקדושים.

זהו נגד דעת תורה ונגד הילוכה של תורה וחסידות ויראת שמים. הכל מורים בכך ואיש אינו מערער על כך.

ראינו גם ראינו פנים יפות, מלאות מדע וחכמה, טהרה וקדושה, ערגה וכמיהה, אשר התרפקו ושפכו ליבם כמים על ציונו הק' של התנא רבי שמעון בר יוחאי. ראינו את תשפוכת הלבבות כמים, שהעלו בבכיות קורעות לב תחינות ובקשות על הכלל ועל הפרט, על חיים של תורה, על חיים של יראת שמים ויראת חטא — ראינו את הפנים היפות, התמימות והמזוככות. אבל אלה לא הגיעו בטרמ־פים וגם לא במכוניות שכורות.

אלא ידעו לקדש עצמם במותר להם, אלה עמלו על שמירת עינים ועל צניעת אוזנים ועלו ובאו בקדושה ובטהרת הלב, בהכנה דרבה, לשפוך שיח ולכבם הלב והמוח כדי לעשות נחת רוח לבוראם ויוצרם.

אבל פניהם של טרמפיסטים ונהגי המכוניות השכורות לא ענתה בהם על רציצות המעמד ועל נחיצות הקדושה — על כך הגידו רבים.

אבל אם אין אנו מעמידים פני מוכיחים בשער, רשאים אנו להיות לפה לשיחות ולדיבורים להם היינו עדים, ולמחות ולהתריע נגד התופעה הזאת, אשר אף כי אין חלילה וחלילה מדובר ברבים, אדרבה — רוב רובם וכמעט כל בחורינו עוסקים בתורה וביראת שמים, אבל אלה הבודדים והספו־רים, המועטים ממש, הדוהרים בטירוף בכבישים ומסכנים את רחובותינו ושכונותינו, לאלה אנו מבקשים ומתחננים — אימרו למלאך המשחית: הרף!

לא ליד בתינו. לא בתוך שכונותינו. לא בתוך קהלתנו. בושים אנו ונכלמים מנהיגה פרועה של בחורים צעירים שאינו מוכיח לא על תורה ולא על תקנת נפשות.

אנו בוים ל"שוויק" הזה ואנו רועדים ממעשיכם, מנהגיתכם.

הציבור חייב לשמור על עצמו ועל קהלו, והוא מתחנן ומבקש — הרפו מאתנו. תנו לנו לחיות בשקט ובבטחה. שמעו לדעת רבותינו ואל תעשו עצמכם למפירי דעתם. שימרו על עצמכם ושימרו עלינו ועל ילדינו שתי.

כאן היתה תאונה...

ארבע כנפות תבל / מאת דף

מהלכיו של אנטוניו נורייגה

האם ילך או לא ילך? שאלה זו על התלפתו של שליט פנמה, גנרל מנואל אנטוניו נורייגה, מטרידה רבים ומובים מזה חדשים ארוכים. אך יש כמה סימנים מעניינים שאולי מרמזים על שינוי בעמדתו, ואחד מהם הוא הביקור החשאי שערך סגן עוזר שר החוץ האמריקאי, מייקל קוזאק, שנפגש עם נורייגה לשיחה ארוכה. גם העובדה שהאיש שארה"ב היתה רוצה לראותו מתמנה לרמטכ"ל הכוחות הפנמיים במקום נורייגה, פוטר לפתע בכהונתו כשגריר פנמה בישראל, אולי מעידה שמתהווים בקיעים ראשונים בפרגמטנו של נורייגה לשמור את רסן השלטון בידו.

במשך 10 חדשי המשבר סביבו, הצליח נורייגה למתוח את מתנגדיו פעמים רבות ולהטעות אותם בהצעות שוא על נכונותו כביכול לדון על פרישה. לאחרונה ניסה שוב לתעתע בהם ושלח מספר שליחים אל מספר דמויות מפתח בחוגי האופוזיציה שבארצו, ובידם הצעה נוספת. הוא מוכן ומזומן לפרוש, בתנאי שתנתן לו הזכות לבחור את יורשו, ובתנאי שיורשה להשאר בפנמה. כולם דחו את הצעותיו.

מנהיגי האופוזיציה סבורים שאחיזתו של נורייגה מתערערת אט אט, ותחת הלחץ הציבורי, ובעיקר תחת הלחץ הכלכלי. הצעדים שנקטה בהם ארה"ב הביאו את כלכלת פנמה עד משבר, והאופוזיציה חשה שמשבר זה יביא את קיצו של נורייגה. אך הם חוששים שארה"ב עלולה לאבד את סבלנותה ולהגיע אתו להסכם שלא יהא לרוחם. הגישושים שעושה המימשל האמריקאי מדגישים יותר ויותר את אי הצלחתו עד עתה לסלק את נורייגה בלחצים כלכליים ואפילו לא באיומי התערבות צבאית.

אך נורייגה אינו נוהג בימים אלה כמי שעומד לפרוש בקרוב. חייליו אסרו זה עתה כ־40 מנהיגי אופוזיציה במעצר שתכננו לקיים הפגנות רחוב. בשיחותיו עם קוזאק דרש, כאמור, את הזכות למנות את יורשו כמפקד כוחות הצבא, לצאת את המדינה בזמן שיראה לו, ולחזור אליה בעתיד.

האם יכנע שליט פנמה ללחצים הכלכליים והפוליטיים שמפעילה ארה"ב לסילוקו או שיצליח להערים עליה ועל ההמונים בארצו, ולהמשיך ולהחזיק ברסן השלטון? בעוד הניחושים על כך ממשיכים, נגולה פרשיה נוספת על מעלליו, ואם לא די היה בידיעות על קשריו למבריחי הסמים, הנה בא עריק מקובה ופקח את עינינו לפרשיה נוספת

פקידים בכירים במשרד החוץ האמריקאי חושדים שנורייגה ממשיך להתל בארה"ב. "איש ערמומי מאין כמוהו", אומר אחד מהם, "ולא אתפלא אם לפתע יזוזה את הכל וישאר במקומו".

המצב, אם כן, עודנו כשהיה ופרישתו של נורייגה היא ענין של רגעים או של חודשים. בבית הלבן יש הרגשה שנמצא מוצא של כבוד לשני הצדדים. ימים יגידו.

בינתיים החלו כולם לעסוק בפרשיה חדשה, ממנה נראה שפידל קסטרו וידידו התייחסו אל נורייגה כאל נכל, ונוצלו אותו כדי להשיג מארה"ב מחשבים, רכיבים אלקטרוניים שונים וציוד עתיר ידע אחר, עבור קובה ועבור בריה"מ. כך מסר איש מודיעין קובני בכיר שערק למערב.

פלורנטינו אספילאגה לומברד, מפקד גבוה בשירות המודיעין של קובה, שערק לארה"ב אשתקד, החל לגלות את דבר גניבת הטכנולוגיה האמריקאית בסידרת ראיונות שהעניק לרדיו מרטי, תחנת רדיו של ממשלת ארה"ב המשדרת לקובה דברי הסתה נגד משטר קסטרו. המידע שמסר גילה טפח ממערכת היחסים שנרקמה בין הנשיא קסטרו והגנרל נורייגה.

בראיון לושינגטון פוסט מסר אספילאגה גם על הקשרים שבין ממשלת קובה ובין הממשלה הסנדיניסטית בניקרגואה, על מערכת ריגול מסועפת של קובה בארה"ב ועל קשריו של פידל קסטרו עם רשתות של מבריחי סמים בארה"ב. אספילאגה טוען שלקסטרו אידאולוגיה שלימה באשר לחשיבות הסמים. "המהווים נשק חשוב נגד ארה"ב בכך שהם פוגעים במוראל האוכלוסיה וחותרים תחת אשיות החברה".

באשר לטכנולוגיה האמריקאית, סיפר אספילאגה שגנרל נורייגה איפשר לפקידים קובניים להקים בחסותו חברות יצוג מסחריות בפנמה, שהצליחו בהוחון המוסוויית להערים על אמברגו הסחר האמריקאי נגד קובה. נראה הדבר שפקידים קובניים הורשו להפיק תועלת מחוקי פנמה המקילים, המאפשרים להקים חברות במטרה להסתיר את בעלותן האמיתית.

לדברי אספילאגה היו המוצרים האמריקאים נשלחים אל חברות בפנמה שלא היה להן, כביכול, כל קשר לקובנים, אך משהגיעו המוצרים הם המשיכו את דרכם, בדרך לא דרך, אל קובה. רבות מן החברות היו קמות ומתחסלות מיד לאחר הגעת המשלוח הראשון, כדי למחוק עקבות ולמנוע המשכיות. אספילאגה טוען שקובה רכשה בשיטות אלה גם נשק אמריקאי, מערבי וישראלי, ושוב בחסותו של נורייגה, והעבירה אותו לתנועות גרילה שונות ברחבי מרכז אמריקה ודרומה.

"נורייגה אינו קומוניסט", אומר אספילאגה, "ואינו שותף לאידאולוגיה של קסטרו. אך נורייגה חומד דולרים. אנו בקובה נזקקנו לציוד מתוחכם וגם הסובייטים רצו בו. באמצעות רשת המודיעין שלנו הצלחנו לוודא שניתן יהיה לשדל את נורייגה ולנצל אותו, וכך אמנם עשינו".

מכתבים למערכת

איזו ברכה יש לברך

בהמודיע מיום י"א אייר ש.ז. פורסמה הצעת חוק בנושא הצגת מחיר ע"ג המצרך עצמו.

הצעה זו הוכנה ע"י משרד התמ"ס בשיתוף נציגי רשתות השיווק וההתאחדות התעשיינים, ונמצאת כיום בדיון ועדת השרים לעניני חקיקה.

מטרת ותכלית הצגת המחירים הינה להביא לידיעת הקונה את מחיר המצרך טרם הקניה ולאפשר לו החלטה ללא לחצים על כדאיות הרכישה.

פרסום הצעה זו עוררה חירדה כי הצעה לכל ועדות הכשרות של החוגים שלנו באוה"ק: ועד הרבנים של אגו"י — הבד"ץ של העדה החרדית — חוג חת"ס ועוד. להת ולשקול על דרישה חד משמעית ליצרני המזון המקבלים את הכשרם להציג את סוג הברכה שיש לברך על המצרך ע"ג המצרך עצמו.

לאחרונה, מייצרים כל חודש מצרכי מזון חדשים (ובפרט בענף הממתקים לילדים) המביא את הקונה ללחץ — ספיקות הזי"ו לתקלות בנושא ברכת הנהנין.

על ועדות הכשרות הנ"ל לתאם ולהחליט שאין לתת הכשר על מוצרי מזון מבלי שיודפס ע"ג (סימן — קוד) הברכה שיש לברך עליו — תקנה זו תביא תועלת רבה ובפרט לילדי ישראל.

ב.א. מגדל

קרית דיזנגף - רחובות

הצילו מזה הנגע

בקורת רוח קראתי ב"המודיע" את כשאו רב התוכן של הרב מנחם פרוש שליט"א — אודות פעילותה הגדולה והמקיפה של אגו"י בעבר ובהווה ובעז"ה גם בעתיד.

מעל במה חשובה זו הנני זועק כרבים אחרים הצילו: הצילו! נפש בנינו ובנותינו היקרים בסכנה ודחויה איזהה נוכח פרסומי השחץ ההתועבה המתפרסמים בראש כל חוצות, כל העמל והיגיעה המושקעים בילדינו עומד בסכנה ח"ו נוכח זאת.

אגו"י שמאז ומתמיד לחמה בעוז למען קדושה הזכרוני באה"ק.

— כפי שפורש בהורובה בכתבה הנ"ל — לבשי בגדי תפארתך ולחמי בעוז ותעצומות בכל דרך אפשרית וכמובן בהדרכת גדולי ישראל שליט"א, עד אשר יוסר נגע ממאיר זה והקב"ה יהא בעזרנו.

י. גוטמן

תחנה חדשה לקו 7 בירושלים

זה חודש וחצי קיימת תחנה חדשה לקו 7 הכנ"ע במרכז העיר לשכונת צאנז־עזרת תורה.

התחנה החדשה היא במורד ק. צאנז מול עזרת תורה.

תחנה זו היא בעלת תועלת רבה מאוד עבור תושבי השכונות הנ"ל, ויישר כחו של משרד התחבורה שאישר תחנה זו.

אך לצערנו עדיין ישנם מספר נהגים שמתחמקים מלעצור בתחנה זו באמתלה: "אין כאן תחנה"...

אך יש ויש, ואפילו כתוב המספר על התחנה. (ע"י משרד התחבורה). נהג שאינו מעונין לעצור יש לקחת את פרטיו האישיים ולהגיש נגדו תלונה. (מנסיוני האישי 90 אחוז מהנהגים עוצרים!)

צ. קליין

מתקנות התעבורה

ב"המודיע" מיום ועש"ק י"ב באייר פורסמה כתבה על מוניות שינקין — מעיני הישועה בבני ברק.

בכתבה מסופר שהחברה הגישה פניה כיזוזת למשרד התחבורה לקבל אישור להסעת 2 ילדים נוספים מתחת לגיל 5. בנוסף למספר הנוסעים הקיים.

לפני למעלה משנתיים נתקלנו בבעיה זו ופנינו למשרד התח־בורה, מחלקת יחסי צבור והם הודיענו שמותר להסיע 2 ילדים עד גיל 5 מלבד 7 המבוגרים. והוסיפו שילד בן יומו חשוב יחד.

נהג המונית טען שבמשרד הרישוי לא נותן, פנינו אליהם והם ציטטו את תקנה 502 מתקנות התעבורה: לא יסיע נהג ברכב יותר מהמספר הנוסעים שנקבע ברשיון הרכב, ואולם רשאי נהג המונית להסיע 2 ילדים, שטרם מלאו להם 5 שנים בנוסף על הנוסעים שמותר להסיע במונית לפי רשיונה.

הפעם טען הנהג שהמשטרה לא יודעת ונותנת דו"ח במקרים כאלה. פניתי למשטרה והיא הראתה את התקנה 487 (א) לתקנות התעבורה לפיה מלבד שבעת הנוסעים שמותר להסיע עפ"י רשיונות הרכב מותר להסיע 2 ילדים נוספים שגילם לא עולה על חמש שנים.

השאלה אם כן חוזרת אל הנהגים ולא אל משרד התחבורה. ולפלא הוא שחברת מוניות ותיקה לא מודעת להיתר זה.

לשכה לפניות הצבור

סע"י אגודת ישראל - עיר

הד היום

במהלומה אחת

מ/ה. גם לאחר הבטחתו של שר האוצר, לתת פיצוי למעוטי יכולת, קשה לעכל את המהלומה בבת אחת שירדה על הציבור, בכל ההכנסות הבינוניות, על ידי ייקור המוצרים החיוניים המסובסדים בשיעורים כה גבוהים, כפי שלא נעשו מזה חמישה עשרה חודשים. כל הסבר תקציבי לא יהיה בו כדי לפייס את הציבור, ובעיקר אותו ציבור, שהוא הנפגע הראשון והעיקרי של התיקרות גדולה זו, התיקרות שירדה עליו כרעם ביום בהיר.

לאזרח הקטן, ביחוד בעלי המשפחות הגדולות, אין כל נחמה בהערכה שניתנה אתמול על ידי האוצר, כי מדד המחירים יעלה בשיעור כולל של אחוז אחד. דבר שיש בו גם לפטור את האוצר ואת המעסיקים מלשלם תוספת יוקר, ולכן יהיה האזרח הקטן נאלץ, לספוג את ההתיקרות.

אין מדובר במותרות, ולא במוצרים שאפשר להתקיים בלעדיהם, שם נפרצה הרצועה כבר כזמן, אחרי שמשרד המסחר והתעשיה היה נדיב מאוד כלפי יצרנים שונים, וביטל את הפיקוח, ביטול שהוא אחד האמצעים ״להיטיב״ עם ״הקרובים״ לקראת הבחירות, מדובר במצרכים חיוניים כמו, לחם, שמן, ביצים, חלב ומוצרי חלב, שהם מצרכים שהאדם צריך אותן יום יום, וככל שגדולה יותר המשפחה, גדולה יותר הצריכה וממילא גדולה יותר ההוצאה. אלה מוצרים שאיש אינו יכול לוותר עליהם, אם אינו רוצה להרעיב את טפיו ועולליו.

הרווח שהתקציב הממשלתי ישיג על ידי הורדת שיעור הסובסידיות, אינו שווה את הנזק שייגרם על ידי ההתיקרות, ביחוד אם הממשלה מבטיחה פיצוי למעוטי יכולת, ועדיין לא ידוע מה יהיה גודל הפיצוי. בסופו של דבר זה ישתקף במאוחר בתוספת היוקר, ואם לאו בתלושי המשכורות כאשר לא יהיה מנוס מהעלאת שכר, ביחוד לאלה שמקבלים שכר זעום, ומה הועילו חכמים בתקנתם? וכך במהלך הזמן יצא שכרו של הקיצוץ בתקציב הסובסידיות בהפסדו.

נדמה לנו, שאין אנו טועים בהערכה, כי ההאצה הגדולה באינפלציה והיא נכנסה לסיחרור החלה בימים ההם, כאשר הממשלה החלה לקצץ בסובסידיות ובכך היא האיצה את תהליך ההתיקרות גם במוצרים אחרים, נאלצה לשלם תוספת יוקר ושכר, וכך החל הגלגל להתגלגל במהירות עצומה, מבלי שתהיה יכולת לעצור אותו. התוכנית הכלכלית שביקשה להאט קצב זה של האינפלציה, הבטיחה יציבות במחירים בצד הציבות בשכר ובמחירי השרותים. הממשלה היתה הראשונה שלא שמרה על הבטחה זו. ויש הרבה דוגמאות מן השנים האחרונות, כאשר ייקרה לא רק את המוצרים המסובסדים, אלא גם ייקרה שירותים שהיא נותנת לציבור ודי לציין את המקרה האחרון של התיקרות תעריפי הדואר.

האוצר עיכב כמה שבועות את ההתיקרות כדי לא להוריד מהלומה זו על הציבור בימי החגים, אולי גם בגלל חישובים שנובעים מתמרון המדד, אך עתה הוריד את זאת במהלומה אחת, שהיא מהממת את הציבור, שחלקו לא ייהנה מכל פיצוי וחלקו בוחל בצדקה שתתן לו הממשלה. כיון שרבים יאלצו לבקש הטבת הכנסה, לאחר שהם לא יוכלו לכלכל את ביתם בלחם, והם יהפכו בהכרח לפושטי יד בצורה מודרנית. האוצר הוריד את המהלומה עכשיו, מתוך הנחה שעד הבחירות יהיה זמן להשכיח מן הציבור את הכאב שנגרם לו אתמול. אמנם קיים כלל, שאין צועקין על העבר, אבל כאשר כואב להם למשפחות הגדולות, הזן בדרך כלל בעלי ההכנסה הנמוכה יותר, אין ברירה. אלא לצעוק ולמחות.

עולם כמנהגו נוהג

מ/ה. בדבר אחד שונה הדין וחשבון האחרון של מבקר המדינה שנתפרסם אתמול, הוא קצר יותר מהדו״חות הקודמים בשלוש מאות דפים, אך בקיצור זה אין כדי לבשר בשורה טובה, כי הליקויים פחתו, או השחיתות פחתה, גם מבקר המדינה עצמו לא התימר לומר זאת, אלא זו שאלה של סגנון, פשוט, הוא ביקש מעובדיו לקצר ולהתמצת יותר את הדברים, הליקויים לכן בעינם עומדים, חמורים יותר או חמורים פחות, הכל לפי הענין שעמד השנה לביקורת, אולם בסך הכל מתברר, כי עולם כמנהגו נוהג, המנגנון לוקה, השחיתות פורחת, המבקר מעיר, יש דברים שניתנים לתיקונים ויש דברים שהם בבחינת, מעוות לא יוכל לתקון, מבקר המדינה שזה לו, כנראה הדו״ח הראשון והאחרון, הודה כי רק חמישים אחוז מן הליקויים לא תוקנו.

יתרון אחר שיש בדו״ח, הוא שקיצורו מקל על עבודתם של אלה אשר בתוקף תפקידם הם חייבים, או נאלצים, לקרוא את הדו״ח מדי שנה בשנה. ועל כך בודאי שהם חייבים תודה למבקר שהכניס חידוש זה, ובתוכם, אלה העושים מלאכה זו בשביל התיקשורת, שמלאכתם נעשתה קלה יותר השנה.

יש בו בדין וחשבון ביקורת נוקבת לא רק בנושאים של פגיעה בטוהר המידות, נושאים ארגוניים לקויים, כי אם גם בדברים שיש בהם משום פיקוח נפש, ביקורת זו בולטת בעיקר במערכת הבריאות, שהיא לוקה בכשר מכות, למרות שהיא מתקדמת מבחינה מדעית והותרה להתחרות במרכזים רפואיים עולמיים, כמו בשאלת ההשתלות. מה יש לו לאזרח, אם הוא נאלץ להמתין בתור חודשים רבים או שנים, כדי להגיע לשולחן הניתוחים שיש בו כדי לסלק ממנו דברים הממררים חייו, מה יש לו מהקידמה כאשר הוא אינו יכול להגיע אליה אלא אם כן, יש לו האמצעים הכספיים הדרושים, כדי להגיע אל מה שמכונה בשם ״הרפואה השחורה״, וזאת במשטר המתימר להנהיג שוויון, או שהוא צריך למשכן את עצמו לשנים ארוכות כדי להשיג זאת.

או ניקח את הביקורת הנוקבת של מבקר המדינה בשאלה אחרת, הנוגעת אף היא לפיקוח נפש. זה הטיפול הלקוי, או הכושל בנושא של תאונות דרכים, נושא שהציבור משלם בשבילו מחיר כבד. גם בנפש וגם בנזקים חמורים למשק, הדברים שנתגלו יש בהם כדי לבייש את המנגנון העוסק בכך. שכשלונו בולט ומודגש במלוא חריפותו בדין וחשבון למרות קיצורו.

גם הנושא השלישי הראוי לציון מתוך שפע הדברים שכלולים בדו״ח, הוא החלק הנוגע לדלדול המלאים של הכוננות לשעת חירום, כל מדינה, ועל אחת כמה וכמה מדינה מוקפת אויבים הרוצים וזוממים להתנכל לה, לא היתה יכולה להשלים עם ירידה כמו זו במלאי, גם אם זה נגרם בגלל צמצומים בתקציב. גם זו שאלה של פיקוח נפש.

הדברים ארוכים מכדי שנמצה אותם במאמר זה, הקורא בודאי יתעייף לקרוא את פרטי הדברים, גם לאחר שאנשי המערכת של העתון ישתדלו עוד יותר לתמצת את הדברים שנתגלו. הם מראים שליקויים אלה או אחרים חוזרים ונשנים. המבקר אינו יכול לקיים ביקורת שוטפת על כל המערכת, הוא נאלץ לדלג מדי שנה לנושאים אחרים, הדי במה שמתגלה כדי לעורר דאגה.

דבר זה יכול לגרום תיסכול בראש וראשונה למבקר עצמו, שמרגיש כאילו דבריו נתקלים בקיר אטום. אולי זו הסיבה שבגללה מבקר מלין מבקש לחזור לבית המשפט, כאשר למחון מים. אך לא פחות ממנו נתקף האזרח בתיסכול מתוך הרגשה, שעולם כמנהגו נוהג, ואין דורש ואין מבקש. גם כותבי המאמרים יכולים להיות נתקפים באותו תיסכול, כיון שהם נאלצים לחזור על דברים שכבר נאמרו עשרות פעמים.

גבריאל ביר רחוב הרב פרנק 35. בית וגן ירושלים

הריני להודיע בזה כי השיקים ממספר 0477040 עד 0477115 ומספרים 4940 — 4941 משוכים על בנק אמריקאי־ישראלי סניף בית וגן ירושלים חשבון מס׳ 52563 הינם בטלים ומבוטלים. כל המקבלם ו/או העושה בהם שימוש כלשהוא שם בספו על קרן הצבי.

גבריאל ביר

מפלגות מצריות מתכוננות ״מצעד שלום״ בישראל לתמיכה בפלשתינאים בשטחים

קהיר — חברים במפלגות פוליטיות, ובאיגודים מקצועיים במצרים מתכוונים לצעוד לתוך מדינת ישראל ב־27 במאי, בראש ״מצעד שלום ערבי״, לתמיכה בפלשתינאים שבשטחים המוחזקים — על כך נמסר מחוגי המארגנים בקהיר.

מטעם ״הוועד הלאומי לתמיכה בהתקוממות הפלשתינאית״ במצרים נמסר. כי הצועדים יוזרדו לישראל בו זמנית בארבעה ראשים — ממצרים, מירדן, מסוריה ומלבנון — ביום אשר בו יפתחו שיחות הפיסגה בין הנשיא רייגן ומנהיג בריה״מ מיכאיל גורבאצ׳וב.

דובר הועדה, אשראף ראדי, אמר כי הממשלה המצרית לא העלתה התנגדויות עד כה. אם כי הנשיא מובאראק בלם נסיון קודם לעריכת מצעד דומה, ביוזמת אחת ממפלגות האופוזיציה.

באום ה־1 במאי אמר מובארק בנושא זה: ״נניח שהחיילים הישראליים יפתחו באש ויהרגו כמה אזרחים... וכי מה תרצו שאעשה, שאכריז מלחמה?״

עוד נמסר מחוגי הועדה כי במצעד ישתתפו בין היתר כאלפיים ושלוש מאות פלשתינאים אשר גורשו על ידי ישראל מהגדה המערבית ומרצועת עזה. (ע״ר)

רפא״ל חוייבה לשלם הוצאות לוועד העובדים במערך הניסויים

בית הדין האיזורי לעבודה בתל אביב החליט לחרוג מן ההנחיה הקובעת כי אין בתי הדין לעבודה פוסקים הוצאות בסכסוכים קיבוציים וחייב את רשות פיתוח לחימה לשלם לוועד העובדים במערך הניסויים ברפאל סך של 500 ש״ח הוצאות משפטיות בשל שכירת עורך דין לייצוגם בדיון בבקשת החברה למתן צו מניעה נגד העובדים.

רפא״ל הודיעה במפתיע, כי היא חוזרת בה מן הבקשה למתן צו מניעה נגד עובדי הניסויים וזאת מבלי שנתנה כל הסברים להחלטתה לסגת מן הבקשה.

רפא״ל פנתה לבית הדין לעבודה, לאחר שעובדי מערך הניסויים סירבו להשלים עם החלטת החברה להנהיג שיטת רישום הדיווח ממוכנת באמצעות תגים מגנטיים, שיטה המונהגת כיום בכלל רפא״ל.

בא כח החברה ביקש מבית הדין לחייב את העובדים לקבל לידיהם את התגים המגנטיים ולחתום באמצעותם את מועד כניסתם ויציאתם בשער הכניסה של המפעל, וכן להמנע מכל מרידה או עיצומים. בבקשה למתן צו מניעה טען נציג החברה כי העובדים הפרו את פסק הבוררות שניתן ב־1 בפברואר 1985 ואשר בו התחייבו להחתים את נוכחותם בשיטה ובתנאים של החברה. הוא טען כי מערכת דיווח הנוכחות הממוכנת מופעלת בכל יחידות רפא״ל למעט היחידה הקרויה ״מערך הניסויים״.

העובדים סירבו להצטלם לצורך תג זיכוי וטענו כי יש בכך משום פגיעה בזכויות.

כדי למנוע שביתה או עיצומים דחתה החברה את הפעלת מערכת הדיווח הממוכנת עד ליום 10 באפריל 1988, מועד חזרתם לעבודה של העובדים מפגרת הפסח. אולם ביום זה סירבו העובדים להיענות לפסק הבוררות ואף נמנעו מלרדת לעבודה בשדה הניסויים.

בא כח החברה טען כי העבודה במערך הניסויים מושבתת באופן חלקי על ידי העובדים שלקחו את החוק לידיהם תוך נקיטת עיצומים ותרגילים ארגוניים וגרמו בכך לנזק בלתי הפיך. ״אי מתן הצו יגביר את התסיסה ויגרום לנזקים כבדים עוד יותר במערכת יחסי העבודה שבין הצדדים״ טען בא כח החברה.

יו״ר ועד עובדי מערך הניסויים, ויצי, הכחיש את הטענה כי העובדים משביתים את העבודה ואמר כי העובדים מתכנסים לאסיפות אזהרה לפני שעות העבודה ואחריהן. לטענתו, עובדי מערך הניסויים הינם הקבוצה היחידה בכל עובדי רפא״ל המוכרת כיחידה יחודית ובשל כך הוכר הצורך לקבוע לעובדים תנאי עבודה מועדפים. הוא טען עוד כי החלטת החברה על הפעלת מערכת הדיווח הממוכנת תפגע בזכויות המיוחדות של עובדי מערך הניסויים.

שופטת בית הדין עדינה פורת קבעה כי נכון שבתי הדין לעבודה אינן פוסקים הוצאות בסכסוכים קיבוציים, אולם המדובר במקרה יוצא מן הכלל שבו רפא״ל לא נתנה כל הסבר או נימוק לעתירתה למחיקת הבקשה שהגישה למתן צו מניעה נגד העובדים: ״יתכן ובית הדין תיפגע אם לא נפצה את העובדים על חסרון הכיס שנגרם להם עקב רצונה שלא להיות נתבעים ביצוג המקצועי מול החברה״, קבעה השופטת. (עתי״ם)

● קהיר, — השבועון המצרי ״אוקטובר״, המסתמך על מקורות פלשתיניים, מוסר, כי יאסר ערפאת יקח לידיו, ככל הנראה, את ניהול פעולות הטרור עד שימונה מחליף לאבו ג׳יהאד. (ע״כ).

יום עיון לרבנים ב״אריאל״ ירושלים

רבנים מכל חלקי הארץ ישתתפו היום ביום עיון, שיוקדש להיבטים הלכתיים של בעיות שונות בתחום הרפואה המתקדמת. הרבנים יאזינו להרצאותיהם של הרה״ג הרב משה הרשלר, הרב הכהן נחמיה טולדבוג, והד״ר א. יונפי שוסהייס.

יום העיון מתקיים במסגרת ימי העיון לרבני־ישראל הנערכים מטעם בית אריאל, בירושלים. את יום העיון יסכמו בהרצאותיהם נשיא ביה״ד הגדול הראשון לציון הרב מרדכי אליהו והרב הראשי וראב״ד חיפה הרב שאר־ישוב כהן — נשיא מוסדות אריאל.

בפסק דין של בית משפט בקהיר:

הותרה פעילות מפלגות במצרים נגד השלום

קאהיר — היחסים בין מצרים וישראל עלולים להיפגע, בעקבות פסק דין של בית משפט שביטל את האיסור על פעילות של מפלגות פוליטיות חדשות המתנגדות לחוזה השלום, מסרו אתמול משפטנים בקאהיר.

החוק אסר הקמת מפלגות פוליטיות שפעלו נגד חוזה השלום, משום שחוזה זה אושר על ידי העם המצרי במשאל־עם ואושרר.

אולם, בית המשפט החוקתי העליון אישר ערעור מצד קבוצה נאצרית שמאלנית, וציין, כי איסור זה ״סותר את חוקת המדינה, הדוגלת בחופש הביטוי לכל אזרח ואזרח״.

משפטנים אמרו, כי פסק הדין עשוי להקל על קבוצות פוליטיות להשמיע את דברן נגד חוזה השלום, שנחתם על ידי הנשיא סאדאת וראש הממשלה בגין.

עורך הדין עימאד סובקי מסר לכתב רויטר, אחמד שאוקי: ״פסק הדין סלל עתה את הדרך להתנגדות פומבית לחוזה השלום, וכל המשפטים התלויים ועומדים ומבוססים על איסור זה, בטלים ומבוטלים״.

אולם פסק הדין מהווה רק נצחון חלקי לנאצרים, הדוגלים ברעיונות של הנשיא עבדל נאצר, שהטיף ללאומנות כל־ערבית.

הם ניסו משך שנתיים להקים מפלגה פוליטית ליגאלית, שתוכל להשתתף בבחירות, אך לא יכלו לעשות זאת בשל התנגדותם המוצהרת לחוזה השלום.

קטע בפסק הדין קובע, כי הנאצרים אינם יכולים להקים מפלגה נפרדת, משום שמצעם דומה לזה של מפלגת האיחוד הפרוגרסיבית השמאלנית.

החוקה קובעת, כי למפלגות צריכות להיות תכניות פוליטיות, סוציאליות וכלכליות שונות. (ע״צ)

ממשלת מרכז־שמאל חדשה הוקמה בבלגיה

בריסל — הוקמה ממשלת מרכז־שמאל חדשה בבלגיה בראשות וילפריד מארטנס. ממשלה זו קיבלה על עצמה להמשיך במדיניות הצנע הכלכלי ולהביא להתפייסות בין הקהילות הדוברות צרפתית והולנדית, החלוקות בנושא הלשוני.

ארמון המלך הודיע על הקמת ממשלה מורחבת ובה 19 שרים — ב־4 יותר מאשר בממשלה המרכז־ימין הקודמת שאף היא היתה בראשות מארטנס.

עם הקמת ממשלת הקואליציה החדשה, המורכבת מנציגי 5 מפלגות. ביניהן 2 סוציאליסטיות ו־2 נוצריות־דמוקרטיות. בא לקיצו המשבר המדיני הממושך ביותר שפקד את בלגיה.

וילחי קלאס, סוציאליסט פלמי בן 49, שזכה להערכה של שני הצדדים לסכסוך העדתי בבלגיה, קיבל לידיו את משרד הכלכלה.

חברי הממשלה החדשה התחייבו להמשיך המדיניות הכלכלית של הממשלה הקודמת, שביקשה לצמצם את הגרעון הגדול בתקציב ואת החוב של המיגזר הציבורי.

הפוליטיקאי הוותיק ליאו טינדמנס, בן 66, הכחיש את השמועות כי בדעתו להתפטר והודיע כי ימשיך לכהן כשר החוץ בממשלה החדשה. (ע״צ ודיטר עתי״ם)

נצחון מכריע לסוציאל דמוקרטים בשלזוויג־הולשטיין במערב גרמניה

בון, — המפלגה הסוציאל דמוקרטית המערב גרמנית זכתה בנצחון מכריע בבחירות שנערכו במדינת שלזוויג־הולשטיין.

הסוציאל דמוקרטים עלו לשלטון כשהם מבטיחים לעצמם 54.8 אחוז מכלל הקולות בבחירות שנערכו ביום א׳, על פי תוצאות רשמיות לא סופיות. בזאת תמה תקופה של כ־38 שנים של שליטה נוצרית־דמוקרטית במדינה הצפונית ביותר של הרפובליקה הפדראלית.

המפלגה הסוציאל דמוקרטית הצליחה להעלות את מספר התומכים בה בקרוב ל־10 אחוז לעומת הבחירות שנערכו בחודש ספטמבר 1987. הבחירות נתנו ביטוי לאכזבה המרה של המצביעים במפלגה הנוצרית־דמוקרטית, שקיבלה רק 33.3 אחוז מהקולות. יצויין כי הנוצרים דמוקרטים היו מעורבים בשערוריה רבתי. ראש הממשלה מטעמם, אובה בארשל, נאלץ להתפטר בחודש ספטמבר, לאחר שכתב בעתון ״דר שפיגל״ גילה יום לפני הבחירות הקודמות בשלזוויג־הולשטיין, כי הורה לבלשים להבאיש את ריחו של מתנגדו מועמד הסוציאל דמוקרטים, ביורן אנגהולם. עתה מכהן אנגהולם כראש הממשלה החדשה של שלזוויג־הולשטיין.

המפלגה הסוציאל דמוקרטית בראשות אנגהולם זכתה ב־46 מושבים בבית הנבחרים של המדינה בקיל, לעומת 27 מושבים של הנוצרים־דמוקרטים.

הליברלים, השותפים הזוטרים של ממשלת הקואליציה השלטת ברפובליקה הפדראלית, הצליחו לקבל רק 4.4 אחוז מכלל הקולות והירוקים קיבלו רק 2.9 אחוז. שתי המפלגות לא תהיינה מיוצגות בבית הנבחרים בהתאם לחוקי הבחירות של גרמניה הפדראלית. (ודיטר־עתי״ם)

● מוסקבה — הסובייטים ביצעו פיצוץ גרעיני תת־קרקעי בצפון הרחוק — מסרה סוכנות טא״ס.

פיסגה ערבית על המרי בשטחים — ב־7 ביוני באלג׳יר

אלג׳יר, — ועידת פיסגה ערבית שלא מן המנין, לדיון בשאלה הפלשתינית, תכונס ב־7 ביוני באלג׳יר, מסרה סוכנות הידיעות האלג׳ירית.

מועצת השרים של הליגה הערבית המליצה באפריל לקיים בראשית יוני פיסגה שלא מן המנין, ״כדי למצוא דרכים לתמוך בהתקוממות העם הפלשתיני בשטחים הכבושים״.

שר החוץ האלג׳ירי, טאלב איבראהימי, וסגן מנהיג מפלגת השלטון, שריף מסאעדיה, עומדים לצאת היום, כדי למסור לראשי המדינות הערביות את ההזמנות לפיסגה.

חוסיין מלך ירדן אמר אמש, כי אין הוא יודע אם אכן תכונס פיסגה ערבית שלא מן המנין.

עליה בפעילות הכלכלית במשק האמריקני

וושינגטון — עליה חדשה של 1.6 אחוז נרשמה במרס בהזמנות למפעלי התעשיה האמריקנים — הודיע משרד המסחר בוושינגטון.

עירעורו של דמיאניוק ישמע בפני הרכב של חמישה שופטים

עירעורו של איוואן דמיאניוק על הרשעתו ועל גזר דין המוות שהוטל עליו יישמע בבית המשפט העליון בירושלים בחודש דצמבר 1988 בפני הרכב של חמישה שופטים.

דמיאניוק צריך להגיש את עירעורו עד ל־10 ביוני, אך במידת הצורך יגיש פרקליטו, עו״ד יורם שפטל, בקשה מנומקת להארכת המועד להגשת העירעור, כך קבע השופט שמאר לצור, ראש בית המשפט העליון. בתום ישיבה בלשכתו קבע השופט צור, כי עירעורו של דמיאניוק ישמע בימים 5 עד 8 לדצמבר ומ־12 עד 15 לדצמבר במשך שמונה ימים רצופים בישיבות שימשכו בבוקר ואחר הצהרים.

פרקליטות המדינה תשיב לעירעור בימים 19 עד 22 בדצמבר ובימים 26 עד 29 בדצמבר. הדיונים יתקיימו באולם מס׳ 1 של בית המשפט העליון וכאמור יערכו שתי ישיבות מידי יום בבוקר ואחר הצהרים. השופט צור החליט כי לרשות הצדדים יועמדו שירותי תרגום סימולטאניים לאנגלית ולאוקראינית הדיון יוקלט ופרוטוקול מודפס ינתן לכל הצדדים תוך 24 עד 48 שעות מתוך כל ישיבה. (עתי״ם)

סעודיה מגבילה את מספר המוסלמים שיורשו להיכנס

ביירות — החלטת סעודיה להפחית את מספר הבאים מאיראן מ־150,000 בשנה שעברה ל־50,000 השנה, אינה מכוונת רק כלפי איראן. ישנם רמזים, כי סעודיה שוקלת להגביל את מספר הבאים מכל הארצות המוסלמיות והלא־מוסלמיות. היות ואתרי הביקורים אינם יכולים לקלוט את המספר הגדל וההולך של המבקשים לבוא.

העתון הלבנוני ״אלבייראק״ מוסר, כי דבר זה התברר בשנה שעברה, בעקבות הדחוק הרב בנמל ובנמל התעופה של ג׳ידה וכן במכה ומדינה. וכן בדרך שבין ג׳ידה ומכה.

סעודיה השקיעה מאמצים גדולים וסכומי עתק להרחבת אתרים שונים, לסלילת דרכים במכה והרחבתן, וכן הדרכים אל מדינה וג׳בל ערפאת. אך כל זה לא הספיק נוכח הגידול המתמשך במספר הבאים, הזורמים מתוך סעודיה ומחוצה לה, אשר הגיע בשנה שעברה ל־2 מיליון.

ישנה תכנית סעודית שטרם הוחל בביצועה, להרחבת כל הרחובות במכה. הדבר כרוך בעבודה רבה ובהוצאות גדולות, אולם ענין ההוצאות אינו מהווה בעיה, כי המלך פאהד תורם מכספו הפרטי למטרה זו. הבעיה היא, כי הפרוייקט כולל הריסת אלפי בתים ישנים במרכז מכה, תוך שמירה על ״אתרים הסטוריים ומקומות בעלי חשיבות ועל אופיה המיוחד של העיר״, עד אשר יתבצע הפרוייקט הזה, יש ביכולתה של ממשלת סעודיה לשפר את כל הנוגע בתחומי התברואה, המזון והמגורים למספר הגדל וההולך של המבקשים לבוא. מסר העתון. (ע״מ)

הרבנית מרת לאה יהודית גלזר ז״ל

בתל אביב הלכה לעולמה הרבנית הישישה מרת לאה יהודית גלזר אלמנת הגאון רבי יואל יהודה גלזר זצ״ל שכיהן עשרות שנים כרבה של שכונת התקוה ולפניכן בעיר ירמולינץ אוקראינה.

המנוחה נולדה לפני 98 שנה, בעיר וישטבין, למשפחת רבנים ומורי הוראה מדור דור. אביה רב העיר היה הגאון רבי דוב בעריש ד״ק זצ״ל. מצד אמה היתה מצאצאי הגאון המפורסם בתורתו ופרישותו רבי צבי אוירבך זצ״ל אבד״ק מאהלוב, שאריגוד, קרטינגן הגלילות שנודע בכינויו ״רבי דוד צבי הגדול״ ניסם של ה״מאיר נתיבים״ ה״חוות־דעת״ ורבי נחמן מהורודנקה חותנו של הרה״ק רבי נתן נטע שטרנהרץ תלמיד מוהר״ן מברסלב זי״ע. ומצד אביה — מצאצאי הגה״ק רבי שלמה קלוגר זצ״ל מורו ורבו של השר שלום מבעלז זצוק״ל.

גידלה בית תלמידי חכמים מובהקים במסירות נפש תחת שלטון רוסיה הסובייטית, הלא המה רבה של רמלה הסביבה הגאון רבי ישראל גלזר שליט״א, והרבנים הגאונים ר׳ יצחק ור׳ משה שליט״א הנושאים תפקידים נכבדים בעולם התורה. חתנה היה הגאון רבי מנחם שפירא שליט״א ראש כולל ״אור יצחק״ ביהוד. נכדיה ונינה כולם לומדי תורה וחכמי הישיבות הקדושות, מהם עוסקים כבעלי תשובה.

לצניעותה והסתפקותה במועט אין אח ורע בדורנו, אהבתה לתורה ויראה היו לשם דבר משך שנות חייה הארוכים. תנצב״ה. יהי זכרה ברוך.

● תוניס — ממשלת אלג׳ירה שלחה מכתב רשמי לליגה הערבית, בו נאמר כי היא תארח ועידת פיסגה ערבית לשעת חירום ב־7 ביוני — כך מסרו מקורות הליגה הערבית. (ע״צ ודיטר עתי״ם).

קובה תיגברה כוח המשלוח שלה באנגולה

לונדון — קובה תיגברה את כוח המשלוח הצבאי שלה באנגולה ליותר מ־35,000 חייל — נמסר בהודעה רשמית מטעם ממשלת קובה.

ההודעה מדגישה עוד כי הכוח הקובני יפנה מאנגולה אך ורק לאחר שדרום אפריקה תעניק עצמאות לנאמיביה ולאחר שיובטח בטחונה של אנגולה בערובות מתאימות.

חבר הפוליטביורו הקובני, חורגה ריסקט פירט את עמדת קובה יום לאחר סיבוב השיחות שנמשך ארבעה ימים בלונדון בעניין נאמיביה ואנגולה. הוא אמר במסיבת עיתונאים כי התגבורת הקובנית נשלחה לאנגולה כדי להדוף את הסלמת פעולות האיבה מצד דרום אפריקה ולהתייצב נגד הפלישה שהיא מבצעת בדרום אנגולה מאז אוקטובר שעבר.

ריסקט, שעמד בראש הצוות הקובני למשא ומתן, אמר כי 9,000 חיילים דרום אפריקנים, בסיוע טנקים, נגמ״שים, מטוסים וארטילריה, נטלו חלק בפלישה האחרונה.

״נוכח תוקפנות יוצאת מן הכלל זו נדרשו אמצעים יוצאים מן הכלל על מנת להדוף ולשתק את המתקפה״, הוא אמר.

ריסקט התייחס למאמר שהופיע בשני במאי בעיתון הרשמי הקובני ״גראנמה״ בו נמסר כי תגבורות קובניות מיחידות חיל הרגלים הממוכן, טנקים, ארטילריה ותותחי נ.מ. נשלחו באחרונה לאנגולה.

הוא נמנע מלמסור את המספר הכולל של החיילים הקובניים באנגולה אולם מומחים צבאיים במדינות המערב מעריכים כי קובה מחזיקה עתה באנגולה 40,000 חייל. (ע״ר)

עיריית תל־אביב־יפו

עיריית תל־אביב־יפו
מינהל החנוך, הנוער והתרבות [?]
נשים יקרות!

פעילויות קהילתיות תורניות
ע״ש הרב ידידיה פרנקל זצ״ל

הנכן מוזמנות לסמפוזיון בנושא —
מהו הגבול
בתחומי הבית, חנוך, חברה, תעסוקה
בהשתתפות: הרבנית צפורה אלתר
הגב׳ לאה בינקה
הגב׳ רחל רחמרין [?]
הסמפוזיון יתקיים אי״ה ביום רביעי, כ״ד באייר תשמ״ח בשעה 8.00 בערב במתנ״ס נוה שרת, רח׳ אלמגור 4, תל אביב

HB BERTI **ברטי תכשיטים**
בני ברק רח׳ רבי עקיבא 92 טל׳ 5791517
30% הנחה
עד ל״ג בעומר על כל התכשיטים (מלאכותיים)
מבחר תכשיטים ענק
3.000 דגמים
זהב, כסף, תכשיטים מלאכותיים
תכשיטי זהב ב־6 תשלומים
כפי שהבטחנו!!!
תתקיים הגרלת חנם אי״ה בתאריך ח׳ סיון (24.6.88) ב־7 בערב בחזית חנות התכשיטים ״ברטי״ רח׳ ר׳ עקיבא 92
תלושי השתתפות יחולקו חינם בחנות התכשיטים ״ברטי״
יוגרלו חינם 30 תכשיטי זהב, כסף ותכשיטים מלאכותיים

מיום ליום

☆ ישראל והונגריה

ביקורו המפתיע והמהיר של שר החוץ, מר שמעון פרס, בהונגריה יזכה בודאי לפרשנות מרובה, במיוחד כאשר מדובר במדינה קומוניסטית שאינה מקיימת יחסים דיפלומטיים עם ישראל מאז נותקו במלחמת ששת הימים. אמנם, בשנים האחרונות חלה הפשרה ניכרת ביחסים ולא מכבר אף הוקמה לשכה קונסולרית של הונגריה בארץ, אך ביקור של שר חוץ ישראלי שם הוא בודאי חידוש, ויש הרואים בכך רמז לדבר יותר מרחיק לכת. הזינו בביוון של מוסקבה עצמה, שהרי הונגריה לא היתה מורשה לעצמה לפעול על דעת עצמה בענין כמו זה.

עם זאת, הונגריה עשתה הכל כדי להסתיר את דבר הביקור, גם לאחר שכבר נודע בהרבה ממדינות אירופה. מר פרס שמר בסוד את יציאתו לשם. כי הוא קשר זאת עם מסעו המתוכנן לבירת ספרד, שם מתקיים כנס של האינטרנציונאל הסוציאליסטי, כשמשם הוא ממריא לארה״ב. אבל הסוד לא יכל להישמר לאחר שכבר הגיע לבודפשט. אלא שלמרות זאת נמנעה רשות השידור ההונגרית מלמסור על כך גם אחרי באו, וכנראה שהונגריה חוששת עדיין מתגובתם של הערבים לצעד הזה.

הענין שהונגריה, כמו מדינות קומוניסטיות אחרות במזרח אירופה, מגלה בשיפור היחסים עם ישראל, הוא המצוקה הכלכלית שבה היא שרויה, והיא מחפשת לעצמה אפיקים חדשים בעולם החופשי, כדי לכונן יחסי־מסחר שיהיה בהם כדי לשפר את מאזנה המסחרי. האם תרחיק הונגריה לכת עד כדי כינון יחסים דיפלומטיים עם ישראל? — על כך בודאי לא נדע אלא בזמן מאוחר יותר.

☆ התוצאה בצרפת

פרנסוא מיטראן קבע עתה תקדים בצרפת, כאשר זכה להבחר לתקופת נשיאות שניה. המדובר בקדנציה של 7 שנים, ואף נשיא לפניו לא הצליח לקבל את אימון הבוחרים לקדנציה שניה, גם לא הנשיא דה־גול, מי שחולל את הרפורמה בכינונה של ״הרפובליקה החמישית״. במסגרתה קבע את השלטון הנשיאותי הדומיננטי, בניגוד למשטר הממשל הקואליציוני שהיה עד אז, כדוגמת זה שקיים כיום בישראל.

דה־גול שם קץ לתהרויבותו שנמשך מאז מלחמת העולם השניה. בצרפת היו הרבה מפלגות וראשי ממשלות שהקימו קואליציות נכשלו עד־מהרה בהצבעות אי־אימון ששללו מהם את הרוב הפרלמנטרי. כששב דה־גול לשלטון הוא חולל רפורמה חוקתית, שלפיה הנשיא הוא השליט החזק והוא לא תלוי ברוב הפרלמנטרי, כי בחירתו היא ישירה. ואילו ראש הממשלה ממשיך להיבחר ברוב פרלמנטרי אבל מעמדו חלש והוא כפוף לנשיא. כאשר יצא דה־גול למערכת בחירות שניה, הוא נכשל והלך לביתו נכלם ומבוייש.

מיטראן הצליח, איפוא, עתה במקום שנכשלו דה־גול, פומפידו ודיסטאן, אבל יש אומרים שהצליח לא כל כך מכוח עצמו, אלא מכוח ההתגוררות שעורר אחד המתחרים שלו מן הימין הקיצוני. נסיונו של מתחרהו העיקרי, ז׳אק שיראק, שהוא ראש הממשלה היוצא, להתחבר עם איש הימין נכשל, ועתה ייאלץ גם להתפטר מראשות הממשלה. מבחינתה של ישראל אין כאן שום שינוי, שכן מיטראן ימשיך בודאי ביחס המבוקר״ שלו כלפי ישראל, בגלל החשש מתגובה עויינת של מדינות ערב.

☆ החלטה מתרפסת

החלטת הממשלה לאשר את חוזה החכירה למורמונים בלי להכניס בצורה הנאותה והאיתנה ביותר המניעות מוחלטת, במישרין או בעקיפין, מפעולות מיסיונרית, בולטת בגישתה המתרפסת ובאבדן מידה מינימלית של גאוה עצמית. לא די שמתירים לכת מיסיונרית זו לקיום אוניברסיטה משלה בירושלים, אלא גם לא סוגרים בפניה הרמטית את כל הדרכים כדי שלא תוכל לעסוק כאן בפעולות מיסיונרית, שהיא, כידוע, אחד מהעקרונות המרכזיים של עצם קיומה.

המדהים ביותר הוא, כי לא שרי מפלגת העבודה הרימו ידיהם לאישור ההסכם בצורתו הנוכחית, אלא כך עשו גם במעט כל שרי הליכוד, למרות הבטחות שנתנו ולמרות שהם יודעים עד כמה רבה ההתנגדות לכך בציבור החרדי והדתי גם יחד. דבר שבא לידי ביטוי בעובדה ששלושת השרים הדתיים הצביעו נגד ההצעה, דבר שצריך היה להוכיח לאנשי הליכוד הקשורים בהסכמים קואליציוניים אתם, עד כמה זה מנוגד לעמדתם ובאיזו מידה הם רואים בכל זה סכנה חמורה ביותר.

החלטת הממשלה מלמדת על קלות־דעת משוועת ומזעזעת ביותר. המדינה חשופה כיום לסכנות כה מרובות, במובן הפיסי והרוחני גם יחד. הנוער הישראלי חשוף לכל מיני פגעים עקב בורות וחוסר־ידיעה. הוספת הסכנה המיסיונרית מהווה סיכון של ממש למדינה, ועל אף זאת מאשרים הסכם שעלול לחשוף בני־נוער רבים בפני סכנה של פתוי מיסיונרי ושמד.

☆ כללים וחריגות

האמנם ניתן לקבוע כללים שיחזיקו מעמד לגבי ביצוע פעולות צבאיות, במציאות פרועה של הדלפות? שאלה זו בודאי עמדה לנגד עיניהם של שרי הממשלה שישבו שלשום על מדוכת הפעולה בלבנון והביקורת שנמתחה על שר הבטחון, מר רבין, מבחינת כללי הנוהל התקין.

שר האנרגיה, מר משה שחל, הרחיק לכת בהציעו חוק שיקבע כי דרג מדיני חייב לאשר כל פעולה צבאית. עצם הכלל יכול להיות חיובי, אבל השאלה היא, איך מונעים את הסכנה של הדלפה? כולם יודעים, כי גם במקרה הנוכחי היתה הדלפה מסוכנת, עתה מצביעים על שגרירות ארה״ב בת״א כמקור לאותה הדלפה, כאשר בה ידעו על הפרטים, ממנה הם עברו לפנטגון ומשם הגיעה הידיעה לאחת מרשתות הטלויזיה הגדולות בארה״ב.

פעולה צבאית, אליבא דכולם, זכאית לחסיות עליונה מכל צורה ואפשרות של דליפה. ברגע שפרטים עליה יוצאים — דינה נחרץ לכשלון. מה, איפוא, מועיל בחוק חדש שיחייב אישור דרג מדיני לפעולה צבאית, כשזו עומדת בפני סכנה של סיכול בגלל דליפה? הבעיה שצריכים לדון בה היא ההדלפה ולא רק הנוהל התקין של הכפפת הדרג הצבאי לדרג המדיני.

☆ מכת היוקר

מנכ״ל משרד האוצר, מר ווקסור מדינה, מנמק את גל ההתיקרות בכך שאם הדבר לא היה נעשה, היה זה מניע מחדש את המעגל האינפלציוני בארץ, אלא שהסברו קצת נראה מוזר כאשר כל אחד יודע שההתיקרויות הן לא פחות ״מורשה״ לאינפלציה מאשר הוצאה ממשלתית גבוהה לתמיכה במחירי המצרכים המסובסדים, שהרי אותה התיקרות שנגבית עתה מכיסי האזרחים תשולם ותפרצה בבוא המועד בתוספת־יוקר, ומה הועילו חכמים בתקנתם?...

הצלחת המדיניות הכלכלית שעצרה את האינפלציה מקורה בעיקר ביציבות המחירים ובעצירת המעגל המסחרר של העלאות שכר שהן תוצאה ישירה מהתיקרות. הוכח גם שיש ליציבות ״דינמיות״ משלה, כמו שזו קיימת, במובן הפעיל והשלילי. כאשר ישנה אינפלציה המזינה את עצמה. אנשים התרגלו כמה שנים לרגיעה בחזית המחירים. התרגלו למטבע יציב ואמין. העלאת מחירים, ועוד בעוצמה כזו, גורמת לזעזוע ומתחילה לעורר שאלות וספקות אצל הציבור, מה גם שאומרים כי זה עדיין לא הכל, וכי מצפות לנו עוד העלאות בתקופה הקרובה. כמו במחירי התחבורה הציבורית וכדומה לזה.

דומה שההחלטה על היוקר מהווה גם שגיאה מבחינת העיתוי. תקופה שלפני בחירות היא הרגישה ביותר מבחינת יחס הקהל בכל שזה נוגע לאימון הנרחש להודעות ממשלתיות. העלאות־מחירים בתקופה כזו גוררת אחריה תגובות ותביעות בלתי־מבוקרות מצד גופים פוליטיים שרוצים להתחרות על אהדת הציבור, וגם זו תופעה לא־רצויה. חבל שהאוצר לא שקל מספיק את כל ההשלכות האפשריות.

☆ סלידה מוזרה...

פתאום מתעוררת סלידה שכזו לגבי המושג של ״גירוש״, כפי שהדבר בא עתה לידי ביטוי במסע נגד גירושו של מובארק עוואד. לא די בהחלטת הגורמים המוסמכים לגרשו, אלא מנהלים את כל הפרוצדורה, עם טיעון משפטי, הגשת הנימוקים, וישנה התערבות מבחוץ למנוע זאת, כאילו מדובר כאן במי יודע מי, שמנשלים אותו מאחוזתו במולדת או בארצו...

המדובר באזרח אמריקאי, שנמצא בארץ באורח בלתי־חוקי, לאחר שתוקף אשרת־התייר שלו פגה מזמן. והוא עסק כאן בארץ בהסתה נגד המדינה ובעידוד התקוממות של ערבים, אבל סולדים מגירוש. מי שרוצה נזכר פתאום, כי אותם חוגים שפותחים עתה את רגשי התיעוב מאקט של גירוש, היו בדיוק אלה שרק לפני זמן לא רב עסקו בלהיטות בהטפה של ״כן לגרש״. והמדובר היה ביהודי וליאם נקאש. שאותו תבעו להסגיר לצרפת. הכל, כנראה, מפני שהיה יהודי ולא ערבי, מפני שלא עסק כאן בהסתה למרד, אלא רצה למצוא מפלט מן המאסר הצרפתי על עבירה שביצע שם. מסתבר, שאילו היה נקאש מספיק נבון, הוא היה עוסק כאן בהטפה למרד נגד הממשלה. ואז בודאי לא היו תובעים להסגירו...

מובארק עוואד לא צפוי למעצר אם יגורש. הוא בסך־הכל יחזור לביתו בארה״ב, בעוד שהאלטרנטיבה של נקאש היתה מאסר. הוא היה יהודי וכאן מדובר בערבי. ורגשי החמלה מתעוררים כאן דוקא במקום שלא צריך. ומוכיח שוב ושוב עד כמה אבד כל שכל ישר ואלמנטרי.

זכרון להולכים

מרת גולדה פייגא פאלוך ע"ה

— שבעה לפטירתה —

אשה אצילת־רוח, גומלת חסד ובעלת מדות תרומיות, היתה מרת גולדה פייגא פאלוך ע"ה, אשת יבלחט"א הר"ר אריה פאלוך הי"ו — שהשבוע מלאו שבעה מפטירתה. בכל דרכה ובכל פרשת שחייה, הצטיינה בטוב־לבה ובעשייתה למען הכלל ולמען הפרט, להקל מסבל הזולת מחד ולהרחיב מוסדות הכלל מאידך.

המנוחה ע"ה נולדה בלודז' לאביה החסיד רבי יוסף רוזנשטרוך זצ"ל מחשובי חסידי סטריקוב. מכל משפחתה הענפה, הוריה, ארבעת אחיה ואחותה נותרה לאחר המלחמה רק היא ואחותה מרת חנה ברים תחי'. משפחתה נספתה באותה שואה איומה שניחתה ובאה על ראשם של יהודי אירופה. שעלו ובאו אל מוקדה של אש תופת בעבור קדושת שמו יתברך.

לאחר המלחמה שבה ללודז' שם הקימה ביתה יחד עם יבלחט"א בעלה ר' אריה פאלוך הי"ו שם הקימו ביתם בישראל. לפרנסתם החלו עוסקים בעסקי צורפות זהב, בהם עשו חיל רב בהיות ר' אריה מומחה רב־מוניטין לקביעת ערכי המתכת היקרה הנחצבת ממעבקי אדמה.

הם לא יכלו להיוותר זמן רב בפולין ועד מהרה העתיקו מקום מגוריהם לפרנקפורט, שם המשיכו בעסקי זהב אלו ואת הצלחתם הרבה, תרגמו אח"כ למעשי צדקה וחסד, עזרה לנדכאים וקשיי יום, לצד עזרה למוסדות תורה חסד כמו בית מוסדות הקהילה דפרנקפורט עצמה כמו בנין מקוה טהרה, בית כנסת, תלמוד תורה ובית השחיטה.

ביתה היה פתוח לרווחה, והיא ע"ה עמדה לימינם של האחרים הרבים שפקדו את ביתם, לדאוג להם לכל צרכיהם ולהתרשתם הטובה. עמדה בעת לימין בעלה ועודדה גם אותו בעשייתו המגוונת למען הכלל ומוסדותיו, ובכל מעשי הצדקה והחסד בעין טובה, בלב חפץ חפצה.

יחדיו התברכו בביתם אשר הקימו להם. שני בניהם, ר' אברהם ור' יוסף, אשר בהגיעם לגיל המצוות שלחו אותם לארץ ישראל ללמוד בישיבותיה ובתם מרת בטי פרידער — אשר שאבו ממדותיהם הטובות וכך המשיכו גם הם את המורשת הזו להבא.

בשבע עשרה השנים האחרונות נפלה מרת גולדה פייגא ע"ה למיטת חולים. בשש השנים האחרונות היה סבלה מעל־לראש. אך יחד עם זאת, היא קיבלה את יסוריה באהבה. לא התלוננה לא באה בטרוניה. בדומיה ניהלה את אורח חייה, בדומיה גם נשאה את כאביה ויסוריה.

בשבוע שעבר, השיבה נשמתה לבוראה. בפרנקפורט עיר מגוריה, שם הגיעו לשיא מעשי הצדקה החסד שלה, הלך קהל גדול אחר מטתה. רבני העיר הספידוה ויהודי העיר ביכו הסתלקותה השתתפו בצער בעלה שיחי'. משם הוטס ארונה לארץ ישראל, בהלוויה רבתי בה השתתפו בני משפחה וקהל ידידים, מכירים ומוקירים, נשא דברי הספד גיסה הרה"ח ר' משה פאלוך הי"ו.

בהמשך דרכה ומעשי החסד הרבים שעשתה היא ועשה, עושה ומעשה בעלה שיבלחט"א ובניה ובתם הממשיכים מורשתה — ימצאו ניחומים.

בן משפחתה

ליקויים

(המשך מעמוד ב')

של האמצעים הדרושים לאבטחת פעולה תקינה של המשק בשעת חירום, במיוחד זו המיועדת לאספקת השירותים החיוניים לצה"ל. כדי להביא להתארגנות תכליתית ומעשית להשגת הכוננות, בין השאר, יש מקום לקבוע תכנית רב־שנתית להצטיידות ולפעולות אחרות לשקול הקצאה של תקציב מרכזי לנושאי חירום לצה"ל ולועדת מל"ח עליונה, כדי שיקבעו את העדיפויות בראייה כוללת של הצרכים, לצורך קידום התארגנות מעשית לשעת חירום.

ואולי אפשר להתבסס בשעת חירום על מפעלים מקומיים? על התעשיה הצבאית (תע"ש) למשל? המבקר בדק גם זאת וקובע ברורות:

התבססות על קווי היצור ועל המלאים השוטפים בתע"ש אין בה כדי להבטיח אספקת מרצרים החיוניים לצה"ל בשעת חירום.

בחלק מהמפעלים והיחידות של התע"ש קיבולת המקלטים אינה מספקת לכל העובדים בהם, ויש שאין מקלטים כלל.

ביחידת המילואים של התע"ש לא נעשה זה זמן מיון החיילים לחיוניים וללא חיוניים בשעת חירום. רק לאחרונה החל בתיקון ליקוי זה.

הדלק יהיה בשעת חרום, בכמויות הנדרשות?

האחריות הכוללת להיערכות משק הנפט לשעת חירום מוטלת על מינהל הדלק במשרד האנרגיה והתשתית, והוא פועל באמצעות הרשות העליונה לדלק, לאספקה ולייצור בשעת חירום של מוצרי הנפט הדרושים לאוכלוסיה האזרחית ולמערכת הבטחון. משרד מבקר המדינה בדק את היערכות מערך הדלק לשעת חירום.

א. רמות המלאי לשעת חירום של קרוסין, מזוט וגז פחממני מעובה (גז בישול) הן נמוכות מהמתוכנן.

ב. החלטות הממשלה להקים מאגרים לאחסון של תזקיקי נפט טרם מומשו.

ג. בחלק מהמפעלים של החיוניים של משק הדלק אין דיזלגנרטורים להספקת חשמל בשעת חירום.

ד. חסרים אמצעי תובלה וכוח אדם, שיידרשו להספקת גז פחממני מעובה לאוכלוסיה בשעת חירום.

סוף!!!

במשק ובכלכלה

סקר חברות של בנק ישראל מצביע על האטה במשק

מאת סופרנו הכלכלי

סקר חברות של בנק ישראל המבוסס על 182 חברות במיגזרי המשק השונים מצביע על האטה מסויימת בפעילות הכלכלית במשק בשלושת החודשים הראשונים של שנת 1988.

מהסקר עולה כי ברביע הראשון של שנת 1988, חל גידול ניכר במספר החברות שדיווחו על ירידה בפעילות בעיקר בשוק ההון המקומי. כך נמצא שחלה ירידה במכירות לשוק המקומי.

מחברי הסקר מציינים כי ברביע האחרון של שנת 1987, חלה האטה בפעילות רק בענף הבנייה ובתחומים מסויימים בענפי התעשיה כמו מזון וכימיה.

ביצוא נמשך הגידול בחודשים הראשונים של שנת 1988, אם כי חלה ירידה במספר החברות שדיווחו על המשך הגידול ביצוא.

האשראי שהפירמות מקבלות ממערכות הבנקאות, המשיך לגדול בעיקר בענפי התעשיה, וכן נמשך הגידול באשראי ספקים. על רקע הגידול באשראי מציינים מחברי הסקר כי אם תמשך ההאטה בפעילות הכלכלית עלולות פירמות במשק להקלע לקשיים פיננסיים.

מרבית החברות צופות המשך הירידה בפעילות גם ברביע השני של השנה. כך נמצא גידול במספר החברות, שדיווחו על ירידה בהזמנות המקומיות, ירידה ברמת הייצור והתעסוקה וכן על האטה בקצב הגידול של ההזמנות ליצוא.

מרבית החברות בענפי התעשיה דיווחו כי ברביע הראשון של שנת 1988, חלה ירידה במכירות של השוק המקומי וכן חלה האטה ביצוא. מימצאי הסקר מצביעים על כך, שמגמת ההרחבה בפעילות של ענפי התעשיה שאיפיינה את השנים 1986-7, נעצרה בחודשים הראשונים של השנה. ראוי לציין כי נתוני סך היצוא התעשייתי לרביע הראשון של שנת 1988, מצביעים על גידול, אך גידול זה מאפיין מספר קטן יותר של חברות.

מלאי של חומרי גלם

המלאים של חומרי גלם ובעיקר של מוצרים מוגמרים עלו כרביע הנבחר. מלאי חומרי הגלם ירד רק בענף היהלומים שאופיין רק בהמשך הגידול במכירות, בניגוד למרבית ענפי התעשיה. ניצול כושר הייצור של החברות ירד ברביע הראשון של שנת 1988, למעט בענפי המזון והמתכת. מרבית החברות צופות המשך הירידה בפעילות על סמך ירידה בהזמנות לשוק המקומי והאטה מסוימת שחלה בגידול ההזמנות ליצוא.

מנתוני הסקר עולה עוד כי חלה עלייה במספר החברות הצופות הרעה במצב הכלכלי של עסקיהם ברביע השני של השנה. תופעה זו בולטת בעיר בענפי הטקסטיל המזון, לעומת זאת ישנם ציפיות חיוביות בענפי הכימיה היהלומים. האשראי שהעמידו החברות ללקוחותיהם גדל בקצב דומה לזה ששרר ברביע האחרון של שנת 1987, למרות הירידה במכירות המקומיות.

ירידה במסחר

בתחום המסחר חלה ירידה ברביע הראשון של שנת 1988, ועדות לכך נמצאה בצמצום תקופת ההמתנה של הלקוחות להספקת המוצרים והשירותים. ברביע הנסקר חלה ירידה באשראי שהחברות קיבלו ממערכת הבנקאות והמספקים. מרבית החברות בענף המסחר צופות המשך האטה במכירות גם ברביע השני של השנה. ברביע ראשון של שנת 1988, חלה ירידה בתפוסת המלונות הן של תיירות נכנסת והן של תיירות מקומית. ירידה זו אופיינית לעונה היתה מעבר למקובל ברבע הראשון של שנת 1988. חלה עליה באשראי הבנקאי לענף המלונאות, תוך ירידה באשראי שהעמידו ספקים לחברות בענף. מרבית החברות בענף המלונאות צופות ירידה בפעילות ברביע השני של השנה תוך המשך הירידה בתעסוקה.

ברבע הראשון של שנת 1988 חלה ירידה בהיקף הפעילות בענף הבנייה זאת לאחר האטה בפעילות שהחלה להסתמן כבר ברביע האחרון של שנת 1987. מרבית הפירמות בענף צופות המשך ההאטה בפעילות גם ברביע השני של 1988. ובמקביל לצמצום במספר המועסקים בענף.

מפעלי תעשיה מאושרים השקיעו 150 מיליון ש"ח

ברבע הראשון של שנת 1988 השקיעו מפעלי תעשיה (בעלי מעמד של מפעל מאושר) כ־150 מיליון דולר (235 מיליון שקל).

זוהי עליה קלה בממוצע חודשי לעומת שנת 1987 שבה השקיעו מפעלי תעשיה כ־570 מיליון דולר (907 מיליון שקל) ועליה משמעותית לעומת הרביע הראשון של שנת 1987 שבה השקיעו בתעשיה כ־96 מיליון דולר — כך מסר היום עודד שמיר מנהל מרכז ההשקעות במשרד התעשיה והמסחר.

שמיר הוסיף עוד כי ברבע הראשון של שנת 1988 הוגשו למרכז ההשקעות 178 בקשות חדשות לאישור תוכניות השקעה בהיקף של כ־500 מיליון דולר.

בארבעת החודשים הראשונים של השנה אישר מרכז ההשקעות כ־60 תוכניות חדשות להקמה והרחבה של מפעלים בהיקף של 170 מיליון דולר וכן אושרו 6 תוכניות הקמה והרחבה של בתי מלון ומפעלים תיירותיים בהיקף השקעה של 50 מיליון דולר. ההשקעות הבולטות היו: תוכנית השקעה של מפעלי ים המלח בהיקף של כ־40 מיליון דולר, תוכנית השקעות של חיפה כימיקלים בהיקף של 22 מיליון דולר והקמת מלון חדש בהיקף של 32 מיליון דולר.

מנהל מרכז ההשקעות ציין עוד כי מפעלי התיירות ובתי המלון השקיעו ברבע הראשון של השנה כ־18 מיליון וזו עליה גדולה בהשקעות בתיירות לעומת שנת 1988, שבה בוצעו השקעות במפעלים מאושרים בענף התיירות בהיקף של 57 מיליון דולר. בתקופה המקבילה אשתקד בוצעו השקעות בהיקף של כ־13 מיליון דולר בלבד.

מנהל מרכז ההשקעות עודד שמיר הסביר כי לא חלה כל ירידה לעומת שנת 1987 בהיקף ההשקעות המבוצעות ביו"ש.

מפעלי התעשיה ביו"ש בעלי מעמד של מפעל מאושר השקיעו ב־3 החודשים הראשונים כ־13 מיליון דולר לעומת 42 מיליון דולר בכל שנת 87.

פריצת דרך בהוזלת היבוא מארה"ב לישראל

חברת "קודו" מונתה לנציגה הישראלית של "הארגון האמריקאי לסחר בעודפים"

חברת "קודו" יוזמות שיווק ומידע בע"מ מונתה כנציגה הרשמית של "הארגון האמריקאי של חברות סחר בעודפים" — אי.אי.אס.די.

החוזה בדבר המינוי נחתם בתחילת השבוע בין מר דיויד סלע, מנכ"ל קודו, ונציגי הארגון שביקרו בארץ.

המינוי יאפשר לגורמי תעשיה ומסחר בישראל לקבל מידע עדכני, אודות עודפים ומלאים במחירים אטרקטיביים בכל התחומים, הנמצאים בארה"ב.

ארגון אי.אי.אס.די. מאגד בתוכו 5,400 חברות סחר אמריקאיות, המתמחות ברכש ומכירה של עודפים. חברות אלה מעבירות למרכז הארגון בבוסטון, מידע שוטף אודות עודפים של סחורות וחומרי גלם שברשותם.

על פי ההסכם, יעביר הארגון האמריקאי מידע שוטף בנושא העודפים האמריקאיים למשרדי חברת "קודו" בניו־יורק. מידע זה יועבר מיידית בתקשורת אלקטרונית למחשב שבמשרדי החברה בת"א, ויופץ למנויים בארץ. המידע יכלול את פירוט הסטוק, צורת אריזתו, מיקומו, מחיר מבוקש וכן את מחזיק הסטוק בארה"ב: טל. טלקס, מס' פקסימיליה וכו'. בעזרת המידע יוכלו אנשי עסקים, חברות סחר, יבואנים ומשווקים ישראלים לרכוש עודפים אמריקאיים, במחירים זולים במיוחד.

על פי הערכת אנשי עסקים ישראליים הסכם זה אטרקטיבי במיוחד בשל הסכם "אזור הסחר החופשי" הקיים בין ישראל וארה"ב. כעת יוכלו יותר ויותר יבואנים לרכוש עודפים אמריקאיים זולים, ולהחיל את היבוא לישראל בצורה משמעותית.

היבט העדיפות היחסית בסחר בין ישראל לארה"ב בעקבות ההסכם הנ"ל הועלה אף ע"י אנשי הארגון האמריקאי, שגילו התעניינות ביבוא מלאים מישראל לארה"ב. בעקבות זאת נערכת חברת "קודו" בימים אלה בימים אלה לרכז ולהעביר מידע שוטף מישראל לארה"ב על עדפי סחורות, ציוד וחומרי גלם. המידע יועבר למשרדי הארגון האמריקאי ומשם יופץ לחברי הארגון ברחבי ארה"ב.

חברת קודו מתמחה במידע עיסקי ממוחשב.

פתחו הציפיות לפיחות בקרוב

ברבע הראשון של 88' הסתכמה זרימת הדולרים לארץ ב־250 מיליון ש"ח

מאת סופרנו הכלכלי

מנתונים שהציג בנק ישראל עולה כי הציפיות לפיחות פתחו בחודשים האחרונים, הגדילה זרימת הדולרים לישראל.

עודף התקבולים על התשלומים של הסקטור הפרטי על בסיס מזומן, בשנת 1987, הסתכם בכ־מיליארד דולר.

ברביע הראשון של 1988 נמשכה אותה מגמה והיה עודף תקבולים על תשלומים של כרבע מיליארד דולר.

הממצאים מורים שבשנים האחרונות ישנה מגמה של גידול בעודף התקבולים על התשלומים של הסקטור הפרטי. בעוד שבשנת 1984 היה עודף תשלומים לחוץ לארץ בסך של כ־1.4 מיליארד דולר, בשנת 1985 היה איזון בין התקבולים והתשלומים, ואילו בשנת 1986 היה עודף תקבולים של כחצי מיליארד דולר.

העברות מטבע

בשנת 1987 חל גידול בהעברת מטבע חוץ של הסקטור הפרטי הלא בנקאי מחוץ לארץ בסך של כ־700 מיליון דולר לעומת שנת 1986. כך נמצא, כי בהשוואה לשנת 4986 ההעברות החד־צדדיות של הסקטור הפרטי מחוץ לארץ גדלו ב־450 מיליון דולר, ההלוואות הישירות מחוץ לארץ גדלו ב־230 מיליון דולר וההשקעות של תושבי חוץ בישראל גדלו ב־40 מיליון דולר.

בשנת 1987 נמשכה מגמה שנסתמנה גם בשנים הקודמות ולפיה האשראי, שגויס ישירות על ידי פירמות ישראליות בחוץ לארץ היה רב יותר מגיוס האשראי על ידי מערכת הבנקאות. תופעה זו — שפירושה הגברת התחרות בשוק האשראי בארץ — מוסברת הן בשינויים מוסדיים, שנעשו בשנים האחרונות והן בשיפור יכולת הגיוס על ידי פירמות ישראליות ישירות בחוץ לארץ.

ההשקעות נטו של תושבי חוץ בישראל בשנת 1987 הסתכמו בכ־170 מיליון דולר, לעומת כ־125 מיליון דולר בשנת 1986. הגידול בהשקעות הנבטא כולו בהשקעות ישירות במפעלים ובנכסי דלא ניידי, בעוד שהשקעות תושבי חוץ באמצעות הבורסה לניירות ערך פחתו השנה.

משיכת מט"ח

עוד עולה מהסקירה, כי ההוצאה הממוצעת של תושב ישראל היוצא לחוץ לארץ באמצעות משיכת מטבע חוץ ממערכת הבנקאות הגיעה בשנת 1987 ל־580 דולר (מזה: 335 דולר במזומן). יש לציין, כי כל ישראלי החוזר מחוץ לארץ הפקיד במערכת הבנקאות חזרה כ־215 דולר בממוצע.

ההכנסות מתיירות, שהופקדו במערכת הבנקאות הגיעו ב־1987 לסך של כ־1.4 מיליארד דולר לעומת 0.9 מיליארד דולר בשנת 1986. יש לציין, כי בעוד שבשנים 1984 ו־1985 היה משקל הגרות מטבע חוץ לשקלים, שבוצעו על ידי התיירים באמצעות מערכת הבנקאות כ־30% מכלל ההכנסות מתיירות (היתרה — כ־70% — היתה תשלום במטבע חוץ לנותני שירותים שתים בארץ) הרי בשנים 1986 ו־1987 עלה שיעור זה עד ל־45%. תופעה זו מוסברת ככל הנראה ביציבות שער החליפין של השקל.

שני הצעירים הנמלטים נכלדו בסוף השבוע

שני צעירים שהיו כבולים יחדיו הצליחו להימלט מידי שוטרים בבית המשפט בבאר שבע, נתפסו מאוחר יותר, האחד בעיירה אופקים והשני ליד ביתו בעזה.

ביום ד' בצהריים נמלטו 2 עבריינים מידי שוטרים, ששמרו עליהם בבית המשפט בבאר שבע. סמוך לשעה 12 בצהריים הוציאו השוטרים את העצורים, שהובאו בפני שופטים, והחלו להעבירם למשאית העצירים, לבית המעצר "ירדום" בכלא באר שבע. בתוך כך נמלטו שניים מהעצירים. הבורחים, הם שלום מכלוף, בן 35 מבאר שבע העצור בחשד של סחר בסמים ותקיפת שוטרים, וג'ועד סלמאן אבו מדין, בן 29 מעזה, המרצה 15 חודשי מאסר בכלא שאטה בעבירות סמים.

כוחות גדולים של משטרה הקיפו את אזור בתי המשפט בבאר שבע והוצבו מחסומים בכבישי הנגב. בינתיים הצליחו שני העבריינים להשתחרר מן האזיקים.

מכלוף נעצר ליד העיירה שדרות, כאשר בתוך פחות משעה הגיע למקום במונית. גם אחיו, בעל מונית, נעצר כחשוד שסייע בארגון הבריחה.

החיפושים אחרי העבריין העזתי נמשכו. סמוך לשעה 19.30 במוצאי שבת התקבלה במשטרת עזה ידיעה, שג'ועד סלמאן נראה נוהג במכונית לכיוון ביתו בשכונת שייח עג'לין בעיר. שוטרים הציבו מארב, ומשזה הגיע למקום הבחין בשוטרים שחסמו את דרכו, נטש את המכונית ונמלט לתוך פרדס סמוך.

השוטרים ודפו אחריו ויידו יריות אזהרה באויר. אחד הקליעים פצע את האסיר הבורח ברגלו, והשוטרים עצרוהו והעבירו אותו תחת משמר לטיפול במרכז הרפואי "סורוקה" בבאר שבע. (עתי"ם).

אוסטריה תחמיר בקליטת פליטים

וינה — אוסטריה, מקלט מסורתי לפליטים ממדינות רבות בעולם, עומדת להנהיג הגבלות לגבי קליטת מהגרים, ביחוד מפולין ומהונגריה, הודיע שר הפנים־קרל בלכה.

השר אמר במסיבת עתונאים, כי "החל מה־9 במאי נהניג תהליך חדש ומהיר לטיפול במבקשים מקלט מדיני שהגיעו מפולין ומהונגריה, והתקנות יופעלו בקפדנות".

הוא הוסיף כי אנשים ממדינות קומוניסטיות אחרות המבקשים מקלט באוסטריה, לא ייכללו בתקנות החדשות.

הוא הסביר את הצעד החדש באומרו כי "עם הקלת ההגבלות על הנסיעות מצד שלטונות פולין והונגריה, כבר הגיע מספר מבקשי המקלט מראשית השנה למחצית המספר של השנה הקודמת כולה, כאשר היו לנו יותר מ־11,000 בקשות".

מראשית השנה הורשו ההונגרים לנסוע באופן חופשי למערב, ופולנים אינם זקוקים עוד לאשרות כדי להיכנס לאוסטריה.

אוסטריה נאלצת לשלם סכומים גדולים כדי לטפל בפליטים, שרובם מאוכסנים בבתי מלון קטנים על חשבון המדינה.

כיום חיים באוסטריה יותר מ־14,000 פליטים, על חשבון המדינה. רבים ממתינים כדי לקבל אשרות הגירה למדינות אחרות. (רויטר־עתי"ם)

הועדה המקומית לתכנון ובניה "אונו"

מודעה לפי סעיף 149 — חוק התכנון והבניה תשכ"ה - 1965

נמסרת בזאת הודעה כי הוגשה בקשה להקלה לועדה המקומית לתכנון ולבניה "אונו"

המבקש עמיה שפטן. המקום קרית אונו רחוב ז'בוטינסקי 31 גוש 6494/5, חלקה 128/393.

מהות הבקשה: בניית תוספת לבית מגורים תוך כסייה של 10% בקו בנין צדדי ואחורי.

כל הרואה עצמו נפגע על ידי בקשה זו, רשאי להגיש את התנגדותו תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו למשרדי הועדה הנ"ל שכתובתה: הועדה המקומית קרית אונו.

יואל פרנקל

יו"ר הועדה לתכנון ולבניה "אונו"

3 במאי 1988

בית המשפט המחוזי בירושלים

תיק הצהרות מות 60/87

בענין חוק הצהרות מות, התשל"ח — 1978

[illegible]

נרשמו לנשואין בלשכת הרבנות פתח תקוה

[illegible]

נרשמו לנשואין בלשכת הרבנות טבריה

[illegible]

נרשמו לנשואין בלשכת הרבנות סביון

[illegible]

נרשמו לנשואין בלשכת הרבנות מבשרת ציון

[illegible]

לוח המודיע

דירות ובתים

ירושלים

למכירה

★ בסורוצקין 5 ענקיים + הול כחדשה. ★ באחד הביה, 4 + הול, מטבח אמריקאי + מרפסות, ★ ברמות א' 4 ק"ב. ★ ברמה ג' 3 ק"ב. (02)287174

★ בשבטי ישראל 5־4 יפים, במקור־ברוך 3 $77,000 "זוריז". (02)384258

★ במורחבת, 2 + חצי ק"ב + כיוונים 78,000. ★ במעלות־דפנה החודית 3 ק"ד + כיוונים משוכללת כאד 75,000. (02)280576

★ 2½ ק"ב ברח' בצלאל שטופת שמש מסודרת ומטופחת טל: 249326

★ במעלות־דפנה, 4¼, שקטה, כיוונים + מחסן, מקום לסוכה, ק"א, משופצת. (02)813022

★ בהר־נוף, 3 + גינה !!$81,000 קוטג' מפואר !!$138,000 "ידיד" 247744, 242653

★ מבצע! 3 בנוה יעקב מול קאמניץ החל מ־$36,000. ★ 3 ברוממה $60,000. ★ 3 ברמות $65,000. ★ 3 במעלות דפנה $75,000 "מן" (02)286335, (02)272433

להשכרה

★ ע"י רש"י שלושה ק"ב גדולה 325 כדירה (02)287461 נאמן כהן

★ 3 ברמות ג', ק"ג, מרוהטת, נוף, טלפון, דוד"ש, לשנה. (02)864713 (אחה"צ)

★ בגאולה 2 לדירה / משרד + נחיות + דוד"ש בק.ק.. 2.00 — 12.00 (02)810665

★ דירת 3, חדשה ומטופחת במרכז גאולה מיידית לחודש. (02)824750 בערב

★ דירת 3½, ק.ב. בנוה צבי מג' סיון ל־3 שבועות. (02)245917, (02)824787

★ להשכרה בירושלים ירמיהו 8 מרוהטת + טלפון מהיום עד רוח' שבט. (03)785136

מטפלות

★ מטפלת מנוסה מעוניינת לטפל בילדים בביתי בגאולה. (02)283458

מכירות

★ הערב "האנגליה" שמלות חגיגיות לילדות, חולצות כותנה סרוגות לנשים רוזנהיים 7 ב"ב

★ למכירה שלחן + 6 כסאות לסלון + ספה בהזדמנות. טלפון: (03)701693

★ למכירה.סט סלוני ספה + 2 + 1 במצב יפה. (02)526897

★ בגדי תינוקות וילדים עבודת יד — אילקי ביום רביעי 9 — 4 בערב ב"ב, סמטת אפרים 5 ק"א

★ מכרי תכשיטים בביתך ללא התחייבות "ברטי" רבי עקיבא 92 בני־ברק. (03)5791517

מכוניות

★ למכירה רנו 1987 לנוסעים, ארוכה גבוהה, דיזל 4x4. (02)827579

השבת־אבידה

★ אבד צמיד זהב במרכז בני ברק. (03)792564

שונות

★ ג.ס.ס. חברה לגביית צ'קים ספול מהיר בצ'קים חוזרים טל: (03)371924, (03)378045

★ התקרב להצלחה השקעה 1,580 ש"ח + העסוקה קלה. שווה 750 ש"ח לחודש. טל: (03)5709612

עו"ד

★ עו"ד ונוטריון, ותיוך בתנאים טובים. (02)523902 כ־9.00 בערב

בני־ברק

למכירה

★ בהר־יהודה 10. 3.2. ד"פ חדרים מיוחדים. בניה מעולה. (03)7516106

★ ברח' השלושה 3½ בק"ג + 2 חדרים + גג שמורה 3 כ"א "אינטרנציונל" $105,000 706117

★ 4 + פ"א, ק"א בשלבי בניה בהכרמל, 3 כ"א $100,000 "היזוק מהיר" 703755

להשכרה

★ 2 מרוהטת וטלפון במרכז ב"ב לזוג צעיר עד ר"ח אלול. (03)705110

★ 2 חדרים גדולים על עמודים ברח' טרפון. לטלפן (03)780218 "תיווך אשכנזי"

בערי הארץ

ת"א

★ למכירה דירה בק' הר"ם לוין ק"ב צדדים טובים $57,000 (02)812772

עבודה

★ דרושה אישה אחראית והגונה לעבודה קלה בחנות לכספר שכונה (03)5708829

★ דרושה מוכרת לחנות בגאולה בתנאים טובים. טלפון: (02)384717

★ בירושלים (או בבני־ברק) דרושה מהליסטית (+ מעצבת) עם תפירת הדגם מתחילה עד הסוף בעלת נסיון רב. (03)5700616 (02)384717

★ לחנות עופות דרוש שוכר להכשרה, חיתוך ואריזה תהג למשלוחים. (02)382877 (02)341512

שערים יציגים

סל	1.7185
דולר ארה"ב	1.5698
לי"ש	2.9365
מר"ג	0.9333
פר"צ	0.2747
ין יפני (100)	1.2579
פל"ה	0.8321

לוח היום

בס"ד יום ג' פ' בחוקותי כ"ג אייר תשמ"ח ל"ח בעומר

הדף היומי בבלי: עבודה זרה ב

ירושלמי: סנהדרין פ"ג ...

משנה יומית: ערלה א'. ח־ט

הלכה יומית: או"ח תצ"ה. א־ג

קריאת שמע	8.18
תפילת השחר	9.42
שקיעת החמה	7.27
מחר	
עלות השחר	4.00
נץ החמה	5.42

קול הדף

[illegible]

תורנות בתי מרקחת

[illegible]

תחבורה ב"ב — בילינסון

[illegible]

תורנות בתי חולים

[illegible]

מכורת ב"ב היקרות...

חדש! חדש!

1. סבא מנחם מספר סיפורים ושירים

2. למה איחר ראובן — האח של החלי חולה באמת

מכירה חד פעמית!

הגיעו דגמים חגיגיים לכלות ולנערות, שמלות לילדות, סריגים קיצים, מתנות לתינוקות, חליפות לבנים, בגדי הריון גם 2 חלקים — הכל תוצ"ח

המכירה תתקיים אי"ה היום ברוח' שרעבי 18 (ע"י בית־הרב נוה) ירושלים בין השעות 7־9 בערב

בס"ד

לנשות ב"ב היקרות

ברצוננו להודיעכן שמדי יום רביעי מתקיים בס"ד שעור חשוב בענייני דיונא והלכה מפי מורה ותיקה ברח' אדמו"ר מגור 7 בבנין התו"ת בשעה 8.15

השבוע בס"ד תמסור המורה רחל אלבום תחי'

מכירת שמלות

חליפה, חולצות וחצאיות הדגמים בלעדיים

תוצרת חוץ

היום מ־6 עד 10 בערב

ברוממה מעלה 2 פנה חוזרא ב"ב

הזדמנות!!!

מכירה של שמלות, חליפות, הצאיות, חולצות קיציות לנשים ולנערות הכל תוצ"ח

המכירה תתקיים אי"ה היום ברח' תורה מציון 14 בניסה ד' ק"ב דירה 4 (בנייני רובינשטיין) ירושלים בין השעות 8־10 בערב

מפעלי השתלמות ורווחה של נשי אגודת ישראל

מפעל הקייטנה — משרד העבודה והרווחה

ירושלים

לתושבות ירושלים

להלן מועדי הרישום לקייטנת אמהות ברוכות ילדים מירושלים

★ היום יום שלישי כ"ג באייר בין השעות 6.00־8.00 בערב בבית הספר בית יעקב הצפון סנהדריה המורחבה.

★ ביום רביעי כ"ד באייר בין השעה 1.00 — 10.00 לפנה"צ. בבית פנחס רח' שומר הכותל 5.

★ ביום שני כ"ט באייר בין השעות 1.00 — 11.00 בבית פנחס שומר הכותל 5 ירושלים

על הנרשמות להצטייד בתעודת זהות ובדמי רישום

פרטים נוספים בטל. 828191

בברכה ההנהלה

כובעי בורסילנו

ואחרים

מהיבואן לצרכן

כל הדגמים שזרת אביב בזוהר

"פסח"

תל אביב. נחלת בנימין 44 טל. 660459 פתוח עד 2 בצהרים

בני ברק רח' ירושלים 33 טל. 794951 פתוח מ־5.30 אחה"צ ביום ו' עד 11

הערב!

מכירת חליפות לכלות ולנערות שמלות לילדות, חליפות לבנים בגדי הריון גם 2 חלקים ובגדי תינוקות הכל תוצ"ח

מחירים נוחים

המכירה תתקיים אי"ה היום ברח' סעדיה גאון 11 בני ברק בין השעות 8־10 בערב

תיקי נסיעות

מבחר גדול

במחיר קטן

"רפאלי" ר"ע 115 בני ברק

הגיע!

המבחר המרשים של בגדי תינוקות קיציים עד גיל שנתיים תוצרת חוץ

המכירה תתקיים היום בשעות 8־10 בערב ברח' סורוצקין 33/ב בכניסה ב' דירה 12 ירושלים

סמ"ג (ספר מצוות גדול)

במהדורה חדשה ברוב פאר והדר פעם הראשונה לאחר 450 שנה חלק א' מצוות לא תעשה במחיר ללא הקדים לרגל מתן תורה עד שבועות 20 ש"ח בלבד

כל הקודם זוכה

להשיג בחנות ספרים רח' הרצל 2 ב"ב

חנות ספרים רח' הפסגה 10 ירושלים

משפ' ליברמן רח' דסלר 9 בני ברק

משפ' פרבר רח' ודגר 1 בני ברק

מכירה

חולצות גברים עם הגמא ובלי בכל המידות, מבחר כותנות לילה במחירים זולים

יחזקאל 42 ירושלים ב.א. ק.ב. ירושלים כל ערב מ־9.30־8 עד גמר המלאי

תכשיטים!

רק אצל "רפאלי"

מבחר התכשיטים הגדול בב"ב

במחיר הנמוך בבני ברק

רפאלי ר"ע 115

פאה איכותית

משיער טבעי איטלקי

אצל "מרים פבר" תמצאי

רח' בן זכאי 14, בני־ברק טל. 5709095

סלון לפאות

תספורות וכובעים

רבקה גנץ

ברח' עזרא 40

5790861, 783661

הפאנית מירה תקבל ביום רביעי בין 4.30־8.00 אחה"צ

נופש ב־5 תשלומים ־רבב שכור חינם

מלון הסוויטות "שדי ישראל"

טל' 02-380585

הגיע כמות מצומצמת

קאמארנער חומשים

במקום 80 ש"ח 69 ש"ח

זה לשון המחבר זי"ע:

כל מי שיהי' חומש שלנו בביתו ינצל מכל רע ומכל פגע רע ומחליים ומחסרון יהי' ביתו מלא ברכת ה' וכל טוב והצלחה ועושר וחיים ארוכים לו ולבניו בלי ספק ובפרט באמונה שלימה.

של"ה המפואר ב"כ

מגיני שלמה על ש"ס

זרע ברך ספר פלאי פלאים עה"ת על מדרש דרוש ופשט

בקרוב יגיעו —

זוהר חדש ב"כ מהתנא הא' רשב"י זי"ע

שו"ת לבושי מרדכי ב"כ

מהגה"צ שר התורה מאדע רב זצ"ל

אלשי"ך על תנ"ך ח' כרכים

להשיג אצל האחים גיטלר, תל אביב, רח בילו 4 בני ברק רח' קוטלר 18

ואצל כל מוכרי הספרים טל. 02-824108

המודיע

עתון יומי — ירושלים

המו"ל: הסתדרות אגודת ישראל העולמית — הועד הפועל

העורך הראשון: ר' י"ל לוין ז"ל

אזור התעשיה מקור ברוך רח' יהודה המכבי 5

טל' 8־539255 • ת.ד. 1306

דפוס "הד" בע"מ

הדפסה: ג'רוסלם פוסט

סניף ת"א: אלנבי 132, ת.ד. 1307

טל' 624353, בערב: טל' 614950

סניף בני־ברק: ר' עקיבא 247

טל' 5792490

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות וסגנונן

סוכנות בארצות הברית:

R. LICHTENSHTEIN

324 Ave. I

Brooklyn, N.Y. 11230

U.S.A.

[illegible]

مكذا من الأصل

משרד הבריאות

עדיין לא גובשה מדיניות בריאות לאומית כוללת

משרד הבריאות לא גיבש הלכה למעשה מדיניות בריאות לאומית כוללת ולא קבע יעדים מוגדרים וסדרי קדימויות, כך קובע מבקר המדינה בדו"ח השנתי שלו. לא גובשו קווי מדיניות בדבר רמת שירותי הבריאות שיש להבטיח לאוכלוסיה ואת המשאבים שיש להקצות להם. לא נקבע מה משמעותם של שירותי בריאות שיוויוניים, בהתאם לתפיסה האידיאולוגית הקיימת בארץ בבחינת כל השירותים הרפואיים, וזכותו של כל אדם לקבלם במידה שווה תוך שמירה על רמה רפואית נאותה ומהם סדרי העדיפויות בהקצאת המשאבים לשירותי רפואה מונעת וראשונית, לתרופאות מקצועיות ולשירותי אשפוז וכן דפוסי התיאום בין שירותים אלו על בסיס אזורי.

במצב הקיים קובע מבקר המדינה — מערכת הבריאות אינה יכולה לעמוד בנטל העלויות הגדל ההולך בלי מקורות נוספים למימון. ההערכה היא שתקציב המדינה לא ימלא את החוסר בתקציבי הבריאות בשנים הקרובות ולכן יש צורך ליצור מקורות הכנסה אחרים. מן התיעוד שעמד לרשות ביקורת המדינה עולה כי משרד האוצר סבור שיש לבצע שינויים רבים במערכת הבריאות כדי להתייעל ולחסוך, ובין היתר לבטל כפילויות רבות הקיימות במערך שירותי הבריאות במנגנון במתקנים ובציוד רפואי, לייעל את ניצול המתקנים הרפואיים, להקטין את היצע הרופאים בין היתר על ידי סגירת אחד מבתי הספר לרפואה. לרכז את כוח הקנייה של מערכת הבריאות לאפשר הגדלת המקורות הכספיים של בתי החולים על ידי הנהגת שירות רפואי תמורת תשלום במשמרת שנייה, לחולים המעוניינים להיות מטופלים בידי רופא מסוים.

עוד קובע דו"ח מבקר המדינה כי למרבית המנהלים בשירותים המינהליים אין הכשרה אקדמית כלל. קיים פער בין ההכשרה האקדמית המקצועית של רוב העוסקים בתחום הבריאות (כמו רופאים, עובדי סיעוד ועובדים פארה-רפואיים) לבין היעדר הכשרה אקדמית מקצועית של העוסקים במינהל בריאות. פער זה מקנה לאנשי המינהל מעמד נמוך, מקשה על גיוס כוח אדם מעולה, ופוגע בתיפקודה של המערכת.

על הזעזועים הפוקדים את מערכת הבריאות בזמן האחרון אומר מבקר המדינה: "מערכת הבריאות מאופיינת בשנים האחרונות בזעזועים קשים בתחום יחסי העבודה. המערכת מורכבת מ־22 איגודים וחטיבות מקצועיות החל ברופאים, עובדי סיעוד, עובדים פארה רפואיים לסוגיהם וכלה בעובדי מינהל ומשק. שכר היסוד וההדרגות במקצועות השונים נקבעים על פי הדירוג המקצועי בהסתדרויות השונות של העובדים. מערכת הבריאות בכללותה ומערכת האשפוז בפרט אינה יכולה לתפקד בלא עבודה משולבת של המגזרים השונים המועסקים בה. ואמנם עיצומים והשבתות שנוקטים העובדים לסוגיהם משבשים את מהלך העבודה התקין של המערכת כולה. בשל כך חוזרים ונשנים המקרים שבהם החולים נאלצים לפנות חולים שהטיפול בהם לא הסתיים, לדחות ניתוחים וטיפולים, והימנע מלקבל חולים חדשים. מצב זה מגביר את סבלם של החולים ואת אכזבתם מן השירותים הרפואיים הניתנים להם ומסכן את בריאותם.

בניה למגורים במיגזור הערבי

המבקר מגלה כי ההלוואות שאישר המשרד לרוכשי דירות באל־טירה ובטייבה היו בסכומים גדולים בהרבה כאלו שניתנו לפי תכנית הסיוע לזוגות צעירים באותו מועד. ותנאי ההחזר שלהן היו נוחים במיוחד.

המבקר לא מצא כל תיעוד על השיקולים להחלטות החריגות בנושא ההלוואות לרוכשי דירות.

הממונה על יחידת המיעוטים הוציא תעודות זכאות להלוואות גם לתושבים שבקשותיהם לא הובאו לציון בוועדת ההלוואות אשר אישרה את הזכאים לקבלת הלוואות לרכישת דירות.

קשישים רבים אינם מקבלים טיפול הולם

גידול במספר הקשישים בישראל גורם למכלול בעיות בתחומי הרפואה והרווחה המחייבות הערכות רחבת היקף של נותני השירותים. הגידול באוכלוסיית הקשישים מגדיל את הצרכים של קבוצה זו בתחום הבריאות והדבר מחייב גידול מקביל בשירותים לטיפול ממושך.

ממחקר שערך המרכז לחקר המדיניות החברתית בישראל בנושא הקצאת משאבים לשירותים החברתיים עולה כי בהתחשב בתחזית גידול האוכלוסייה והזדקנותה יהיה על השירותים לטיפול ממושך לגדול ב־14% בחמש השנים הבאות וזאת רק כדי לקיים את רמת השירותים הנתונה הקיימת כיום לאוכלוסייה מזדקנת. אוכלוסיית הקשישים היא צרכנית מוגברת יחסית של שירותי הבריאות שכן היא נזקקת למספר רב יותר של ימי אשפוז לנפש ומספר רב של ביקורים אצל רופא ועוד.

הטיפול בבעיית החולים הכרוניים הוא נושא מרכזי וכאוב — קובע מבקר המדינה אולם חרף משאבים שהופנו לתחום הזה עדיין בעיקר בשל הזדקנות האוכלוסייה יש חולים רבים שטרם נמצא להם פתרון מוסדי ויש חולים שאינם מקבלים טיפול הולם. על משרד הבריאות להגביר את מאמציו להקלת מצוקת אוכלוסיית החולים הכרוניים שיש לה גם השפעה ישירה על מצוקת בני המשפחה של החולה.

דו"ח מבקר המדינה קובע כי כבר בעבר העיר מבקר המדינה כי חולים סיעודיים רבים שלא נמצא להם פיתרון אשפוזי במוסדות מתאימים נותרים במחלקות הפנימיות של בתי חולים. עקב כך נוצרת צפיפות יתר באותם מחלקות ועלות גבוהה יותר של אשפוז. מהממצאים המובאים בדו"ח הנוכחי עולה כי בעיה נמוכה יחסית ניתן להגיע לפתרונות לאשפוז סיעודי במספר לא קטן של מיטות. דרוש שהגורמים המטפלים בדבר יתנו את דעתם לפתרון הבעיה בדחיפות.

משרד הבינוי והשיכון

יש לבדוק גובה העמלות שגובים הבנקים בכל שלבי ביצוע המשכנתאות לזכאים

— מאת י. גושן —

מבקר המדינה, שב ונוגע בדו"ח האחרון באחד הנושאים המרכזיים במערכת השיכון — שמשום מה איש אינו נוגע בהם. לאחר שבדוחות משנים עברו תוקף המבקר את העובדה שהבנקים למשכנתאות מקבלים מן הממשלה סך של 10.25 אחוז עבור כל משכנתא העוברת דרכם אל הזכאי, השנה תוקף המבקר את הסכומים שגובים הבנקים מן הלקוחות עצמם בכל שלבי הנפקת תעודת הזכאות.

בריכוז את ממצאי הביקורת שלו בתחום "הטיפול במבקשי סיוע בדיור", מעלה מבקר המדינה את הנתונים והפרטים כדלקמן:

המשרד אינו מפרסם בציבור את הנהלים והקריטריונים לפיהם נקבעות הזכויות לסיוע בדיור.

קבלת הקהל במשרד נעשית רק בשעות לפני הצהריים, שאינן נוחות לאנשים עובדים. גם כמה מהחברות הפועלות מטעם המשרד מקבלות קבוצות אוכלוסיה מוגדרות רק בשעות לפני הצהריים.

בקהל מטפלים פקידים בדרג זוטר, שלחלקם אין ההכשרה הדרושה למילוי תפקידם.

מחיר הנפקת תעודת זכאות לקבלת השתתפות מהמשרד בשכר דירה הועלה לאחרונה מאוד והוא מגיע לעתים למחצית סכום ההשתתפות בשכר דירה שמקבל האזרח בחודש אחד.

אחדים מן הגופים המופקדים על אישור סיוע בדיור לאזרח אינם מקיימים רישום ומעקב מסודרים אחר מהלך הטיפול בבקשות האזרחים לסיוע ואינם יכולים, בשל כך, לאתר עיכובים ותקלות בטיפול ולהשיב לאזרחים המבקשים לדעת את מצב הטיפול בבקשתם.

הטיפול בחלק מהבקשות להשתתפות בשכר דירה נמשך זמן רב בשל עיכובים ממושכים עד כדי תשעה חודשים בהעברתן לדיון בוועדה המתאימה.

את התעודות המקנות זכאות לסיוע בדיור נוהג המשרד לשלוח למשרדי הבנק המטפל בלא להודיע למבקשים על הנפקת התעודה. דבר הגורם טרחה לאזרחים ועיכובים במימוש הסיוע.

מבקשי הסיוע המצהירים על היותם חסרי דיור נדרשים לעתים להמציא אישור נוסף ממס רכוש על היותם חסרי דיור במקום שהמשרד יברר זאת בעצמו עם משרדי מס רכוש ויחסוך טירחה לאזרח.

המשרד מוסיף לנהוג כך, למרות שידוע לו כי משרדי מס רכוש חדלו לאחרונה להעניק לאזרחים את האישורים המבוקשים ובהעדרם — אין אפשרות למימוש הסיוע.

היחידות לטיפול בפניות הציבור ובתלונותיו, לא תמיד בירור עד תום את הטענות והתלונות שהעלו בפניהם האזרחים.

לסיכום דבריו הוא מגיע למסקנות הסיכומים דלהלן:

* * *

משרד הבינוי והשיכון נותן בתחום החברתי והכלכלי שירותים חיוניים לכלל האזרחים במדינה, נזקקים לו ביותר אלה שהם חסרי דיור ומבקשים להקים משפחה ובית בישראל אם כזוגות צעירים ואם כעולים חדשים; ותיקים הגרים בתנאי דיור קשים; כאלה העוברים לגור בישובי פיתוח.

המשרד מציע לציבור תכניות סיוע מפורטות למגוון המטרות ולשכבות השונות באוכלוסיה עיקר התכניות מבוססות על מתן הלוואות לזכאים בסכומים ניכרים שמקורם בתקציב המדינה לשם רכישת דירה לעצמם. חלק מן התכניות מאפשרות הקצאת דירות מן השיכון הציבורי בתנאי שכירות נוחים לנזקקים ביותר או מתן השתתפות בדמי השכירות לדירות מן השוק הפרטי לזכאים אחרים.

ממצאי הביקורת, המתייחסים לטיב השירות שמקבל האזרח בעניינים רגישים אלה, מצביעים על כך, שאף על פי שחל פישוט בהליכי האישור של הסיוע ושופרו השירותים הניתנים לו על ידי העברת חלק ניכר מן הפעולות לידי הבנקים המסחריים, עדיין קיימים ליקויים משמעותיים שיש לתקן אותם בכל ההקדם.

במיוחד יש לשפר את המידע על תוכניות הסיוע השונות שהאזרח זכאי להיכלל בהן; לפרסמן בציבור ולהגדיר בהן את הזכויות ואת ההליכים למימוש זכויות אלה. חשוב להדגיש את זכותו של האזרח לערער על החלטה הנראית לו מקפחת ובלתי צודקת וכיצד יוכל לממש זכותו זו ללא עיכוב.

מן הראוי שהמשרד ישקוד בהתמדה להכשיר עובדי משרדו לכל שלוחותיו למילוי נאות של תפקידים ולשנן להם את תכניות הסיוע התקפות ואת נהלי המשרד להפעלתן על כל השינויים החלים בהם מזמן לזמן.

בהתחשב בתחום רגיש זה, הנוגע בפרט לאוכלוסיה המצויה במצוקה אמיתית, על המשרד לטפח ביתר שאת את מודעות העוסקים בו למתן שירות מסור, סבלני והוגן לציבור הפונים. מודעות זו בהכרח צריכה לכלול הדרכת האזרח במימוש זכותו לסיוע; הקלה על האזרח לקבלת השירות בשעות קבלה נוחות; הימנעות מהטרדתו ומגריכת בזבוז ימי עבודה שלו בקשר להמצאת אישורים והבהרות, שביכולתו של המשרד להשיגם בכוחות עצמו.

לדעת הביקורת, על המשרד גם לבדוק שנית את העמלה, שגובים הבנקים מן הציבור בעד טיפולם בהנפקת תעודות הזכאות לסיוע בנוסף על העמלה שהם מקבלים בגין זה מאוצר המדינה.

משרד העבודה והרווחה

המערכות הממוחשבות בתחום הרווחה מתאימות... לשנות ה־60

"המערכות הממוחשבות בתחום הרווחה פותחו על בסיס אמצעי המיחשוב שעמדו לרשות המשרד בשנות ה־60'. המבקר סבור שיש צורך לגשת לבנייה מחדש של מערכות משולבות, על פי האפשרויות הטכנולוגיות החדשות. פיתוח כזה יתן הזדמנות לשלב את סוגי התשלומים השונים במערכת תשלומים אחת ולקשור אותה למאגר הנתונים הידי ולמערכת תקציב המשרד.

הביקורת העלתה ליקויים בכל שירותי המערכות הממוחשבות בתחום הרווחה, בטיפול בנתונים המוזרמים אליהן ובפיקוח על ביצוע ההוראות שפירסם המשרד.

בשירות למפגר ממתינים מפגרים להשמה במעונות תקופות ארוכות בשל מחסור חמור במקומות. למשרד מבקר המדינה נמסר בחודש דצמבר 87', כי בשירות למפגר ממתינים למעלה מ־1,000 מפגרים להשמה במעונות.

כ־500 קשישים המתינו בדצמבר 87', להרשמה במעונות על ידי השירות לזקן שבמשרד וכ־100 מהם זקוקים להשמה בדחיפות.

עוד גילה המבקר כי המדרשה להכשרת עובדים חינוכיים סוציאליים, מכשירה עובדים רבים שהועסקו בעיקר במעונות למפגרים, במעונות יום ובלשכות לשירותים חברתיים, בלא שהיתה להם הכשרה מתאימה קודמת לתפקידם. לא מנוהל רישום על עדכון תוכניות הלימודים על החומר הנלמד ועל ההשתלמויות המתקיימות במדרשה. אף אינו קיים דיווח על ניצול השעות בפועל לעומת השעות המתוקצבות לכל קורס. רוב המרצים הועסקו ללא חוזים וללא מסגרת מוגדרת ומחייבת של שעות עבודה. בתחום שירות התעסוקה גילתה הביקורת בשירות למפגר שממתינים מפגרים להשמה במעונות תקופות ארוכות בשל מחסור חמור במקומות. למשרד מבקר המדינה נמסר בחודש דצמבר 87', כי בשירות למפגר ממתינים למעלה מ־1,000 מפגרים להשמה במעונות.

כ־500 קשישים המתינו בדצמבר 87', להשמה במעונות על ידי השירות לזקן שבמשרד וכ־100 מהם זקוקים להשמה בדחיפות.

עוד גילה המבקר כי המדרשה להכשרת עובדים חינוכיים סוציאליים, מכשירה עובדים רבים שהועסקו בעיקר במעונות למפגרים, במעונות יום ובלשכות לשירותים חברתיים, בלא שהיתה להם הכשרה מתאימה קודמת לתפקידם. לא מנוהל רישום על עדכון תוכניות הלימודים על החומר הנלמד ועל ההשתלמויות המתקיימות במדרשה. אף אינו קיים דיווח על ניצול השעות בפועל לעומת השעות המתוקצבות לכל קורס. רוב המרצים הועסקו ללא חוזים וללא מסגרת מוגדרת ומחייבת של שעות עבודה. ליקויים בבדיקות הקלט בעת הכנסת נתונים למערכת הממוחשבת של שירות התעסוקה באיזור ירושלים, ובאיכות הנתונים שנרשמו בה. לא נרשמו תוצאות הטיפול לגבי כ־55% מן הפניות. לא היה נכון לאתר דורשי עבודה שקיבלו מספר גבוה של פניות ולברר את הסיבה לאי קליטתם בעבודה.

בשירות התעסוקה לא נמצא נוהל כתוב כולל ומעודכן, להדרכת העובדים בטיפול בדורשי עבודה ובהפעלת המערכת הממוחשבת. בעקבות הביקורת הוחל בהכנת נוהל כזה. התגלו ליקויים בתהליך של בדיקת הקלט בעת הכנסת הנתונים באמצעות מסופים למערכת הממוחשבת ובאיכות הנתונים שנרשמו במערכת הממוחשבת. בבדיקות כל הרשומות, שהתייחסו לשנת 86', התגלה כי ב־7 מהן נרשמו ימי אבטלה שמספרם עלה על ימות השנה.

סיוע ישיר לחברות בנייה וקבלנים

משרד הבינוי והשיכון לא קבע לוועדה הציבורית אשר מינתה לקביעת היקף הסיוע, כללים להדרכת פעולתה כפי שמחייבים סדרי מינהל תקין.

במשך שנה בה פעלה הוועדה הציבורית היא אישרה סיוע ל־104 חברות וקבלנים בסכום של 32.6 מיליון ש"ח. ברם, עד אוקטובר 1987 מימשו רק 40 קבלנים את ההלוואות שאושרו להם בסכום כולל של כ־11 מיליון ש"ח. הוועדה הציבורית לא קבעה ל־3 רואי חשבון שמינתה לבדיקת בקשת הקבלנים, הנחיות או קריטריונים לביסוס המלצותיהם כי זכאי לקבל סיוע ובאיזה היקף.

מבקר המדינה קובע עוד כי הוועדה הציבורית אישרה סיוע לארבעה מבקשים שלא היו קבלנים רשומים כחוק בפנקס הקבלנים, ולכן לא היו רשאים לעסוק בעבודות בניה.

משרד האוצר

יש להקים "פורום מומחים" שידון בכל ההיבטים של ביטוח פנסיוני

יציג לממשלה תוכנית המבוססת על הנחות ותחזיות בעלות תקפות מירבית

מאת סופרנו הכלכלי

הפיקוח על קופות הגמל והקיצבה, היה אחד הנושאים שנבדק על ידי מבקר המדינה בתחום אחריותו של משרד האוצר.

הביטוח הפנסיוני הוא אחד הנושאים המרכזיים בתחום אחריותו של אגף שוק ההון, הביטוח והחיסכון. האחריות לתחום זה אינה מתבטאת רק בחובה לפקח על הגופים העוסקים בסוג זה של ביטוח כדי שיפעלו בהתאם לחיקוקים המסדירים את פעולתם: היא מחייבת לתת את הדעת גם להיבטים הכלכליים והחברתיים של ביטוח זה, שהוא גורלי לרווחתם לעת זקנה של כמה מיליון מבוטחים. העתודות הכספיות הצבורות בו הגיעו בסוף 1986, לכדי 13 מיליארד ש"ח, המושקעות רובן ככולן באגרות חוב שתמורתן מופקדת באוצר.

הבעייתיות המיוחדת של ענף זה בביטוח הסוציאלי באה לידי ביטוי במאזנים האקטואריים של קופות הגמל לקיצבה, שאצל מרביתם הם מצביעים על גרעון אקטוארי ניכר, דהיינו על פער שלילי בין ההתחייבויות החזויות על פי החישובים האקטואריים לבין התקבולים והנכסים, המיועדים לכסות התחייבויות אלה.

מבקר המדינה ממליץ לממשלה לנקוט מדיניות ברורה כדי לקדם את הסכנות הצפויות לביטוח הפנסיוני לדעת המבקר, חשיבותו הלאומית של הנושא מחייבת הקמת פורום של מומחים שידון בכל ההיבטים של הביטוח הפנסיוני בארץ, בהווה ובעתיד ויציג לממשלה תוכנית המבוססת על הנחות ותחזיות בעלות תקפות מירבית, שבצורתה תוכל הממשלה לגבש מבעוד מועד דפוסי ביטוח פנסיוני שיבטיחו לציבור רמה סבירה של הכנסה לאחר פרישה מהעבודה.

לדעת המבקר, טווח הזמן שיוצר המשבר החזוי בתחום הביטוח הפנסיוני והחיסכון לעת זיקנה, על כל מסגרותיו, הוא לכאורה ארוך. ואולם, רק אם תחל הממשלה לתכנן ולהנהיג את הרפורמה הדרושה תוך זמן סביר, יהיה אפשר למנוע את המשבר באמצעות צעדים מתונים יחסית שיופעלו בהדרגה בלי לגרום עוול למבוטחים.

משרד האוצר

מספר בדיקות לעומק בתיקי מדגם הצטמצם

מאת סופרנו הכלכלי

מספר הבדיקות המעמיקות בתיקי מדגם הצטמצם מאוד בשנים האחרונות, עד כדי לעורר ספק באפקטיביות של מכלול שומה זה. מספר ההליכים הפליליים שבעקבות בדיקות אלה, שהצטמצם עוד יותר והקצב האיטי שלהם, מבטלים כמעט לחלוטין את גורם ההרתעה שבשיטת השומה המדגמית.

רוב השומות נערכות בעקבות בדיקה מקוצרת או על פי סקירת הדו"ח על פניו. עריכת שומה היא נקודת המפתח של מערכת המס כולה ומחייבת מדיניות ברורה.

נציבות מס ההכנסה מתכננת בכל שנה בתנאי אילוץ את מספר פעולות השומה, בלא שקבעה את ההיקף הרצוי של הבדיקות ואילו רמות של העמקה, בשים לב לסוגי התיקים בכגבה להגיע למירב היעילות.

כממצאי הביקורת עולה כי מספר הנישומים שנבחרו הן לבדיקה מעמיקה והן לבדיקה מקוצרת, עלה בהרבה על מספר השומות הצפוי, כך שלא נבדקו דוחות של רבים מן הנישומים שנבחרו. לעומת זאת, נבדקו הדוחות של נישומים רבים שלא נכללו בתוכנית, בלא שקיים תיעוד על הפעלת שיקול ענייני לבדיקת דו"חותיהם.

בהעדר פיקוח שיטתי על בחירת התיקים, של סדר העדיפויות של הטיפול בהם, ועל אופן הבדיקה של כל תיק, עלולים עובדי השומה להעדיף לטפל בתיקים קלים ולא למצות את דרכי הבדיקה המתאימות לכל תיק לפי נתוניו התוצאה לכך היא שנפגעת איכות השומה.

נציבות מס ההכנסה הודיעה למשרד מבקר המדינה כי היא עומדת להפעיל מערכת ממוחשבת של פיקוח ובקרה על תוכנית העבודה לעריכת השומות ועל ביצועה.

בדיקת ספרי חשבונות של עוסקים רשומים ברשת מע"מ

ביקורת ספרי חשבונות של עוסקים על פי מדגם מחשב שהתבססה על אמות מידה כלכליות ומידת הציות לחוק, נערכה על ידי משרדי מע"מ ערך מוסף האיזוריים, בשיעור נמוך מזה שקבעה הנהלת האגף.

כפי שהתברר מתוצאות הביקורת, הריבי המס הנוספים למבוקרים לפי מדגם המחשב היו גבוהים מאלו שבהם חוייבו מבוקרים לפי בחירה במשרדי מע"מ האיזוריים.

כן העלתה הביקורת כי מתוך רשימות מדגם המחשב, שמשרדי מע"מ האיזוריים לא בחרו תמיד את העוסקים לפי דרגת העדיפות שקבעה להם הנהלת האגף והדבר לא נומק בכתב.

משרד הבריאות

אשפוז כפוי של חולים פסיכיאטריים

רוב הממצאים בדו"ח מבקר המדינה מראה כי בתקופה האחרונה התעוררו שאלות בקשר לביצוע ההלכה המתקבלת בעניין אשפוז כפוי של אדם בבית חולים פסיכיאטרי. כפי שהיה בעבר גם כיום כל שכבות הפסיכיאטרים המחוזיים ומגידים הם מנהלי בתי חולים פסיכיאטריים או מנהלי מחלקות נפש בבתי חולים כלליים או ממלאי תפקידים אחרים במערכת הבריאות הממשלתית. השילוב בין שני תפקידים אלה גורע באפשרותם למלא במהירות הדרושה את תפקידיהם כפסיכיאטרים מחוזיים. ובהיעדר מנגנון מינהלי שבצי בתפקידיהם האמורים הם כפתיירים בעבדים של המשפחות שהם מטפלים בהם.

על אף הביקורת החוזרת שמתחה המערכת השיפוטית בעשור האחרון של שכמה מן ההוראות המרכזיות של החוק לטיפול בחולי נפש הן סתמיות ורחוקות וטעונות הבהרה ופירוש חקיקתיים עוד לא הגיש משרד הבריאות כל הצעה לתיקונן של הוראות אלה.

ברוב המקרים של אשפוז שלא כרצונו של המאושפז הסתפקו הפסיכיאטרים המחוזיים בהחזרת עותק מן ההודעה על האשפוז הכפוי שנשלחה על ידי בתי החולים. העותק הזה חתום בידיהם ונוספה עליו חותמת בדבר מקור סמכותם בלא הנמקה לכל מקרה ומקרה כדרוש על פי תקנות לטיפול בחולי נפש.

עוד קובע הדו"ח כי אשפוזם של חולים בלא צו של בית משפט ובעל כרחם נוגע למספר לא מבוטל של אנשים מכלל המאושפזים בבתי החולים הפסיכיאטריים - 2.3% של המאושפזים בפעם הראשונה ו־10% מכלל אשפוזים חוזרים. נסיבות אשפוזם מכוח הוראה מינהלית של יחיד נגד רצונם ובלא הגבלת זמן מחייבות קיום הפעלה מדוקדקת של ערובות שלא נעשה שימוש לרעה בסמכויות החוקיות של הפסיכיאטר המחוזי.

המערכת השיפוטית מתחה לא אחת ביקורת חריפה והצביעה על פגמים חמורים בחוק הדן בנושא אשפוז כפוי במוסד פסיכיאטרי אבל משרד הבריאות הממונה על הפעלת החוק לא השלים עד צעם היום הזה הצעות לפתרון בעיה קשה זו. הוראות החוק הקיים המאפשרות התערבות מטעם היועץ המשפטי לממשלה במקרים של מתן הוראת אשפוז אינן מופעלות הלכה למעשה זה כמה שנים. לדעת הביקורת דבר זה פוגע פגיעה חמורה בעקרונות המשפט בארץ ואולי פוגע באנשים הסגורים כיום שלא לצורך במוסד פסיכיאטרי.

מן הראוי להפעיל את ההוראות עד למציאת פתרון טוב מהן והפיכתו לחוק — קובע מבקר המדינה.

המוסד לביטוח לאומי

עבודה לקוייה של הוועדות הרפואיות

מאת סופרנו הכלכלי

הביקורת העלתה כי הוועדות הרפואיות פועלות ב־12 מתוך 17 סניפי המוסד לביטוח לאומי. מערכת הוועדות הרפואיות לא הוסבה למחשב, והיא מנוהלת באמצעים קונבנציונליים. נמצאו ליקויים הקשורים בדרך הכנת החומר לוועדות, בזימון הוועדות באיחור, אף על פי שהתיקים היו מוכנים לדיון בוועדה זמן רב קודם לכינוסן, או שהוכנסו לוועדות בטרם הוכן החומר והתוך היה. גם נמצאו ליקויים בתיאום בין סניפים במקרים שבהם קשיים בביצוע הוועדות.

מזכירי הוועדות הרפואיות לא הקפידו בכל מקרה על זימון אחראים במספר וההתכתבות כפי שנדרשו על ידי רופאי הסניפים. מזכירי הוועדה לא קיבלו אישור בכתב מרופא הסניף והבכירים שמצאו לנכון לכנס את הוועדה לדיון ב־13 תיקים וחייבו את המוסד בתשלום עבור 4 תיקים כפי שקובעות ההוראות.

המזכירים גם לא הקפידו על העסקה שווה ותחלופה רציפה בין אחראים בעלי התמחות זהה. גם לא נאכף תשלום הוצאות לכינוסה של ועדה כשהנפגע לא התייצב בפניה. אף לא במקרים שהנפגע לא הביא סיבה מספקת לאי התייצבותו. התשלום שנקבע לנפגע לשלם קטן מעלות כינוס הוועדה.

מבקר המדינה קובע כי מאחר והוועדות הרפואיות הן גוף מעין שיפוטי על המוסד לביטוח לאומי לעשות כל שביכולתו לשמירת אי תלותן של הוועדות והחלפתן כמוסד ועל החלפה הולמת בין אחראים בעלי התמחות זהה.

המבקר מציע למוסד לשקול בהקיפות לתיקון הליקויים שהועלו כדי לאפשר זירוז יעיל ולעבוק בישיבות הוועדות הרפואיות, אגב שיפור הבקרה והפיקוח שלו על עבודת מזכירויות הוועדות הרפואיות בסניפים, ושיפורים בפוטנציאל המחשבה הקיים בביטוח.

קטעים מדו"ח המבקר

בעמודים אלו רוכזו קטעים מן הדו"ח ה־38 של מבקר המדינה שהונח אתמול על שולחן הכנסת. מחר ובימים הקרובים נפרסם קטעים נוספים מתוך פרקי הדו"ח.

בהכנת החומר והבאתו לדפוס השתתפו: סופרנו הצבאי, סופרנו הכלכלי, א. פרקש, י. גושן ומ. שלום.

משרד המדע והפיתוח

לא ציין הסכום הכולל לתמיכות שהעניק ב־87

מאת סופרנו הכלכלי

משרד המדע לא ציין בתקציבו את הסכום הכולל של התמיכות שנתן בשנת הכספים 87'. המיזוג התקציבי הקיים של התמיכות בגופים השונים מקשה על זיהוי מלא ומפורט של התמיכות שנתן המשרד לגופים האמורים ועל הפיקוח הדרוש מצד משרד האוצר והכנסת.

בביצוע התקציב הכולל ברוטו של המשרד, ל־86', לא היתה חריגה מן ההרשאה להתחייב ואולם, בכמה תקנות בתקציב הרגיל נמצאו חריגות בייחוד בתשלומים עבור שעות נוספות, בשיעור של 25% ובהחזר הוצאות רכב בשיעור של כ־17%.

בדיקה מדגמית בהנהלת החשבון של משרד המדע לשנת 86', העלתה רישום של הוצאות כהרשאות תקציביות לא מתאימות. תחת הסעיף "הסכמים בינלאומיים", נרשמו בין השאר הוצאות נסיעה וכיבודים של השר ועובדים בכירים במשרד.

בהרשאה להוצאה בתקציב הרגיל של משרד המדע והפיתוח קיימת אבחנה בין שני תחומי פעולה: משרד המדע והמועצה הלאומית למחקר ופיתוח. בהרשאה להוצאה בתחום הפעולה של משרד המדע נרשמו מלבד הוצאות המינהל של המשרד שני תוכניות: אגף המדע ואגף הפיתוח, ואולם, על פי המבנה הארגוני של משרד המדע לא קיימים בו אגפים בשמות הללו.

המבקר מעיר כי גם חלוקת תקנות התקציב בין שני התוכניות הללו נראית מקרית. בתוכנית "אגף המדע", כלולים: הסכמים בינלאומיים, ריכוזי תעודות היגוי, ייעוץ, המכון לחקר החברה בת זמננו, ותמיכה במכוני מחקר. הבדיקה העלתה כי הסכומים שנרשמו כתוצאה בתקנה "ייעוץ" נועדו לתמיכה בקרן "מוסקבה ירושלים", העוסקת בקשרים עם מדענים יהודיים בבריה"מ.

בתוכנית "אגף הפיתוח" רשומות התקנות "הקמת והעברת מכוני מחקר" ורזרבה. כל הסכומים שנזקפו לתקנה "הקמת והעברת מכוני מחקר", ניתנו כתמיכה למכון לחקר הגולן. ב־86', הועברו סכומי הרזרבה בסך של 121 אלף ש"ח, להוצאות המינהל של המשרד, ואילו ב־87', הועבר סכום של 240 אלף ש"ח, מן הרזרבה המשרדית לפיתוח אתרים ארכיאולוגיים, מטרה שלשמה לא תוקצבו כספים באותה שנה.

משרד האנרגיה והתשתית

לא נדונה כראוי בעית מלאי הדלקים בארץ

החזקת מלאי הנפט, בכמות הגדולה מן המלאי העסקי, למען ביטחון האספקה בשעת חירום, שלה למשק הלאומי מסוכן רב. הואיל ועתירה של שעת חירום אינו ניתן לקביעה מראש ומבעוד מועד, חייב מלאי הדלק להתאים בכל עת, בכמותו ובהרכבו, לצרכים שלשמם הוא מוחזק. לאמדן מדויק ככל האפשר של צורכי שעת חירום נודעת חשיבות רבה, מכיון שמלאי מוכם מדי עלול לגרום למחסור, ומלאי גדול מדי יטיל על המדינה נטל כספי מיותר, שרובו במטבע חוץ.

לשלוש חברות הדלק, בעלות מלאי הדלק, אין אחריות בלעדית לגביו, שכן כיסוי של עלות המלאי ושל עלות מתקני האחסון מובטח להן במסגרת ההסדרים שלהן עם הממשלה. לפיכך אין לחברות הדלק תמריץ להגדיל את המרכיב המסחרי של המלאי או להקטינו בהתחשב בשינויים במרכיבי עלותו, כגון: שער הריבית, עלויות הדלק הגולמי והזדמנויות רכישה או מכירה הנקרות להן. בבעלות על מלאי הדלק שבידי החברות אין כדי לתרום תרומה מוחשית ליעילות האחזקה של המלאי. הדבר רק מכביד על סדרי הבקרה. לדעת הביקורת, אין כל הצדקה להמשך המצב הקיים, שבו מלאי הדלק, המנוהל על ידי המדינה, הוא מבחינה פורמאלית בבעלות החברות.

למרות חשיבותו האסטרטגית של מלאי הנפט והעלות הגבוהה של אחזקתו, עדיין לא נעשתה עבודה יסודית ומקיפה, בכלי ניתוח מקובלים, בסוגיית רמת המלאים של דלק, נפח האחסון ומיקומו (מעל לקרקע או מתחתיה). מן הראוי היה, שיוזמן מחקר בנושא זה, כדי שתוצאותיו יוכלו לשמש כלי נאות לקביעת מדיניות אחזקת מלאי החירום בידי המדינה.

היקף המלאי הדלק והרכבו נבחן בידי ועדות ציבוריות שמונו בידי הגורמים הממשלתיים המופקדים על הנושא. המלצות הוועדות אומצו בידי ועדות שרים ובכך נקבעה מחויבותם של הגורמים המבצעים העוסקים בנושא — משרד האנרגיה ובתוכו מינהל הדלק.

ממצאי הביקורת מצביעים, שלא כל ההמלצות של הוועדות הציבוריות, שאומצו בידי ועדות השרים, אכן יושמו.

משרד התעשיה והמסחר

לא הוקפד די בבחינת בקשות מפעלים לסיוע

מאת סופרנו הכלכלי

בבדיקה של 12 תיקים של מפעלים שאושר להם סיוע מן הקרן למפעלים גדולים ומן הקרן למפעלי מתכת ואלקטרוניקה שבוצע רוב התקציב נמצא, שהמשרד לא הקפיד בכל מקרה להתבסס בבחינת בקשות לסיוע על דוחות כספיים מותאמים לאינפלציה ועל תוכניות הבראה שיצביעו כיצד יחלצו המפעלים ממצוקתם. נמצא שהמשרד אישר סיוע מן הקרנות גם למפעלים שקשייהם נבעו מניהול לקוי או שהקשיים היו מתמשכים, דבר שלא תאם את ההוראות שהמשרד קבע לעצמו.

בתחום זה, הפעיל משרד התעשיה ב־1986, ארבע קרנות בסכום כולל של 86.3 מיליון ש"ח לשם סיוע בדרך של מתן הלוואות למפעלי תעשיה במצוקה. המדובר ב: קרן סיוע רגילה, קרן סיוע לתעשיה זעירה, קרן סיוע למפעלים גדולים וקרן סיוע למפעלי מתכת ואלקטרוניקה.

בתחום הפיקוח של המחירים התגלה כי המשרד גייס כוח אדם שהועסק בפיקוח על המחירים שלא על ידי פנייה מראש ללשכת שירות התעסוקה כנדרש ולא הקפיד על הוראות התקשי"ר בדבר קבלת עובדים. הוא שילם את משכורות הפקחים גם לאחר שנגמרו כספי התקציב ששוחרר לצורך זה.

המשרד אישר העלאות מחירים על פי תחשיבים שנעשו שלא בהתאם להנחיות שקבע המפקח על המחירים. בכמה מקרים לא נלקחה בחשבון, בתחשיבים, ירידה בהוצאות המימון, וכתוצאה מכך אישר המשרד העלאות מחירים בשיעורים גבוהים מן הנדרש.

המפקח לא קבע הנחיות באשר לשיעורי הרווח לגבי מצרכים חדשים, וכתוצאה, מכך אושרו שיעורי רווח שונים למצרכים דומים.

ב־1982 הפעיל המשרד שיטה לבדיקת מחירי מצרכים המיוצרים בידי מונופולים. השיטה הופעלה רק לגבי מעטים מן המצרכים, ואילו מחירי המצרכים האחרים לא נבדקו ביסודיות כדי לקבוע אם אינם כוללים רווחים לא סבירים.

בדיקת המחירים של 2 קבוצות מצרכים המיוצרים בידי מונופולים שנעשתה בשיטה אחת העלתה שיש להוזילם. עד למועד סיום הביקורת לא הוזיל המשרד את מחירי המצרכים כנדרש.

המשרד מינה באוגוסט 1987 וועדה שתקבע את שיטת הפיקוח על מחירי המצרכים המיוצרים בידי מונופולים ואולם. עד למועד סיום הביקורת לא הגישה הוועדה את המלצותיה.

משרד הכלכלה והתכנון בהתייחסותו לדו"ח:

בדו"ח הנוכחי 2300 ליקויים לעומת 2700 בדו"ח הקודם: רק 11 אחוזים מן הליקויים בתהליך תקון

מאת סופרנו הכלכלי

עפ"י חוק המבקר, שר הכלכלה והתכנון, הוא אחראי במבחן הממשלה לטפל בממצאי הדו"ח, להגיר הערות המשרדים ולעקוב אחר מידת טפולם בליקויים עליהם הצביע המבקר.

להלן תמצית מהערות שר הכלכלה והתכנון מר גד יעקובי לדו"ח ה־38 של מבקר המדינה:

2300 ליקויים בדו"ח

אגף הפקוח הכללי (א.פ.כ.) שבמשרד הכלכלה והתכנון כאבחן בדו"ח 38 2300 ליקויים. יש לציין כי בדו"ח 37 של המבקר (בשנה שעברה) אובחנו 2700 ליקויים.

71% מהליקויים לא הוחל בתיקונם

בהתאם לדווחים ולבדיקות שהתקיימו מציין א.פ.כ. כי לא הוחל עדיין בתיקונם של 71% מכלל הליקויים. כ־11% מכלל הליקויים כבר נמצאים בתהליך של תיקון.

10% מכלל הליקויים כבר תוקנו

במועד הגשת הדו"ח כבר תוקנו 10% מכלל הליקויים שאבחן א.פ.כ.

במרוצת השנה הקרובה ידווח אגף הפיקוח הכללי לכנסת ולממשלה ב־3 מועדים נוספים על ההתקדמות שחלה בהתייעלות ובתיקון הליקויים.

יש לציין כי מנתוני המעקב, המתייחסים לתיקון ליקויים שאובחנו בדו"ח 37 עולה, כי נותרו 40% מכלל הליקויים שעדיין לא הוחל בתיקונם. גם לגבי ליקויים אלה נמשך המעקב ותוצאותיו יפורסמו במרוצת השנה.

מעקבים מיוחדים

במעקב הראשון יתמקד א.פ.כ. בליקויים שהמשך קיומם גורם נזק חמור לביטחון הציבור, בריאותו ושלומו, וגורם להפסדים כבדים לקופת המדינה. כן יתמקד המעקב בליקויים חוזרים שמבקר המדינה מתריע עליהם.

להלן כמספר דוגמאות:

1. ליקויים במוכנות למלחמה: (משרד הבטחון) חוסר בתרופות וברופאים מקצועיים בשעת חרום; מחסור בערכות מגן למאושפזים בבתי חולים פסיכיאטרים וגריאטרים.
2. לא הוטלו מגבלות בניה ליד מחסני התחמושת. (משרד הבטחון).
3. מליון דולאר נתנו ל"יריד צף" שאינו מתקיים: (משרד התעשייה והמסחר) בחודש יולי 1985 ניתנו מליון דולארים ליזם להקמת "יריד צף". אין דווח על התהלת הפרויקט, הכסף לא הוחזר.
4. ליקויים בהפקדה יחידה ההשתלות בבי"ח שיבא: (משרד הבריאות).
5. התקשרויות לא תקינות עם קבלנים: (משרד הבינוי והשיכון). הליקויים שנמצאו ביבנה ובבית דגן מצריכים שנוי בשיטת הפיקוח על ההתקשרויות.
6. לא נגבו דמי חכירה בהתאם לשומה מעודכנת: (מינהל מקרקעי ישראל).

ציון לשבח

עם סיכום הממצאים הראשונים לגבי הליקויים שכבר תוקנו או אשר נמצאים בתהליך התיקון והתייעלות, יש לציין בחיוב המאמצים שנעשו ב־4 גופים מבוקרים:

1. משטרה - 86% מסך כל הליקויים שאובחנו, תוקנו או נמצאים בתהליך תיקון.
2. עבודה ורווחה 76%.
3. נמל התעופה בן גוריון 70%.
4. תעשייה אוירית 67%.